

בנק מזרחי טפחות

דוחות כספיים

2021

תוכן העניינים

120	דוח רווח והפסד - מאוחד
121	דוח מאוחד על הרווח הכולל
122	מאזן - מאוחד
123	דוח על השינויים בהון העצמי
124	דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד
127	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
152	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
153	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
154	ביאור 4 - עמלות
155	ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות⁽⁵⁾
156	ביאור 5 - הכנסות אחרות
156	ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות
157	ביאור 7 - הוצאות אחרות
158	ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח
162	ביאור 9 - רווח למניה רגילה
162	ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
164	ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים
165	ביאור 12 - ניירות ערך
170	ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
173	ביאור 14 - אשראי לממשלות
173	ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו
176	ביאור 16 - בניינים וציוד
178	ביאור 17 - נכסים אחרים
179	ביאור 18 - פיקדונות הציבור
180	ביאור 19 - פיקדונות מבנקים
181	ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
182	ביאור 21 - התחייבויות אחרות
183	ביאור 22 - זכויות עובדים
193	ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות
205	ביאור 24 - הון מניות והון⁽⁴⁾
207	ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף
213	ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
227	ביאור 27 - שיעבודים
229	ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
235	ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים
255	ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
272	ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
274	ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון⁽⁴⁾
276	ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
286	ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים
290	ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף
291	ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן
292	ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק⁽⁴⁾

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

דוח רווח והפסד - מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	ביאור	
7,711	7,528	10,557	2	הכנסות ריבית
2,371	1,708	2,872	2	הוצאות ריבית
5,340	5,820	7,685	2	הכנסות ריבית, נטו
364	1,050	(278)	13,30	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,976	4,770	7,963		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
357	221	401	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,535	1,671	1,947	4	עמלות
74	221	287	5	הכנסות אחרות
1,966	2,113	2,635		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
2,562	2,644	3,536	6	משכורות והוצאות נלוות
770	871	1,002	16	אחזקה ופחת בניינים וציוד
656	764	1,030	7	הוצאות אחרות
3,988	4,279	5,568		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,954	2,604	5,030		רווח לפני מיסים
1,029	903	1,730	8	הפרשה למיסים על הרווח
1,925	1,701	3,300		רווח לאחר מיסים
-	1	(10)	15	חלק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
				רווח נקי:
1,925	1,702	3,290		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83)	(92)	(102)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,842	1,610	3,188		המיוחס לבעלי מניות הבנק
			9	רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)
				רווח בסיסי
7.86	6.70	12.47		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח מדולל
7.83	6.69	12.35		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביב

סגן מנהל כללי
 חשבונאי ראשי

משה לארי

מנהל כללי

משה וידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, 28 בפברואר 2022

כ"ז באדר א' התשפ"ב

דוח מאוחד על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	ביאור
			רווח נקי:
1,925	1,702	3,290	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83)	(92)	(102)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,842	1,610	3,188	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
144	69	25	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
-	-	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽⁴⁾
6	3	(33)	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
(152)	14	(18)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(2)	86	(27)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
1	(29)	7	השפעת המס המתייחס
			רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽³⁾
(1)	57	(20)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(15)	1	7	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	56	(27)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
			רווח כולל:
1,924	1,759	3,270	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(68)	(93)	(109)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,856	1,666	3,161	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל התאמות בגין אוסדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
 (3) לפרטים ראה ביאור 10, רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

מאזן - מאוחד

ליום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	ביאור	
			נכסים
86,570	95,267	11	מזומנים ופיקדונות בבנקים
17,290	15,033	12	ניירות ערך ⁽²⁾⁽¹⁾
200	1,332	27	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
247,958	273,531	13,30	אשראי לציבור
(2,433)	(2,103)	13,30	הפרשה להפסדי אשראי
245,525	271,428	13,30	אשראי לציבור, נטו
613	477	14	אשראי לממשלות
31	69	15	השקעות בחברות כלולות
1,743	1,734	16	בניינים וציוד
239	208	15	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
4,543	3,652	28	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,386	3,071	17	נכסים אחרים
360,140	392,271		סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
284,224	307,924	18	פיקדונות הציבור
3,779	6,992	19	פיקדונות מבנקים
70	81		פיקדונות הממשלה
33,446	38,046	20	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	3,753	28	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,446	13,746	21, ה'30	התחייבויות אחרות ⁽³⁾
340,471	370,542		סך כל ההתחייבויות
18,804	20,770		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
865	959		זכויות שאינן מקנות שליטה
19,669	21,729	24	סך כל ההון
360,140	392,271		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 11,689 מיליוני שקלים חדשים הרשומים בדוחות הכספיים על פי השווי ההוגן (ביום 31 בדצמבר 2020 - 13,359 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלוים, ראה ביאור 27.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 211 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 בדצמבר 2020 - 232 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
כסומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

	הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	מבוסס מניות	עסקאות תשלום	קן מהטבה בשל	סך הכל הון מניות וקרנות הון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽²⁾	עודפים ⁽³⁾	סך הכל הון עצמי	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון
יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	2,197	48	2,245		(346)	12,782	14,681	709	15,390	
רווח נקי לתקופה	-	-	-	-	-	1,842	1,842	83	1,925	
דיבידנד ששולם ⁽⁷⁾	-	-	-	-	-	(561)	(561)	-	(561)	
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	-	57	57	-	-	-	57	-	57	
מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁴⁾	35	(35)	-	-	-	-	-	-	-	
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	
בחברה מאוחדת	-	-	-	-	-	-	-	(15)	(1)	
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	-	14	-	14	-	(1)	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	2,232	70	2,302		(332)	14,063	16,033	772	16,805	
השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽⁵⁾	-	-	-	-	-	51	51	-	51	
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2020 לאחר היישום לראשונה	2,232	70	2,302		(332)	14,114	16,084	772	16,856	
רווח נקי לתקופה	-	-	-	-	-	1,610	1,610	92	1,702	
דיבידנד ששולם ⁽⁷⁾	-	-	-	-	-	(176)	(176)	-	(176)	
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	-	23	23	-	-	-	23	-	23	
מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁴⁾	6	(6)	-	-	-	-	-	-	-	
הנפקת מניות ⁽⁶⁾	1,207	-	1,207	-	-	-	1,207	-	1,207	
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	-	56	-	56	1	57	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	3,445	87	3,532		(276)	15,548	18,804	865	19,669	
רווח נקי לתקופה	-	-	-	-	-	3,188	3,188	102	3,290	
דיבידנד ששולם ⁽⁷⁾	-	-	-	-	-	(1,236)	(1,236)	-	(1,236)	
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	-	41	41	-	-	-	41	-	41	
מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁴⁾	52	(52)	-	-	-	-	-	-	-	
דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-	(15)	(15)	
בחברה מאוחדת	-	-	-	-	-	-	-	7	(20)	
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	-	(27)	-	(27)	-	(20)	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	3,497	76	3,573		(303)	17,500	20,770	959	21,729	

- (1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
(2) לפרטים ראה ביאור 10, רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24.
(4) בשנת 2021 הונפקו 1,432,671 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים.
בשנת 2020 הונפקו 266,111 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 17,840 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.
בשנת 2019 הונפקו 1,472,307 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 85,880 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.
(5) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא חכירות (ASU - 2016-02) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם.
(6) כולל הנפקת מניות במסגרת רכישת בנק אגוד.
(7) בימים 30 בנובמבר 2021, 16 באוגוסט 2021, 11 במרץ 2020, 3 בדצמבר 2019, 27 באוגוסט 2019 שולמו דיבידנדים בסכום של 176,483, 392 ו-169 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.
- ביום 28 בפברואר 2022, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 272 מיליוני שקלים חדשים, המהווים 40% מרווחי הרבעון הרביעי לשנת 2021. בהתאם לכללי החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון הראשון לשנת 2022.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,925	1,702	3,290	רווח נקי
			התאמות
-	(1)	10	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
245	283	339	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
364	1,050	(278)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(35)	(114)	(111)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
(11)	(32)	26	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(47)	(38)	(97)	הפסד (רווח) שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(26)	(41)	(18)	רווח ממימוש בניינים וציוד
6	-	9	ירידת ערך של מניות שאינן למסחר
57	23	41	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
79	(188)	78	מיסים נדחים, נטו
57	1	1,111	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
232	285	52	התאמות בגין הפרשי שער
-	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
566	63	324	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
668	(1,060)	858	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(469)	647	815	ניירות ערך למסחר
(67)	(630)	259	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
(975)	1,690	(1,753)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
274	1,423	(824)	התחייבויות אחרות
2,843	5,063	4,131	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1,643)	1,120	499	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
(10,480)	(16,038)	(24,087)	שינוי נטו באשראי לציבור
12	43	136	שינוי נטו באשראי לממשלות
(94)	(24)	(1,132)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(1,662)	(954)	(447)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,452	1,216	1,247	תמורה מפדיון ניירות ערך מוחזקות לפדיון
(5,517)	(4,806)	(12,078)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
3,517	4,751	8,316	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
3,265	1,030	4,320	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
577	40	234	תמורה ממכירת תיקי אשראי
-	10,280	-	רכישת חברת בת שאוחדה לראשונה - בנק אגוד
(782)	(733)	(1,778)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
(38)	-	-	רכישת תיקי אשראי - ממשלה
(300)	(288)	(336)	רכישת בניינים וציוד
57	73	35	תמורה ממימוש בניינים וציוד
-	-	(49)	רכישת מניות בחברות כלולות
-	2	1	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(11,636)	(4,288)	(25,119)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
11,492	36,372	23,700	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
89	2,946	3,213	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
(13)	41	11	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
6,634	2,010	7,304	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(3,744)	(5,666)	(2,741)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(561)	(176)	(1,236)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
(5)	-	(15)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
13,892	35,527	30,236	מזומנים נטו מפעילות מימון
5,099	36,302	9,248	גידול (קניטון) במזומנים
44,581	49,448	85,465	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(232)	(285)	(52)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
49,448	85,465	94,661	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
6,872	7,679	10,938	ריבית שהתקבלה
2,369	2,258	2,393	ריבית ששולמה
17	15	20	דיבידנדים שהתקבלו
178	67	-	מסים על הכנסה שהתקבלו
1,135	1,124	1,471	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן
-	9	13	רכישות בניינים וציוד
5	-	2	מכירות בניינים וציוד
-	(1,207)	-	הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

נספח ב' - איחוד בנק אגוד לראשונה

<u>2020</u>	
	נכסים והתחייבויות שנרכשו ומזומן ששולם, ליום האיחוד :
10,296	מזומנים שנרכשו
36,480	נכסים (למעט מזומנים)
44,091	התחייבויות
2,685	נכסים והתחייבויות מזהים
(1,462)	יתרת זכות נדחית מרכישה
1,223	סך הכל עלות רכישה
1,207	בניכוי תמורה ששולמה שלא במזומן
16	תמורה ששולמה במזומן
10,296	בניכוי מזומנים שנרכשו
(10,280)	תזרים מזומנים, נטו מאיחוד בנק אגוד

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

- 1) הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2021 אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 28 בפברואר 2022, כ"ז באדר א' התשפ"ב.
- 2) הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.
- 3) בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים רשאי הבנק בתנאים מסוימים שנקבעו בהוראות, להציג דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד. בהתאם לאישור המפקחת על הבנקים מציג הבנק דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד. לפרטים בדבר תמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד (סולו) לרבות מאזן, דוח רווח והפסד ודוח על תזרימי המזומנים ראה ביאור 37 לדוחות הכספיים.
- 4) הגדרות
"תקני דיווח כספי בינלאומיים" - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (להלן: "IASB"), והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") ותקני חשבונאות בינלאומיים (להלן: "IAS") לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC-IFRS Interpretation Committee) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה. "כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארצות הברית" - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארצות הברית נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית, רשות ניירות ערך בארצות הברית, המוסד לתקינה חשבונאית בארצות הברית וגופים נוספים בארצות הברית, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מספר 168 (תת נושא 10-105 בקודיפיקציה), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה חשבונאית בארצות הברית וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מספר 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית, היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארצות הברית.
"FASB" - הוועדה לתקני חשבונאות בארצות הברית.
"הבנק" - בנק מזרחי טפחות בע"מ.
"חברות בנות" - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.
"קבוצת הבנק" - הבנק והחברות הבנות שלו.
"חברות כלולות" - ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. ההשקעה בחברות כלולות נכללה בדוחות הכספיים על בסיס שיטת השווי המאזני.
"חברות מוחזקות" - חברות בנות וחברות כלולות.
"שלוחות בחוץ לארץ" - נציגויות, סניפים או חברות בנות של הבנק מחוץ לישראל.
"מטבע הפעילות" - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל. בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה תאגיד מפקח ומוציא את עיקר המזומנים.
"מטבע הצגה" - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.
"סכום מותאם" - סכום נומינלי היסטורי שהותאם על פי השינויים בכח הקנייה הכלכלי של המטבע הישראלי.
"סכום מדווח" - סכום מותאם ליום 31 בדצמבר 2003 (להלן: "מועד המעבר"), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
"עלויות" - עלות בסכום מדווח.
"צדדים קשורים" ו-"בעלי עניין" - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח הכספי
הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. ראה האמור לעיל בסעיף א 2).

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה
הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בשקל חדש, שהינו מטבע הפעילות של הבנק, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. למידע בדבר מטבע פעילות של שלוחות בנקאיות בחוץ לארץ ראה סעיף 1.1 להלן.

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הפריטים המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר או מכשירים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- התחייבות בגין תשלום מבוסס מניות;
- נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה וקבוצת נכסים המוחזקים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מיסים נדחים;
- הפרשות מסוגים שונים, כגון הפרשות להפסדי אשראי והפרשה בגין תביעות משפטיות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003. עד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל לכלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות נסקרים באופן שוטף ושינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה בה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. כמפורט בסעיף 6.1.1 ד. להלן, ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לשנת 2021 התבססה, בין היתר, על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי, בטווח של 11 שנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים בדבר דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיווח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה, ראה סעיף 3.3. להלן. לפרטים בדבר אומדן אורך החיים השמושי של פרטי רכוש קבוע בבנק אגוד, ראה סעיף 9.9. להלן.

ג. השפעות משבר נגיף הקורונה

התפרצות נגיף הקורונה והתפשטותו בעולם הובילה למשבר בריאותי וכלכלי עולמי. התפשטות הנגיף בחודש ינואר 2020 החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של 2020. בתגובה לכך ננקטו על-ידי ממשלות לרבות בישראל צעדי התגוננות כגון הגבלת מעבר בין מדינות, אמצעי בידוד וצמצום התקהלויות ותנועה, סגרים, הגבלות על הפעלת עסקים פרטיים ושירותים ממשלתיים ועירוניים ועוד. כבר בתחילת המשבר זוהו ירידות חדות במחירי ניירות ערך בשלל בורסות מרכזיות בעולם ועלייה בתנודתיות במחירי סחורות, נכסים שונים ושערי מטבע חוץ. נוכח אי הוודאות הרבה השוררת באשר להתפתחות המשבר והצטברות השלכותיו השליליות ארוכות הטווח, עלולות מדינות רבות, ביניהן ישראל, להיקלע למיתון כלכלי. בתחילת חודש דצמבר 2020 אושרו בשימוש חירום שני חיסונים נגד הקורונה. בזכות אישור החירום, החל בסוף הרבעון הרביעי מבצע חיסון נרחב ברחבי העולם, אשר בא לידי ביטוי בקצב התחסנות מהיר בישראל בקרב צוותי הרפואה והאוכלוסייה בסיכון ולאחר מכן בכלל האוכלוסייה.

בחודש פברואר 2021 לאחר קצב ההתחסנות המהיר והירידה בתחלואה, הוסרו חלק מהמגבלות שהוטלו על התושבים וביניהן מגבלת המרחק. החל מאמצע חודש פברואר הופעל בישראל התו הירוק אשר מאפשר למתחסנים ולמחלימים להיכנס לקניונים, ולהשתתף באירועי תרבות וספורט ולהתארח בבתי מלון. במהלך חודש מרץ נפתחו מחדש חלק ממקומות הבילוי והחלה חזרה הדרגתית של עובדים לעבודה מלאה במקומות העבודה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

בהמשך לכך, במהלך הרבעון השני לשנת 2021 ניכרה מגמת התאוששות מהמשבר בישראל וזאת לאור שיעור מתחסנים גבוה באוכלוסייה. התאוששות זו אפשרה הקלות בתעבורה ביעדים שונים בעולם, ובכלל זאת חזרה לשגרה עסקית. במהלך הרבעון השלישי לשנת 2021 החלה להירשם בישראל עלייה בתחלואה בשל התפשטות זן "הדלתא". התפשטות זו הובילה את הממשלה להחליט על חיסון האוכלוסייה בחיסון שלישי, אשר הביאה לירידה חדה במספר הנדבקים. התמודדות המשק עם התפשטות זן ה"דלתא" לא כללה הסתלקות מגבלות חמורות על הפעילות. אולם, קיימת עדיין מידה של חוסר וודאות לגבי הסיכונים הכרוכים בהתפשטות הנגיף, לאור הסיכון בגילוי וריאנטים נוספים של נגיף הקורונה והחשש מהסתלקות של מגבלות נוספות כתוצאה מכך.

לאור משבר הקורונה, הפחית הפיקוח על הבנקים את דרישות ההון מהבנקים במסגרת הוראת שעה (שתוקפה הוארך עד 31 בדצמבר 2021). התפשטות הנגיף הביאה להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק אשר לה השפעות נוספות על פעילות הבנק, לרבות בגין עלייה נוספת בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. בשנת 2020 הכיר הבנק בהוצאות להפסדי אשראי של 1,050 מיליוני ש"ח, רובן עקב המשבר שנוצר כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה.

בשנת 2021 הכיר הבנק בהכנסות מהפסדי אשראי של 278 מיליוני ש"ח, רובן עקב קיטון בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור במדדים המאקרו כלכליים, גביות בתקופה המדווחת, ירידה במוצק המחיקות, בהיקפי החובות הבעייתיים וירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים.

מידע נוסף אודות השפעות מגפת הקורונה על עסקי הקבוצה נכלל בביאורים הבאים:

ביאור 7.1. בדבר הטיפול בחובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי;
ביאור 25. בדבר הלימות הון, נזילות ומינוף;

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2021 (אלא אם צוין אחרת) מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

1. עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת;
2. עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן;
3. עדכון תקינה 12-2019 בקודיפיקציה בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה;
4. עדכון תקינה 01-2020 בקודיפיקציה בדבר יחסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה;

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית ובכללי הדיווח בדוחות הכספיים המאוחדים ותיאור של אופן השפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2018-14 בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה, הוראות עדכון התקינה חלות החל מהדוחות לציבור ליום 1.1.2021 ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2018-13 בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי הוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאויות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה, הוראות עדכון התקינה חלות החל מהדוחות לציבור ליום 1.1.2021 ואילך. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

3. עדכון תקינה 2019-12 בקודיפיקציה בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה

ביום 18 בדצמבר 2019, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2018-12 בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה, המהווה עדכון לנושא 740 בקודיפיקציה בדבר מסים על הכנסה (להלן: "התיקון"). תכליתו של התיקון הינו הפחתת המורכבות של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב תוך שמירה על שימושיות המידע המסופק למשתמשי הדוחות הכספיים.

עיקרי הנושאים שעודכנו במסגרת התיקון הינם, בין היתר: הקצאת הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנדקפים ישירות להון עצמי; הכרה בהתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין השקעה בחברה זרה כלולה; חישוב הכנסות מסים על הפסדים מצטברים בדוחות הכספיים ביניים; אופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי המס או בשיעורי המס בדוחות הכספיים ביניים; הערכת הגידול בבסיס המס של מוניטין בקביעה האם יטופל כחלק מצירוף עסקים או כעסקה נפרדת.

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021 בדרך של יישום מכאן ולהבא, למעט הכרה בהתחייבות מסים נדחים בגין השקעה בחברה זרה כלולה, אשר לגביה היישום יהיה בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים. ליישום ההוראות לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

4. עדכון תקינה 2020-01 בקודיפיקציה בדבר יחסי הגומלין בין נושא 321 ונושא 815 בקודיפיקציה

בחודש ינואר 2020 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2020-01 בדבר יחסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה, המהווה תיקון לנושאים אלו בקודיפיקציה (להלן "התיקון"), וזאת בהמשך להחלטה טנטטיבית בדבר מכשירים פיננסיים של EITF מיום 26 ביוני 2019.

התיקון מבהיר כי השקעות במכשירים הוניים ימדדו מחדש בשווי ההוגן במועד היישום לראשונה או הפסקת יישום שיטת השווי המאזני (עקב השגת השפעה מהותית או איבוד השפעה מהותית, בהתאמה), והשווי ההוגן כאמור יתבסס על העסקה הנצפית שהייתה הגורם לשינוי בשיטת המדידה (בתנאי שהעסקה הנצפית עומדת בתנאים המפורטים בנושא 321 בקודיפיקציה).

כמו כן, התיקון מבהיר כי אם ישות מחזיקה בחוזי אקדמה (forward contracts) או באופציות רכישה שנרכשו (purchased call) options שאינם נגזרים, לרכישת מכשירים הוניים, מכשירים אלה ימדדו בהתאם לעקרונות השווי ההוגן כאמור בהוראות נושא 321 בקודיפיקציה בטרם מועד הסילוק או המימוש ככל שיעמדו במספר תנאים, בין השאר, בתנאי שהמכשירים שיירכשו במועד הסילוק או המימוש יטופלו במסגרת הוראות נושא 321 או 320 בקודיפיקציה. בבחינת עמידה בתנאי כאמור הישות אינה נדרשת להתחשב אם המכשירים הוניים שיירכשו יטופלו בשיטת השווי המאזני במועד הסילוק או המימוש.

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021 בדרך של יישום מכאן ולהבא.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1) מטבע חוץ והצמדה:

א. עסקאות במטבע חוץ

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק ושלוחותיו (שקל חדש) לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה.

בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה.

רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות בגין הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמניים למכירה אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 31 בדצמבר 2021 (כפי שנקבע במסגרת הוראות המעבר), מוכרים בדוח רווח והפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימין שאינן מריבית), למעט:

- החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור תזרים מזומנים.
- הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.
- הפרשי שער בגין מכשירים פיננסיים הוניים המסווגים כזמניים למכירה (למעט במקרה של ירידת ערך ואז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. שלוחות בנקאיות בחוץ לארץ

הבנק מטפל בשלוחות הבנקאיות בחוץ לארץ ככאלה שמטבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של הבנק (שקל חדש). נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוון, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי חליפין יציגים עיקריים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי ב-%			ליום 31 בדצמבר			
2019	2020	2021	2019	2020	2021	
						מדד המחירים לצרכן :
0.6	(0.7)	2.8	108.0	107.3	110.3	מדד בגין (לחודש דצמבר, בנקודות)
0.3	(0.6)	2.4	108.0	107.4	110.0	מדד ידוע (לחודש נובמבר בנקודות)
						שער החליפין של:
(7.8)	(7.0)	(3.3)	3,456	3,215	3,110	הדולר של ארה"ב (בש"ח)
(9.6)	1.7	(10.8)	3,878	3,944	3,520	אירו (בש"ח)

(2) בסיס האיחוד

א. חברות מאוחדות שהבנק אינו מחזיק בהן בלמעלה מ-50%

הבנק מחזיק ב-50% מההון המונפק והנפרע של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב"). יתר ההון המונפק והנפרע מוחזק על ידי בעל מניות בודד והבנק אינו בעל זכויות משפטיות עודפות. הפיקוח על הבנקים אישר לבנק לאחד את הדוחות הכספיים של בנק יהב בהתאם לנסיבות הקיימות הנוגעות למידת ההשפעה של הבנק על ניהול עסקיו של בנק יהב, ובהתאם לסעיף 19. להוראות הדיווח לציבור. לפרטים בדבר יתרת ההשקעה בחברות מוחזקות והתרומה לרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק, ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

ב. חברות בנות

הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות הבנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית של הבנק.

ג. זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון העצמי בחברה בת שאינו ניתן לייחוס במישרין או בעקיפין, לחברה האם.

הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות.

רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

ד. עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים.

(3) השקעה בחברות כלולות

בבחינת קיום השפעה מהותית, קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. השקעה בחברות כלולות מטופלת על פי שיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. השקעה בחברה כלולה נבחנת בכללותה לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. ירידת ערך מוכרת כאשר ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני. לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הקבוצה מיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

4 קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- בכוונתו לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

כמו כן, נקבע כי תאגיד בנקאי יקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאינו לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

עם זאת, הבנק אינו רשאי לקזז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של הפיקוח על הבנקים. מדיניות הבנק הנוכחית היא להציג חשיפות בגין עסקאות ברוטו, למעט פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי כאמור לעיל. בהתאם לכך, פיקדונות המיועדים למתן אשראי, שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ולקבוצת הבנק אין סיכון להפסד אשראי, קוזזו מן האשראי שניתן מפיקדונות אלו. פערי הריבית בגין פעילות זו הוצגו בדוח רווח והפסד בסעיף עמלות.

5 בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

א. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

1 ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים, מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של החוב שאינו מבצע. במצבים אלה, הסכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי.

כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה עד להסרת הספק. כמו כן, ריבית על סכומים בפגור בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

לפרטים בדבר צבירת ריבית לחוב פגום בארגון מחדש ראה סעיף 7 ג. להלן.

2 ניירות ערך - ראה סעיף 6 להלן.

3 מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף 16 להלן.

ב. הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

ג. הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

ד. מדידת הכנסות ריבית

החל מיום 1 בינואר 2014 הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מדידת הכנסות ריבית (תת נושא 20-310 בקודיפיקציה). הכללים קובעים כי עמלות מיצירת הלוואות לא יוכרו בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב הריבית האפקטיבית של ההלוואה.

שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים (בתוספת עמלת פירעון מוקדם) או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת עמלות אלו נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם מוכרות מיידית במסגרת הכנסות הריבית למעט עמלות כאמור אשר נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה והמוכרות כהתאמת תשואה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

6 ניירות ערך

א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים כדלקמן:

1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל השקעותו הרשומה (substantially all). איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי הערך הנקוב בתוספת ריבית, והפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

2) איגרות חוב זמינות למכירה - איגרות חוב אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. איגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני. לעניין ניירות ערך הכוללים נגזר משופץ - ראה סעיף 16 ג.להלן.

3) ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן, נזקפים לדוח רווח והפסד.

4) מניות שאינן למסחר
מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ב. השקעותיו של הבנק בקרנות אחרות שאינן מטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות אלו נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה. דיבידנדים המתקבלים מהשקעות הבנק בקרנות אלו, נזקפים לרווח והפסד במועד הזכאות לקבלתם, עד לגובה הרווחים שנצברו ממועד רכישת ההשקעה.

ג. עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון", אלא אם מדובר בנייר שנרכש כחלק מיחסי גידור, או במסגרת יצירת פוזיציה אסטרטגית, או לכל מטרה ספציפית אחרת, והוא מזוהה בנפרד. עלות ניירות ערך שמומשו בחברה הבת - בנק אגוד, מחושבת על בסיס "מוצנע נע".

ד. לעניין חישוב שווי הוגן, ראה סעיף 17 להלן.

ה. ירידת ערך:

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותי, בוחן הבנק מידי תקופה האם ירידה שחלה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה או לתיק המוחזק לפדיון מתחת לעלותם (או עלותם המופחתת כאשר מדובר על איגרות חוב מוחזקות לפדיון), היא בעלת אופי אחר מזמני.

לצורך כך נבחנים בין היתר הסימנים הבאים:

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את השבת נייר הערך לעלותו המקורית.
- פרק הזמן בו שווי הנייר היה נמוך בהשוואה לעלותו.
- שיעור ירידת הערך מסך העלות.
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו.
- בחינת תנאים המשקפים את מצבו הפיננסי של הגוף המנפיק, לרבות האם ירידת הערך נובעת מסיבות פרטניות הנובעות למנפיק או בשל קיומם של תנאים מאקרו כלכליים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

- בנוסף, בהתקיים אחד מהמצבים הבאים, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:
- איגרת חוב אשר נמכרת עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו.
 - איגרת חוב אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותה בתוך פרק זמן קצר.
 - איגרת חוב אשר חלה לגביה ירידת ערך משמעותית בין דירוג איגרות החוב במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוג איגרות החוב במועד פרסום הדוח לתקופה זו.
 - איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית.
 - איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה.
 - איגרת חוב אשר השווי ההוגן שלה לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות המופחתת. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

לעניין זה שיעור משמעותי הינו שיעור הגבוה מ-20%. עם זאת, במידה ולבנק ישנן ראיות אובייקטיביות כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני תיתכן חריגה משיעור זה.

אם הירידה בשווי ההוגן נחשבת כבעלת אופי אחר מזמני, העלות של נייר הערך תופחת לשווי ההוגן באופן בו סכומי הפסד, המתייחסים לניירות ערך המסווגים כזמניים למכירה, אשר נצברו להון בסעיף רווח כולל אחר יסווגו במועד ירידת הערך לדוח רווח והפסד. שווי זה ישמש כבסיס עלות חדש. עליות ערך (בניירות ערך שסווגו לתיק הזמין למכירה) בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד.

ניירות ערך - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

7) חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. בהתאם להוראה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את הכללים שנקבעו בקודיפיקציה של תקני חשבונאות אמריקאים ASC 310, ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית ושל הרשות לניירות ערך בארצות הברית, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור, בעמדות ובהנחיות הפיקוח על הבנקים. בנוסף, החל מאותו מועד מיישם הבנק את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. כמו כן, מיום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי.

בנוסף, מעת לעת מעדכן הפיקוח על הבנקים את הוראות הדיווח לציבור וקובץ השאלות והתשובות המנחות לגבי אופן היישום של ההוראות בנושא חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, זאת במטרה לשלב בהם את ההוראות שחלות בנושא זה על הבנקים בארצות הברית לרבות הנחיות של רשויות הפיקוח בארצות הברית. החל משנת 2016 עודכנו, בין היתר, ההנחיות בכל הקשור לטיפול בארגון מחדש של חוב בעייתי, הנחיות בקשר לאופן הסינוג של החובות בהתבסס על מקור ההחזר הראשוני של החוב (primary repayment source) והנחיות מסוימות בנוגע לאופן הבחינה של החובות.

ב. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב כגון: פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור ואשראי לממשלה. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהן לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בנושא מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים ונכסים אחרים), מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בנושא מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון איגרות חוב), הבנק ממשיך ליישם את כללי המדידה, כאמור בסעיף 6.ה. לעיל.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ג. זיהוי וסיווג חובות בעייתיים

הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני הבעייתיים בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יטופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב. חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו.

בהתאם למדיניות הבנק, חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים, מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי למדידה נאותה של חובות.

חובות מתחת ל-700 אלפי שקלים חדשים, שמצויים בפיגור של 90 יום, מוערכים על בסיס קבוצתי, ובמקרה זה מסווגים כחובות נחותים.

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכונן הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

החל מיום 1 ביולי 2017 מיישם הבנק את העדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".

העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשהסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר החוזק הצפוי של מקור ההחזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי).

בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.

מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות, לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

הבנק עדכן את מדיניות זיהוי חובות בעייתיים וסיווגם, כך שלחובות נקבעו מקורות החזר מהתזרים העסקי למעט מקרים מסוימים בהם במהלך העסקים הרגילי החוב אמור להיפרע מהתזרים שמניב הנכס הממומן.

הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי באירגון מחדש - ככלל, במקרים בהם ניתן להגיע להסדר לסילוק החוב, מבלי לפגוע בבטוחות העומדות לטובת הבנק, ומבלי לנקוט הליכים משפטיים, נותן הבנק עדיפות לעריכת הסדר לסילוק החוב.

במטרה לשפר גביית האשראי ולמנוע, ככל שניתן, מצבי כשל בגביית חובות, עורך הבנק ניסיונות להגיע להסדרים לתשלום החוב, טרם נקיטת הליכים משפטיים ואף לאחר ובמהלך נקיטתם, אשר יכול ויכללו: דחיית מועדי תשלום, פריסה מחדשת של החוב, הפחתת שיעורי ריבית, שינוי לוח הסילוקין, שינוי תנאי החוב במטרה להתאים למבנה המימון של הלווה, איחוד חובות הלווה, העברת חובות ללווים אחרים תחת קבוצת לוויים בשליטה משותפת, בחינה מחדשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לזלזל ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו. בנוסף, הבנק מעריך אם צפוי כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, הבנק עשוי להגיע למסקנה כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.
- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, הבנק צופה כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן וריבית) בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים בשיעורי ריבית אפקטיבי השווה לשיעור הריבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.
- הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים: כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים); שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גבייה של כל סכומי החוב; לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומצביע על היעדר יכולת גבייה של כל סכומי החוב; או החוב נמצא במסגרת ההסדר; אם הבנק אינו מבצע הליך חיתום נוסף כאמור הוא מחדש חוב נחות, או שאין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כך שהוא יהיה מתאים לסיכון לפני החידוש, או שהלווה אינו מספק אמצעים נוספים בכדי לפצות על הגידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה, קיימת חזקה שהחידוש הוא ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- הבנק אינו מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב - חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנן על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי. ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להימדד ולהיות מסווג כחוב פגום עד שישולם במלואו. עם זאת בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן הבנק והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, הבנק אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון חדש של חוב בעייתי אם מתקיימים התנאים הבאים:

- החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.
- בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, התאגיד הבנקאי לא העניק ויתור לחייב (לרבות לא העניק ויתור על קרן על בסיס מצטבר ממועד מתן ההלוואה המקורי).

חוב כאמור שעבר ארגון מחדש עוקב והוסר לגבי הסייג הפגום, יעריך על בסיס קבוצתי לצורך כימות ההפרשה להפסדי אשראי ויתרת החוב הרשומה של החוב לא תשתנה בעת הארגון העוקב (למעט אם התקבל או שולם מזומן).

אם בתקופות עוקבות חוב כאמור נבחן פרטנית ונמצא שיש להכיר בגינו בירידת ערך או שמבוצע לו ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מחזיר לחוב סיווג פגום ומטפל בו כבארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב שאינו פגום - חוב פגום חוזר להיות מסווג כחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנוותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
 - כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.
- כללי החזרה מסיווג פגום כאמור לא יחולו על חובות שסווגו כפגומים כתוצאה מביצוע ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החזרה של חוב פגום למצב פגום וצובר - חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, כך שלאחר הארגון מחדש מתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

- קיים ביטחון סביר שהחוב ייפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, בהתאם להערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב על מצבו הפיננסי של החייב ותחזית הפירעון לפי התנאים החדשים.
- החייב עמד בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים בהלוואות הנפרעות (קרן-ריבית) בתשלומים חודשיים, או שפרע 20% מהחוב שאורגן מחדש בהלוואות עם פירעונות בטווחים ארוכים יותר.
- לא קיים בהלוואה לאחר הארגון מחדש פיגור של 90 יום או יותר.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ד. הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים לסינון אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, קבע הבנק נהלים לקיום, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התחייבויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות מסוגים שונים).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית". כמו כן, בוחן הבנק את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הבחינה, כאמור של החובות לצורך קביעת ההפרשה והטיפול בחוב מיושמת באופן עקבי לגבי כל החובות בהתאם לרף של 700 אלפי שקלים חדשים ובהתאם למדיניות ניהול האשראי של הבנק ולא מבוצעים מעברים בין מסלול הבחינה הפרטנית לבין מסלול הבחינה על בסיס קבוצתי במשך חיי החוב אלא אם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי כאמור לעיל.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - בהתאם למדיניות הבנק, מיושמת עבור כל חוב שנקבע כי הוא פגום, ואשר יתרתו החוזית המקורית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) הינה 700 אלפי שקלים חדשים או יותר.

כמו כן, מיושמת הפרשה פרטנית לגבי כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי, אלא אם מדובר בחוב שבגיננו נערכת הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב המקורי. כאשר החוב מותנה בביטחון, או כאשר הבנק קובע שצפויה תפסת נכס, מוערכת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי, לאחר הפעלת מקדמים זהירים ועקביים שמשקפים, בין היתר, את התנודתיות בשווי ההוגן של הביטחון, את הזמן שיעבור עד למועד המימוש בפועל ואת העלויות הצפויות במכירת הביטחון. לעניין זה, הבנק מגדיר חוב כחוב מותנה בביטחון כאשר פירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מהביטחון המשועבד, או כאשר הבנק צפוי להיפרע מהנכס גם אם לא קיים שיעבוד ספציפי על הנכס, והכל כאשר אין ללווה מקורות חוזר זמינים ומהימנים אחרים.

הבנק בוחן באופן שוטף את התחזיות להפסדי אשראי הצפויים בהתאם לתזרימי המזומנים בפועל ומתאים את ההפרשה הפרטנית לתחזיות העדכניות. הפסדי האשראי בפועל יכולים להיות שונים מהאומדנים המקוריים שערך הבנק בעת סיווג החוב כפגום.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים (שיתרתם נמוכה מ-700 אלפי שקלים חדשים, בהתאם למדיניות הבנק) והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים) וכן בגין חובות גדולים שנקבע שאינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהן חושבה ההפרשה לפי נוסחה שקבעה הפיקוח על הבנקים בהתחשב בעומק הפיגור, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5-ASC 450 - כנושא 450 בקודיפיקציה - "טיפול חשבונאי בתלויות", ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, מתבססת, בין היתר, על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי.

ביום 20 בפברואר 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא הפרשה להפסדי אשראי לפיו יש להמשיך ולכלול ב"טווח השנים", המשמש רכיב בקביעת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי את שנת 2011 ואילך בדוחות הכספיים לשנים 2016 ו-2017. ההנחיות עודכנו וטווח השנים ממשיך לגדול עד שתתקבל הנחיה חדשה.

בנוסף לממוצע טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור לעיל, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות מתחשב הבנק בגורמים סביבתיים רלבנטיים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, הבנק גיבש שיטת מדידה של ההפרשה הקבוצתית אשר מביאה בחשבון הן את שיעור הפסדי העבר והן את ההתאמות בגין הגורמים הסביבתיים הרלבנטיים.

כמו כן, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים שיעור ההתאמה בגין גורמים סביבתיים להפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין אשראי לאנשים פרטיים, הינו 0.75% מיתרת האשראי הצרכני שאינו פגום (לא כולל אשראי בגין מחייבים בכרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב ריבית). זאת בהתאם להנחיה פרטנית של הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015.

ביום 10 ביולי 2017 פרסם חוזר הפיקוח על הבנקים לתיקון הוראות ניהול בנקאי מספר 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות". בהתאם לחוזר החל משנת 2018 בעת קביעת ההפרשה להפסדי אשראי ישקללו, בין היתר, אשראי שאין לגבי דוחות כספיים מעודכנים.

הלוואות לדיור - הפרשה מזערית בגין הלוואות לדיור מחושבת לפי נוסחה שקבע הפיקוח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור. ההוראה חלה על כלל הלוואות לדיור, למעט הלוואות שאינן נפרעות בתשלומים תקופתיים והלוואות המממנות פעילות בעלת אופי עסקי.

כמו כן, מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

בהתאם להוראות גיבש הבנק מדיניות שנועדה להבטיח כי הוא עומד בדרישות ההוראה, וכי החל מיום 30 ביוני 2013 יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור לא תפחת משיעור של 0.35% מיתרת הלוואות האמורות למועד הדיווח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

אשראי חוץ מאזני - ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5. ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור חשיפת האשראי הכוללת (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס, בין היתר, על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית, בהתאמות מסוימות.

בנוסף, בוחן הבנק את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי ובשיטות ההערכה שמישמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

כמו כן, לאור התפרצות נגיף הקורונה ולאור חוסר וודאות רב שכתורב בביצוע אומדן הפסדי אשראי בכל אחד מתיקי האשראי אשר הושפעו לרעה מהמצב, הבנק ביצע התאמה נוספת במקדם ההפרשה במטרה לשקף את ההשפעה השלילית של המשבר על יכולת הפירעון של הלווים.

לאור זאת, במסגרת חישוב ההתאמות האיכותיות שתוצאותיו נכללות בדוחות כספיים אלה, הובאו בחשבון אינדיקטורים שונים, שהשפיעו על רכיבי המודל בהתאם לשיעור הגידול באינדיקטור. האינדיקטורים כוללים בין היתר את שיעור ירידת דירוגי הלווים בענפים השונים, שיעור הגידול בהיקף ההלוואות בתנאים ייחודיים למשבר הקורונה (דחיית תשלומים, הלוואות בערבות מדינה), וכן הגידול בשיעורי האבטלה והירידה בצמיחה בהתאם לתחזית בנק ישראל. בנוסף, דורגו ענפי המשק בהתאם לחומרת הפגיעה בגין משבר הקורונה, ובכל ענף נכללה בהתאם תוספת בגין הסיכון הענפי.

כמו כן, לאור מכתבי הפיקוח על הבנקים מיום 19 באוגוסט 2021 ומיום 30 בדצמבר 2021 בנושא "עלייה בסיכון האשראי בענף הבינוי והנדל"ן", נערכה בחינה ממוקדת במטרה להתאים את ההפרשה הקבוצתית בגין תיק האשראי המסחרי, באופן שייתן ביטוי נאות לרמת הסיכון של התיק.

לפרטים בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא הפרשה להפסדי אשראי (ASU 2016-13) מיום 1 בינואר 2022, ראה סעיף 1. להלן.

ה. הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום מגדיר הבנק את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור לעיל לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום מבטל הבנק את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגבי הסיווג כחוב פגום. לפירוט לגבי הכרה בהכנסה על בסיס מזומן בגין חובות שסווגו כפגומים ראה סעיף 5 א.1 לעיל.

לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי, הבנק מפסיק צבירת הכנסות ריבית כאשר מתקיימים התנאים למחיקה חשבונאית של החוב, לרוב לאחר 150 ימי פיגור, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטא כלפי מעלה.

ו. מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני, שנחשב כחוב שאינו בר גבייה, ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גבייה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שבגבייתו מותנית בביטחון הבנק מצצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

חובות אשר נבחנו באופן קבוצתי וסווגו כפגומים בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי, נמחקים חשבונאית לא יאחר מהמועד שבו החוב הפך להיות בפיגור של 60 ימים או יותר, ביחס לתנאי הארגון מחדש.

החל משנת 2015, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בדבר שינוי מבנה הדוחות הכספיים, הבנק מציג ריכוז מידע עיקרי בדבר סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (ראה ביאור 13) ומידע נוסף על סיכון אשראי (ראה ביאור 30).

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

(8)

העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתת נושא 10-860 בקודיפיקציה, בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

בעסקאות העברת נכסים פיננסיים, אם נקבע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח. בין השאר, בהתקיים התנאים להלן, נותרת שליטה אפקטיבית בנכס:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו.
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה.
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות), ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטיית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

לפרטים בנוגע לעסקאות סינדיקציה ראה ביאור 30 לדוחות הכספיים.

עסקאות השאלה ניירות ערך המנוהלות כעסקאות אשראי

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה לא מובטחת של ניירות ערך מהתיק הזמין למכירה או מהתיק למסחר.

ביום שבו הבנק משאיל ניירות ערך לצורך כיסוי מכירה בחסר של השואל, הבנק גורע את ניירות הערך שהושאלו, ומכיר באשראי בסכום שווי השוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי שניתן באותו אופן שבו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. אשראי נמדד לפי שווי שוק, הכנסות על בסיס צבירה נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) מוכרות במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר באיגרות חוב זמינות למכירה. בסיום ההשאלה, הבנק מכיר מחדש בנייר הערך וגורע את האשראי.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

9) בניינים וציוד ותוכנה

סעיף זה כולל את השקעות הבנק ברכוש קבוע (לרבות תשלומים על חשבון), נכסים שהבנק חקר בחכירה מימונית, ועלויות תוכנה לשימוש עצמי שהוכרו כנכס.

בניינים וציוד

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך במידה וקיימים. העלות כוללת עלויות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנת שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי. לפרטים נוספים בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה לשימוש עצמי ראה להלן. רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד. עסקאות בהן הבנק מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה בחכירה תפעולית, מטופלות כעסקאות מכירה חשבונאית ומוכר מלא הרווח בגינן, בכפוף לקיום התנאים להכרה במכירה.

עלויות עוקבות

עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השיר של נכס. פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישיר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות אינן מופחתות. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. נוכח תהליך המיזוג של בנק אגוד עם הבנק, נבחנו האומדנים בנושא אורך החיים השימושי של פריטי רכוש קבוע בבנק אגוד ובוצעו התאמות לאומדנים בהתאם. לפרטים בדבר אומדן אורך החיים השימושיים של בניינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2021, ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות בר-השבה. למטרת בחינת ומדידת ירידת ערך, הבנק מקבץ נכס (או קבוצת נכסים) יחד עם נכסים והתחייבויות אחרות לרמה הנמוכה ביותר אשר מפיקה תזרימי מזומנים אשר אינם תלויים בתזרימי המזומנים של קבוצת אחרות של נכסים והתחייבויות. הפסדים מירידת ערך שיוכרו יזקפו לנכס (או לקבוצת נכסים) שבתחולת נושא 360 בקודיפיקציה בלבד. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהווים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) ומימוש. ההפסדים מירידת הערך הינם באובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

תוכנה

הכרה

הבנק מיישם את תקן כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין" ואחרים. וכן, מיישם הבנק את הוראות בנק ישראל בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה, להלן:

- קביעת סף מהותיות להיוון לכל פרויקט פיתוח תוכנה; סף המהותיות שנקבע בבנק הינו 450 אלפי שקלים חדשים.
 - עדכון אורך החיים של עלויות התוכנה שהונו כך שלא יעלה על 5 שנים.
 - בגין פרויקטים של פיתוח תוכנה, אשר סך העלות שניתן להוון בגינם אינה נמוכה מסף המהותיות שנקבע, יקבעו מקדמי היוון לשעות עבודה אשר יביאו בחשבון את הפוטנציאל לסטייה ברישום שעות העבודה ולחוסר יעילות כלכלי.
- בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.
- תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.
- עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות עלויות ישירות של חומרים, שירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.
- בתקופות עוקבות עלויות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

הפחתות

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של נכס.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרויקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה ולתקופה שלא תעלה על 5 שנים כאמור לעיל, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. בהקשר זה, התוכנה מוכנה לשימושה המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשוב

ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו מוכרת ונמדדת בעת התרחשות אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שיתכן והערך בספרים של הנכס לא יושב.

אירועים או שינויים בנסיבות היכולים להצביע על ירידת ערך הינם:

- לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
 - חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
 - בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
 - העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש.
- כאשר לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם הבנק מעדכן את הערך בספרים של התוכנה כך שאובהו יהיה לפי הנמוך מבין ערכו בספרים לשוויו ההוגן בניכוי עלויות מכירה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

10 נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים".

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים מוגדר נבחן בהתקיים סממנים לירידת ערך ברמת "קבוצת נכסים". קבוצת נכסים היא הרמה המצומצמת ביותר של נכסים והתחייבויות שמפיקה תזרים מזומנים נפרד. תחילה יש לבחון האם הערך בספרים של קבוצת הנכסים גבוה מסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוון הצפוי לנבוע ממנה. אם כן, יש להכיר בירידת ערך בגובה ההפרשה שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן של קבוצת הנכסים. ירידת הערך תוקצה בצורה פרופורציונאלית אך ורק בין הנכסים שבקבוצת הנכסים, ובלבד שערכו של נכס בודד לא ירד מתחת לשווי ההוגן.

נכס בעל אורך חיים בלתי מוגדר נבחן לירידת ערך לפחות אחת לשנה. יש לבחון האם הערך בספרים של הנכס עולה על שווי ההוגן. במידה וכן, תוכר ירידת ערך בגובה הסכום שבו הערך בספרים עולה על השווי ההוגן.

מוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

עלויות פיתוח תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי מסווגות בסעיף "בניינים וציוד".

11 חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים) ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה (תפעולית ומימונית) נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה

חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים התלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבוטלו בתקופה בה כבר לא צפוי כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות שימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

חכירה מימונית

לאחר מועד תחילת החכירה, נכס זכות שימוש נמדד בשיטת העלות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו ומתואם בגין מדידות מחדש על ההתחייבות בגין החכירה. הפחת מחושב על בסיס קו ישר על פני אורך החיים השימושי או תקופת החכירה החוזית.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

12) התחייבויות תלויות

בדוחות הכספיים נכללו הפרשות נאותות בגין תביעות לכיסוי נזקים אפשריים, במקום בו לדעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, נדרשה הפרשה.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, סווגו התביעות בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון כמפורט להלן:

- א. סיכון צפוי (Probable): הסתברות מעל 70% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"צפויה", נערכת הפרשה מתאימה בדוחות הכספיים.
- ב. סיכון אפשרי (Reasonably Possible): הסתברות בין 20% ל-70% להפסד בגין התביעה. בתביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"אפשרית", נערכת במקרים מסוימים הפרשה מסוימת בדוחות הכספיים, בהתאם לשיקול דעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים.
- ג. סיכון קלוש (Remote): הסתברות נמוכה מ-20% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"קלושה", לא נערכת הפרשה בדוחות הכספיים.

בביאור 26 ג.10 ניתן גילוי לתביעות מהותיות, שסכומן (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק. כמו כן, בביאור 26 ג.11 ניתן גילוי לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת, בהתאם לעניין, על חוות דעת יועציה המשפטיים, הנהלות החברות המאוחזדות ועל חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, רשאי הבנק לקבוע לגבי תובענה ייצוגית כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, בארבעת הדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר הגשת התביעה, וכן במקרה של עיכוב הליכים על פי החלטת בית משפט. מעבר לכך, רק במקרים נדירים רשאי הבנק לקבוע כי לא ניתן להעריך סיכויי התממשות חשיפה.

13) זכויות עובדים

הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארצות הברית בנושא זכויות עובדים. כללים אלה נקבעו בנושאים הבאים בקודיפיקציה (להלן: "ההוראות"):

- ASC 710 - Compensation - General - תגמול - כללי.
- ASC 712 - Compensation - Nonretirement postemployment benefits - תגמול - הטבות לאחר סיום העסקה שאינן בגין פרישה.
- ASC 715 - Compensation - Retirement benefits - תגמול - הטבות בגין פרישה.
- ASC 718 - Compensation - Stock Compensation - תגמול - עסקאות תגמול מבוסס מניות.
- ASC 420 - Exit or Disposal Cost Obligations - מחויבות בגין עלויות מימוש או יציאה מפעילות.

על פי ההוראות יש לסווג את ההטבות לעובדים לפי הקבוצות המפורטות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית, לרבות קביעת מדיניות ונהלים ברורים המפרטים כיצד יש להבחין בין הטבות מהסוגים השונים. ההטבות לעובדים מתחלקות לקבוצות הבאות:

- הטבות לפני סיום העסקה.
- הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה.
- הטבות לאחר פרישה.

כמו כן, יש לשמר את העקרון שקבע הפיקוח על הבנקים ולכלול התחייבות בגין מחויבות במהות. מצופה שמצבים בהם הבנק צופה כי ישולמו הטבות מעבר לתנאים החוזיים יתאימו למצבים שבהם קיימת מחויבות במהות.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית, והכל במועד הדיווח. להלן פירוט לגבי קבוצות ההטבות בבנק:

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תוכניות להטבה מוגדרת

הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתוכניות פנסיה ותוכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, גידול בתגמול ותחלופה.

הבנק בוחן את הצורך בעדכון ההנחות האקטואריות במודל באופן שוטף.

שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שיפורטו להלן, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות, בהתאם ליתרת תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות.

ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלבנטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים:

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבויות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים לדוח רווח והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה:

ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות. הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה שינוצלו במהלך השירות השוטף. לפרטים נוספים בדבר הטבות לעובדים ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.

באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים שנרשמו ברווח כולל אחר כתוצאה משינויים בשיעורי היוון: ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013, הנובע מהפער שבין שיעור היוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%), לבין שיעורי היוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), נכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר. רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך תקופות דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס. הפסדים אקטואריים, הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התוכנית. רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור היוון) ליום 1 בינואר 2013 ובתקופות לאחר מכן, יכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר, ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התוכנית.

עקרונות הטיפול החשבונאי בתוכנית התייעלות:

ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים. עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, מסתכמות ב-286 מיליוני שקלים חדשים, כאשר העלות נטו מסמס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר). בתקופות העוקבות מופחתים לרווח והפסד עלויות התוכנית כחלק מיתרת "רווחים והפסדים אקטואריים" בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים, העומדת על כ-15 שנים. במידה ובתקופות מסוימות יעלו סך התשלומים בגין פיצויים על עלות השירות ועלות הריבית שהוכרה באותה שנה, ויתקיים סילוק (בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא זכויות עובדים), אזי קצב הפחתת ה"רווחים והפסדים האקטואריים" יותאם לקצב הסילוק של ההתחייבות האקטוארית באותן תקופות בהתאמה. בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הונית בקשר עם התוכנית. הבנק מיישם את ההקלה הונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון מותאם (גדל) וההשפעה ההונית (קיסון של 0.14%) של התייעלות נפרסת בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של חמש שנים. לפרטים נוספים ראה ביאורים 22 ו-25 לדוחות הכספיים.

תוכנית התייעלות בבנק יהב

במהלך שנת 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות הכוללים תוכנית פרישה מרצון. בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראת התייעלות. תוכנית הפרישה מרצון מוצעת לעובדים בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. התוכנית הסתיימה בשנת 2020. עלויות ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית הפרישה בבנק יהב הסתכמו בסך של כ-35 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (23 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס). בהתאם להנחיות בנק ישראל, ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון מותאם (גדל) וההשפעה ההונית של התייעלות נפרסת בקו ישר לתקופה של חמש שנים.

14) עסקאות תשלום מבוסס מניות (אופציות לעובדים)

הבנק מיישם את הוראות ASC 718 (עסקאות תשלום מבוסס מניות) בנוגע לאופציות שהוענקו לעובדים. בהתאם להוראות, הבנק מכיר בהוצאות שכר הנובעות מהאופציות שהוענקו. ההוצאה מוכרת על בסיס השווי ההוגן של האופציה במועד ההענקה במקביל לגידול בהון לאורך תקופת השירות בגינה מוענקות האופציות.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

בקביעת השווי ההוגן של האופציה במועד ההענקה מובאות מגבלות הבשלה הנובעות מתנאי שוק (למשל, הבשלה התלויה במחיר המניה). למגבלות איכותיות אחרות שאינן נוגעות לתנאי שוק (למשל, מרכיב של שיקול דעת בהענקת ההטבה), אין השפעה על קביעת השווי ההוגן במועד ההענקה והן באות לידי ביטוי ברישום השוטף כהוצאה של ההטבה שניתנה. בהתאם למתאפשר בתקן, הבנק מטפל בכל מנה שהוענקה כמענק נפרד.

כאשר מדובר במענק במסלול הפירותי, רשויות המס בישראל מכירות בהוצאה בעת מימוש האופציות כך שצפויה הטבת מס ויש להכיר במיסים נדחים. בהתאם להוראות התקן, הטבת המס תוכר בהתבסס על גובה ההוצאה המצטברת בספרים מוכפלת בשיעור המס. בעת מימוש האופציות, כאשר ההוצאה המוכרת למס הכנסה גבוהה יותר מההוצאה שהוכרה בספרים, ייזקף ההפרש לדוח רווח והפסד מוכפל בשיעור המס. כאשר מדובר במסלול הוני רשות המס אינה מכירה בהוצאות בעת מימוש האופציה.

15) ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. ההתחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגבוה מבין השווי ההוגן או סכום ההפרשות הצפויות להפסד בגינן. ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון.

16) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

א. הבנק מבצע עסקות במכשירים נגזרים ובהם חוזי מטבע, חוזי ריבית ונגזרי אשראי. חוזי המטבע כוללים עסקות אקדמה, חוזים עתידיים, עסקות החלפה ואופציות. עסקאות אלה מתבצעות בכל מגזרי ההצמדה. העסקאות מבוצעות עם הציבור ועם בנקים בארץ ובחוץ לארץ, הן כחלק מפעילותו השוטפת של הבנק כעושה שוק והן כחלק מהאסטרטגיה הכוללת לניהול רמת החשיפה הרצויה לסיכונים השוק השונים, הכוללים סיכונים בסיסי וריבית, סיכונים אליהם נחשף הבנק בפעילותו השוטפת.

ב. מכשירים נגזרים נרשמים במאזן הבנק לפי שווי ההוגן, בנכסים או בהתחייבויות, לפי העניין. שינויים בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים, למעט נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. ייתכן שהבנק יתקשר בחוזה שבפני עצמו אינו מכשיר נגזר אך הוא מכיל נגזר משובץ. כאשר הנגזר המשובץ הינו בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, ומכשיר נפרד עם תנאים זהים לתנאי הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר, אזי הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו.

נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. שינויים בשווי ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מידיית לרווח והפסד.

ד. במקרים מסוימים, בהם נדרש לחלץ נגזר משובץ מחוזה מארח, נוקט הבנק במדיניות של מדידת החוזה בשלמותו על פי שווי ההוגן, ורישום שינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד. מדיניות זו ננקטת לגבי ניירות ערך מובנים בתיק הזמין למכירה.

חשבונאות גידור

הבנק חשוף לסיכונים שוק הנובעים מפעילותו העסקית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים אלה, הבנק מייעד מכשירים פיננסיים מסוימים, כגידורי שווי הוגן וכגידורי תזרים מזומנים.

במועד תחילת יחסי הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור ואת מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה שלו לביצוע הגידור. התייעוד כולל זיהוי של כל אחד מאלה: מכשיר מגדר; הפריט או העסקה המגודר; מהות הסיכון המגודר; והשיטה אשר תשמש את הבנק להערכת אפקטיביות יחסי הגידור בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר (בגידור שווי הוגן), או בקיזוז החשיפה להשתנות של תזרימי המזומנים בגין עסקה מגודרת (בגידור תזרים מזומנים), המיוחסים לסיכון המגודר.

גידור שווי הוגן

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן ליחס לסיכון מסוים. כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי ההוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר תטופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו.

הערך הראשוני של הרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור מוכר ברווח והפסד באופן שיטתי ורציונאלי לאורך חיי המכשיר המגדר כאשר ההפרש בין השינויים בשווי ההוגן של הרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור לבין הסכומים שהוכרו באופן שיטתי ורציונאלי לרווח והפסד, מוכרים ברווח כולל אחר.

הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

סכום ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI) הקשורים לסכומים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים ברווח והפסד בתקופה השוטפת שבה הפריט המגודר נגרע מהספרים. עבור כל גידורי שווי הוגן אחרים שהופסקו, סכומים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI) הקשורים לרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים בדוח רווח והפסד באופן דומה לרכיבים אחרים הנכללים בערך בספרים של הנכס או התחייבות המגודרים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

גידור תזרימי מזומנים

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה להשתנות של תזרימי מזומנים עתידיים צפויים, שניתן ליחס לסיכון מסוים. כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור תזרים מזומנים, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, נזקפים לרווח כולל אחר. סכומים אלה מסווגים מחדש לדוח רווח והפסד באותה תקופה או באותן תקופות, שבהן העסקה החזויה המגודרת משפיעה על הרווחים ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הבנק בחר להכיר את השינויים בשווי ההוגן של הרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור באופן שוטף ברווח והפסד, באותה שורה בה מוצגת ההשפעה של הפריט המגודר. הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור. הרווח או ההפסד נטו בגין המכשיר המגדר הקשורים לגידור תזרים מזומנים שהופסק ממשיכים להיות מדווחים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI), אלא אם צפוי (probable) שהעסקה החזויה לא תתרחש עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה (כפי שתועדה בתחילת יחסי הגידור) או במהלך תקופת זמן של חודשיים נוספים לאחר מכן. אם צפוי כי עסקה חזויה מגודרת לא תתרחש, בין אם עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה או במהלך תקופת הזמן הנוספת של חודשיים, הרווח או ההפסד נטו בגין המכשיר המגדר שדווחו ברווח כולל אחר מצטבר מסווגים מחדש מיידית לדוח רווח והפסד.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

17 שווי הוגן

א. שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. תת נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על מקור הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן. מקורות הנתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים למכשירים זהים, בשוק פעיל אשר לבנק יכולת לגשת אליו במועד המדידה.

רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם מחירים מצוטטים כאמור ברמה 1. נתוני רמה 2 כוללים שימוש בנתוני שוק מצוטטים בשווקים פעילים, או בשווקים שאינם פעילים, במידה שגורם זה קיים, או נתונים הנגזרים או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים, כאמור.

רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם נצפים.

התקן דורש מהבנק לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מניח כי סיכון האשראי הגלום הינו אפס ולא מבצע התאמות לשווי הוגן בגין איכות האשראי של הצד הנגדי.

- במקרים אחרים, מבצע הבנק הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. אם לא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים.

כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד אינה מהותית הבנק מבצע את חישוב ההתאמה כאמור על בסיס קבוצתי, תוך שימוש במדד לאיכות האשראי לפי קבוצות של צדדים נגדיים דומים למשל בהתבסס על דירוגים פנימיים.

בנוסף, מבצע הבנק בדיקת סבירות לתוצאות המתקבלות בהערכה הפנימית ביחס לשינויים במרווחים בשוק, ומבצע התאמות המתחייבות, אם נדרשות, לפי העניין.

על מנת להתאים את שיטות ההערכה של הבנק לעקרונות של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו בתקן, נדרש הבנק לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן, בהתחשב בנסיבות הרלבנטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back testing) של סוגי עסקאות דומות.

בהתאם להנחיות בנק ישראל, מדידת שווי הוגן של מכשיר נגזר, כאשר לא קיימים לגבי מחירים מצוטטים, ביטחונות נזילים או הסכמי קיזוז המבטיחים באופן מספק את איכות האשראי של הנגזר ואין נתוני שוק על איכות האשראי של הצד הנגדי (כגון CDS או איגרות חוב סחירות של הצד הנגדי), תחשב למדידת שווי הוגן ברמה 3.

לפרטים בדבר אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא דרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן מיום 1 בינואר 2021, ראה סעיף ד.2. לעיל.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

אופן קביעת השווי ההוגן:

- 1) ניירות ערך**

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעות הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט זה אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה), פרט למניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין הנמדדות כמפורט בביאור 1 ה.ה. (6) לעיל.
 - 2) מכשירים פיננסיים נגזרים**

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי, ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים, אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה).
 - 3) מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים**

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פיקדונות הציבור ופיקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרימי מזומנים עתידי המהווים בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.
- לפרטים בדבר השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן, ראה ביאור 33 לדוחות הכספיים.

ב. חלופת שווי הוגן

תת נושא 10-825 בקודיפיקציה מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל הינה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיס מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, הבנק אינו רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסינון לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהפיקוח על הבנקים.

18) מיסים על ההכנסה

מיסים על הכנסה כוללים מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון. ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

א. מיסים שוטפים

מיסים שוטפים הינם סכום המיסים על ההכנסה ששולמו או שעתידיים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. המיסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

ב. מיסים נדחים

התחייבויות מיסים נדחים ונכסי מיסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מיסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף התקופה.

הבנק מכיר בהתחייבויות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2017 מכיר הבנק בהתחייבות מס נדחה בגין הרווחים הלא מחולקים של חברות הבנות אשר נצברו במימון 1 בינואר 2017.

הבנק מכיר בנכסי מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש.

התחייבויות מיסים נדחים או נכסי מיסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופה שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ג. קיזוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים
הבנק מקדז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים, כמו גם כל ה-valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

ד. פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48. בהתאם להוראות אלה, מכיר הבנק בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

לפרטים בדבר אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה ASU 2019-12 מיום 1 בינואר 2021, ראה סעיף 3. ד. לעיל.

(19) רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה, בסיסי ומדולל, לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח מיוחס לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה, לאחר התאמה בגין מניות באוצר. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח (כגון התאמות בגין השפעה לאחר מס של דיבידנדים, עלויות מימון ושינויים אחרים, במידה שישנם) המתייחס לבעלי המניות הרגילות, והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין מניות באוצר ובגין ההשפעות של כל המניות הפוטנציאליות המדללות, הכוללות כתבי אופציה למניות שהוענקו לעובדים.

(20) מגזרי פעילות של הבנק

א. מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הינו מרכיב בבנק העוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים), גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי.

בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הגילוי על מגזרים פיקוחיים בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביום 10 בספטמבר 2015, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לקובץ השאלות והתשובות הכולל הקלות מסוימות הנוגעות לסיווג לקוחות למגזרי פעילות בהתאם למחזור ההכנסות שלהם, כשזה אינו מייצג או אינו זמין לבנק. על פי קובץ השאלות והתשובות, במקרים כאמור, רשאי הבנק לסווג את הלקוחות למגזרי הפעילות השונים על פי פרמטרים אחרים בהתאם לסך החבות של הלקוח. כך, נקבע כי במקרים מסוימים המפורטים בקובץ השאלות והתשובות ניתן לסווג את הלקוח על פי מספר העובדים בעסק או לפי סך הנכסים במאזן העסק. במידה וגם מידע זה אינו זמין, ניתן לסווג את הלקוח, באותם מקרים, לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק לאחר הכפלתם במקדם שנקבע.

ב. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע בחוזר הפיקוח על הבנקים, מיום 3 בנובמבר 2014, כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC-280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמחן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשיים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים; וכן
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם בין מגזרי הפעילות הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם, יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשיך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת החלטות. לפיכך, מדווחות בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

לפרטים בדבר הקריטריונים לסיווג לקוחות למגזרים הפיקוחיים ולמגזרים בהתאם לגישת ההנהלה וכן, להבדלים ביניהם ולמידע מגזרי נרחב נוסף ראה ביאור 29 לדוחות הכספיים.

(21) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין הבנק לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה.

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

נושא התקן/ העדכון מועד פרסום	תחילה	פרסום על ידי	תמצית התקן	השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק
אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא הפרשה להפסדי אשראי (CECL) 2016-13 ASU	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום והפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות והפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחזוקה הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיוור), על איגרות חוב המוחזקות לפדיון, ועל חשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.	הבנק יישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2022 תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, בכוונת הבנק לאמץ במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה בכל הקשור להשפעתה על יחס הון עצמי רובד 1 ולפרוס את ההשפעה על פני 3 שנים.
			השינויים העיקריים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הם בין היתר: חישוב ההפרשה להפסדי אשראי לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום אמידת ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; תיק האשראי יוצג תוך הבחנה בין אשראי שאינו צובר ואשראי שאינו בטסטאטוס לא צובר; וישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה. כמו כן, יוחלו הכללים בדבר חובות שאינם צוברים, ארגון מחדש של חוב בעייתי וכללי המחיקה החשבונאית גם ביחס להלוואות לדיוור, ונקבעו כללים לניכוי של סכומים בגין הלוואות לדיוור לא צוברות שהטיפול בהן מתמשך מההון הפיקוחי רובד 1.	שקלים חדשים ביתרת ההפרשה בגין משקי בית ו-0.3 מיליארד שקלים חדשים בגין לווים עסקיים ומסחריים, ומנגד לירידה של כ-0.1 מיליארד שקלים חדשים בהפרשה בגין הלוואות לדיוור. בסך הכל צפויה ההשפעה להסתכם בירידה בסך של כ-0.5 מיליארד שקלים חדשים באשראי לציבור, נטו, כולל בגין מחיקות אשראי והשפעת הלוואות לדיוור שסווגו כאשראי שאינו צובר. כאמור לעיל, הבנק עתיד לזקוף את ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.
			בהקשר לכך, ביום 2 בפברואר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיוור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור, כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "ההון הפיקוחי, לפיו תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיוור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.	כמו כן, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא ניכוי בסך של עד לכ-0.1 מיליארד שקלים חדשים, נטו ממס, מהון עצמי רובד 1 במועד היישום לראשונה, וזאת לאור הדרישה לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיוור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות. סכום זה אינו כפוף להקלות שניתנו במסגרת הוראות המעבר.
			ביום 1 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים. במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.	

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם - המשך

נושא התקן/ העדכון מועד פרסום	תחילה	פרסום על ידי	תמצית התקן	השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק
ינואר 2021	ניתן להחיל החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של 2020 ואילך בכפוף להוראות תחילה ספציפיות המצוינות בתקן (ניתן ליישם לעסקאות רלוונטיות בתחלת התיקון שקרו עד 31.12.2022)	המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB")	בהתאם לרפורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה-IBOR) יבוטלו ויוחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות. ביום 7 בינואר 2021 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית את ASU 2021-01 בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי, המהווה הרחבה לתחולת נושא 848 בקודיפיקציה בדבר רפורמת ריביות הייחוס. בהתאם לעדכון, הורחבה תחולת נושא 848 בקודיפיקציה כך שתכלול גם מכשירים נגזרים אשר מושפעים מרפורמת ריביות הייחוס, גם אם הנגזרים אינם נושאים ריבית LIBOR או ריבית ייחוס אחרת אשר צפויה להתבטל.	בהמשך לתהליך ההיערכות שנקט הבנק, אין השפעה מהותית על פעילות הבנק ועל לקוחותיו.
יולי 2017	בהדרגה עד 31 בדצמבר 2021	FCA (הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה) SEC-I (U.S. Securities and Exchange Commission)	הוחלט על הפסקת השימוש בליבור באופן הדרגתי. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית חלופיים. כמו כן, ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250A בנושא "מעבר מריבית ליבור" על מנת לסייע להשלמת ההיערכות של המערכת הבנקאית בישראל לכך.	ראה הערה (1) להלן
ינואר 2019	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	הוראת המעבר מנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ" עד ליום 31 בדצמבר 2021.	לא צפויה השפעה מהותית.
אוגוסט 2021	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	בוצע עדכון לשיטת ההצגה של שיעור התשואה להון ושל שיעורי הכנסה והוצאה שחושבו על בסיס רבעוני למונחים שנתיים בהתאם לשיטה המקובלת בבנקים בארה"ב. משמע, התרגום של יחס רבעוני למונחים שנתיים ייעשה על ידי הכפלה ב-4 וחלוקה במספר הרבעונים שחלף מתחילת השנה ועד למועד הדיווח.	לא צפויה השפעה מהותית

(1) היערכות להפסקת השימוש בליבור:

הטבלה להלן מפרטת את היקף היתרות בחוזים שיש לבנק המושפעים מריבית הליבור, שבגינם חל השינוי החל מ-1 בינואר 2022:

ליום 31 בדצמבר 2021	היקף עסקאות (במיליוני שקלים חדשים)	אשראי לציבור (כולל משכנתאות)
7,655		ניירות ערך
65		נגזרים נטו (ערך נקוב)
5,408		

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

סיכונים עיקריים והיערכות הבנק אליהם

הפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים יוצרים לבנק סיכונים שונים, הבנק זיהה את הסיכונים, בין היתר, באמצעות מיפוי של כל החוזים והחשיפות הרלוונטיות.

בשנת 2019 החל הבנק בהיערכות לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור. כחלק מהיערכות זו, הבנק הקים וועדת היגוי וצוות ייעודי שמטרתו, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, בחינת ההשפעות של כל סיכון, וניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורים אליהם. העדכונים הועברו להנהלה ולדירקטוריון הבנק. יצוין כי הבנק עדכן את לקוחותיו בדבר אפשרות לביטול הליבור בסוף שנת 2021.

השלכות חשבונאיות צפויות

להפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השפעות חשבונאיות שונות שאינן מהותיות במספר תחומים, אשר הינם, בין היתר:

- שיעורי היוון - מעבר למדדי ריבית חלופיים יגרום לשינויים מסויימים בשיעורי היוון המשמשים כנתון (input) במודלים שונים לצורך הערכה (valuation) של נכסים והתחייבויות שונים כגון: מכשירים פיננסיים, חכירות, נגזרים, ירידות ערך לנכסים לא פיננסיים. מאחר והבנק חתם על פרוטוקול ISDA למעבר לריביות בסיסי חלופיות וישם פרוטוקול זה על מכשירים מאזניים

- מדרג השווי ההוגן - חלק ממדדי הריבית החלופיים, כדוגמת שיעור ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate) ושיעור ה-STR € (Euro Short-Term Rate) פורסמו לאחרונה, ועל כן לא קיים בהם שוק פעיל. על כן, צפוי כי חוזים המתייחסים למדדי הריבית החלופיים הללו יסווגו ברמה 2 או 3 במדרג השווי ההוגן.

יצוין כי החל מסוף חודש יולי 2020 מסלקת LCH (London Clearing House) החלה לעשות שימוש בעקום €STR (עקום העוגן ביורו), וכן החל מחודש אוקטובר החלה לעשות שימוש גם בריביות העוגן בדולר לפי עקום SOFR.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
			א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
7,293	7,299	10,242	מאשראי לציבור
33	22	11	מאשראי לממשלות
203	90	79	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
16	11	7	מפיקדונות בבנקים
-	-	-	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ⁽²⁾
166	106	218	מאיגרות חוב
7,711	7,528	10,557	סך כל הכנסות הריבית
			ב. הוצאות ריבית
1,787	1,316	1,716	על פיקדונות הציבור
1	4	4	על פיקדונות הממשלה
8	7	4	על פיקדונות מבנקים
573	380	1,142	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2	1	6	על התחייבויות אחרות
2,371	1,708	2,872	סך כל הוצאות הריבית
5,340	5,820	7,685	סך הכנסות ריבית, נטו
			ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית⁽³⁾
22	17	83	
			ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב
35	22	41	מוחזקות לפדיון
130	78	167	זמינות למכירה
1	6	10	למסחר ⁽⁴⁾
166	106	218	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

- (1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- (2) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות הריבית, נטו.
- (4) הכנסות הריבית נטו מפעילות מסחר לשנת 2021, כפי שמופיעות בביאור 29, בסך 20 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019, הכנסות (הוצאות) ריבית נטו, בסך 8 ו-47) מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כוללות הכנסות ריבית על איגרות חוב למסחר בסך 10 מיליון שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019 - 6 ו-1 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כמפורט לעיל, הפרשי הצמדה בסך 4 מיליוני שקלים חדשים (בשנת 2020 4 מיליוני שקלים חדשים) וכן הוצאות בין-מגזריות בסך 6 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019 - 2 ו-48 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), בגין עסקאות פנימיות בין פעילות ניהול נכסים והתחייבויות לפעילות מסחר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
			א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
			1. מפעילות במכשירים נגזרים
(1,151)	(1,020)	(890)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽⁴⁾
(1,151)	(1,020)	(890)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
			2. מהשקעה באגרות חוב
35	101	60	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
35	101	60	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
1,267	920	1,124	3. הפרשי שער, נטו
			4. רווחים מהשקעה במניות
2	13	51	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר
(6)	-	(9)	הפרשה לירידת ערך של מניות שאינן למסחר
17	15	20	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
45	23	77	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾
58	51	139	סך הכל מהשקעה במניות
-	-	-	5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו
209	52	433	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
			ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽²⁾
137	137	(6)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
13	31	(30)	רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
(2)	1	4	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
148	169	(32)	סך הכל מפעילויות מסחר⁽⁴⁾⁽⁵⁾
			פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון
59	(27)	23	חשיפת ריבית
92	196	(55)	חשיפת מטבע חוץ
(3)	-	-	חשיפה למניות
-	-	-	חשיפה לסחורות ואחרים
148	169	(32)	סך הכל

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(3) רבבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) להכנסות ריבית מהשקעות באגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.

(5) הכנסות המימון שאינן מריבית מפעילות מסחר לשנת 2021, כפי שמופיעות בביאור 29, בסך 90 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019 - 121 ו-141 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כוללות את סך הכל ההכנסות מפעילויות מסחר בסך (33) מיליון שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019 - 141 ו-148 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), וכן הפרשי שער (הפער בין הפרשי שער בגין פעילות בנגזרים ALM לבין הפרשי שער בגין פעילות מאזנית) בסך 123 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019 - 20) ו-(7) מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה). כמפורט לעיל.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 4 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	(1)2020	2021	
360	356	412	ניהול חשבון ⁽²⁾
190	190	236	כרטיסי אשראי
193	282	314	פעילות בניירות ערך
54	56	76	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽³⁾
23	22	27	תפעול קופות גמל
34	39	68	טיפול באשראי
221	255	306	הפרשי המרה
43	40	53	פעילות סחר חוץ
43	38	31	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
107	100	109	עמלות הפצת ביטוח חיים
17	15	13	עמלות הפצת ביטוח דירות
42	41	44	עמלות אחרות
1,327	1,434	1,689	סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
208	237	258	עמלות מעסקי מימון ⁽⁴⁾
1,535	1,671	1,947	סך כל העמלות

- (1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
- (2) במטבעי ישראל ובמטבע חוץ.
- (3) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פיננסיים.
- (4) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכר בסך 69 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2020 ו-2019 - 72 ו-67 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות⁽⁵⁾
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2021							
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים
412	6	30	20	192	1	-	163
236	-	3	4	52	1	-	176
314	29	38	9	31	13	-	194
76	1	-	1	6	3	-	65
27	25	2	-	-	-	-	-
68	2	16	5	25	-	4	16
306	122	12	9	77	4	-	82
53	-	19	11	23	-	-	-
31	2	7	-	-	-	17	5
109	-	-	-	-	-	109	-
13	-	-	-	-	-	13	-
44	17	14	2	1	1	-	9
1,689	204	141	61	407	23	143	710
258	-	175	25	45	-	4	9
1,947	204	316	86	452	23	147	719

ניהול חשבון⁽²⁾
כרטיסי אשראי
פעילות בניירות ערך
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים⁽³⁾
תפעול קופות גמל
טיפול באשראי
הפרשי המרה
פעילות סחר חוץ
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
עמלות הפצת ביטוח חיים
עמלות הפצת ביטוח דירות
עמלות אחרות

סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
עמלות מעסקי מימון⁽⁴⁾
סך כל העמלות

2020 ⁽¹⁾							
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים
356	5	20	16	167	8	-	140
190	-	2	3	36	1	-	148
282	42	41	6	20	24	-	149
56	1	1	-	3	2	3	46
22	22	-	-	-	-	-	-
39	1	9	2	15	-	6	6
255	113	11	8	56	13	-	54
40	-	13	9	18	-	-	-
38	3	4	-	-	-	22	9
100	-	-	-	-	-	100	-
15	-	-	-	-	-	15	-
41	10	13	1	-	5	3	9
1,434	197	114	45	315	53	149	561
237	-	168	20	35	-	7	7
1,671	197	282	65	350	53	156	568

ניהול חשבון⁽²⁾
כרטיסי אשראי
פעילות בניירות ערך
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים⁽³⁾
תפעול קופות גמל
טיפול באשראי
הפרשי המרה
פעילות סחר חוץ
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
עמלות הפצת ביטוח חיים
עמלות הפצת ביטוח דירות
עמלות אחרות

סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
עמלות מעסקי מימון⁽⁴⁾
סך כל העמלות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
(2) במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.
(3) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פנסיניים.
(4) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכל בסיס בן 69 מיליוני שקלים חדשים (בשנת 2020 - 72 מיליוני שקלים חדשים).
(5) סיווג ההכנסות למגדרי פעילות נעשה בהתאם לגישת ההנהלה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 5 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020 ⁽¹⁾	2021	
26	41	18	רווח הון ממכירת בניינים וציוד
20	16	18	שכר נאמנות
11	11	14	הכנסות משרותי אבטחה
10	4	5	הכנסות משכר דירה
-	51	206	הפחתת יתרת זכות נדחית, נטו
7	98 ⁽²⁾	26	אחרות
74	221	287	סך כל ההכנסות האחרות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
(2) כולל הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים בגין שיפוי מחברות ביטוח.

ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020 ⁽³⁾	2021	
1,756	1,812	2,549	משכורות (לרבות מענקים)
57	23	41	הוצאה הנובעת מעסקאות המטופלות כעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים ⁽¹⁾
81	106	105	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות וחופשה
23	14	21	הטבות לזמן ארוך
428	427	507	ביטוח לאומי ומס שכר
			הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים):
48	75	78	הטבה מוגדרת - עלות השירות ⁽²⁾
146	158	193	הפקדה מוגדרת
6	8	11	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה ⁽²⁾
17	21	31	הוצאות בגין הטבות אחרות לעובדים
2,562	2,644	3,536	סך כל המשכורות והוצאות הנלוות
51	50	46	מזה: משכורות והוצאות נלוות בחוץ לארץ

(1) ראה ביאור 23 - "עסקאות תשלום מבוסס מניות".
(2) ראה ביאור 22 - "זכויות עובדים".
(3) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 7 - הוצאות אחרות
 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020 ⁽¹⁾	2021	
76	79	105	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות)
67	68	87	שיווק ופרסום
41	43	51	תקשורת
139	219	318	מחשב
37	46	43	משרדיות
12	25	36	ביטוח
113	124	133	שירותים מקצועיים
9	10	13	שכר חברי דירקטוריון
15	7	8	הדרכה והשתלמויות
33	40	52	עמלות
36	31	31	רכב ונסיעות
78	72	153	אחרות
656	764	1,030	סך כל ההוצאות האחרות

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הרכב

2019	2020 ⁽¹⁾	2021	
			מיסים שוטפים -
943	1,087	1,650	בגין שנת החשבון
7	4	2	בגין שנים קודמות
950	1,091	1,652	סך כל המיסים השוטפים
			שינויים במיסים נדחים -
82	(184)	78	בגין שנת החשבון
(3)	(4)	-	בגין שנים קודמות
79	(188)	78	סך כל המיסים הנדחים
1,029	903	1,730	סך כל הפרשה למיסים על הכנסה
46	35	47	מזה - הפרשה למיסים על הכנסה בחוץ לארץ

ב. הטבלה אינה כוללת את השפעת המס בגין פריטים מסוימים המוכרים בכל תקופה ישירות בהון. השפעת המס של כל הפריטים שהוכרו ישירות בהון הסתכמה בגידול של 16 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2021, לעומת קיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2020 וגידול של 51 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.

ג. להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי, שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, החל בישראל על תאגיד בנקאי לבין ההפרשה למיסים על הרווח, כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

2019	2020 ⁽¹⁾	2021	
2,954	2,604	5,030	רווח לפני מס
34.19%	34.19%	34.19%	שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל
1,010	890	1,720	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
			מס (חסכון מס) בגין:
(3)	(3)	(3)	הכנסות חברות בנות בארץ ⁽²⁾
4	2	2	הכנסות חברות בנות בחוץ לארץ
(4)	(1)	(1)	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל
(1)	-	2	הפרשי תיאום פחת, הפחתות ורווח הון
20	25	73	הוצאות אחרות לא מוכרות
(1)	5	12	הפרשי עיתוי שלא נרשמו בגינם מיסים נדחים
			מיסים בגין שנים קודמות:
3	2	4	סכומים נוספים לשלם על חובות בעייתיים
1	3	2	אחרים
-	(20)	(81)	הפחתת יתרת זכות נדחית ⁽³⁾
1,029	903	1,730	סך כל הפרשה למיסים על הכנסה

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(2) כולל הכנסות מתאגיד עזר.

(3) הכרת הכנסה בגין יתרת הזכות הנדחית הנובעת מרכישת בנק אגוד החל מיום 30 בספטמבר 2020.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים

יתרות ליום 31 בדצמבר							
שיעור מס ממוצע ב-%	2021	אחר (אם מהותי)	שינויים שנזקפו להון	שינויים	שינויים	2020 ⁽⁴⁾	
				שנזקפו לרווח כולל אחר	שנזקפו לרווח והפסד		
34.2	724	-	-	-	(197)	921	נכסי מיסים נדחים⁽²⁾:
33.5	217	-	-	-	87	130	הפרשה להפסדי אשראי
34.1	723	-	-	5	36	682	הפרשה לחופשה, מענקי יובל וזכויות עובדים
34.2	6	-	-	-	(9)	15	עודף התחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית הפסדים מועברים לצורך מס ⁽³⁾
23.0	-	-	-	-	(2)	2	אחר מפריטים כספיים
34.2	8	-	-	-	(1)	9	אחר מפריטים לא כספיים
34.1	1,678	-	-	5	(86)	1,759	יתרת מיסים נדחים, ברוטו
-	-	-	-	-	-	-	הפרשה לנכס מס
34.1	1,678	-	-	5	(86)	1,759	יתרת נכסי מיסים בניכוי הפרשה למיסים נדחים
							התחייבות מיסים נדחים בגין⁽²⁾:
23.0	27	-	-	-	3	24	רכוש קבוע וחכירות
34.2	8	-	-	-	8	-	ניירות ערך ⁽⁴⁾
12.0	100	-	-	-	16	84	השקעות בחברות מוחזקות
34.2	(6)	-	-	(11)	-	5	אחר - מפריטים כספיים ⁽⁵⁾
34.2	7	-	-	-	(3)	10	אחר - מפריטים לא כספיים, נטו
34.2	67	-	-	-	(32)	99	עתודה למס בגין התאמות PPA
20.5	203	-	-	(11)	(8)	222	יתרת התחייבות מיסים נדחים ברוטו
1,475		-	-	16	(78)	1,537	יתרת מיסים נדחים, נטו

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

(2) להערכת הבנק, בגין כל המיסים הנדחים האמורים, יותר סביר מאשר לא שתוצאות הפעילות העתידית יפיקו הכנסה חייבת מספקת לשימוש נכסי המיסים הנדחים.

(3) הפסדים מועברים לצורך מס בגין חברות בנות בארץ.

(4) שינויים בסעיף זה בגין רווח בסך של 9 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן (שנה קודמת רווח בסך של 23 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.

(5) שינויים בסעיף זה בסך של 11 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מרווחים נטו מגידור תזרים מזומנים (שנה קודמת הפסד בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים - המשך

יתרות ליום 31 בדצמבר						
שעור מס ממוצע	2020	צירוף עסקים ⁽⁴⁾	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	2019
34.2	921	146	-	-	213	562
33.4	130	41	-	-	(5)	94
34.2	682	191	-	(5)	17	479
34.2	15	22	-	-	(14)	7
23.0	2	-	-	-	(5)	7
34.2	9	-	(19)	-	2	26
34.1	1,759	400	(19)	(5)	208	1,175
-	-	-	-	-	-	-
34.1	1,759	400	(19)	(5)	208	1,175
יתרת מיסים נדחים, ברוטו						
הפרשה לנכס מס						
יתרת נכסי מיסים בניכוי הפרשה למיסים נדחים						
יתרת נכסי מיסים נדחים בגין⁽²⁾:						
23.0	24	-	-	-	1	23
-	-	-	-	-	-	-
12.0	84	-	-	-	24	60
34.2	5	-	-	1	-	4
34.2	10	10	-	-	-	-
34.2	99	104	-	-	(5)	-
24.6	222	114	-	1	20	87
יתרת התחייבות מיסים נדחים ברוטו						
יתרת מיסים, נטו						
	1,537	286	(19)	(6)	188	1,088

- (1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
 (2) להערכת הבנק, בגין כל המיסים הנדחים האמורים, יותר סביר מאשר לא שתוצאות הפעילות העתידית יפיקו הכנסה חייבת מספקת למימוש נכסי המיסים הנדחים.
 (3) הפסדים מועברים לצורך מס בגין חברה בת בארץ ובחוץ לארץ.
 (4) שינויים בסעיף זה בגין רווח בסך של 23 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן (שנה קודמת רווח בסך של 50 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.
 (5) שינויים בסעיף זה בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהפסדים נטו מגידור תזרים מזומנים (שנה קודמת הפסד בסך של 2 מיליוני שקלים חדשים) נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי.

ה. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2017 מכיר הבנק בהתחייבות מס נדחה בגין הרווחים הלא מחולקים של חברות הבנות אשר נצברו מיום 1 בינואר 2017. סך ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-100 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 כ-84 מיליוני שקלים חדשים).

ו. לבנק חברת בת בהולנד (יונייטד מזרחי חברה לאחזקות בינלאומיות בע"מ ב.ו. הולנד). לחברה בהולנד הפסדים צבורים מועברים משנים קודמות, אולם לאלה אין השפעה על חבות המס של הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ז. שינויי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות, הפעימה הראשונה לשיעור של 24% החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

יתרות המסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך.

2. מס ערך מוסף, מס רווח ומס שכר

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכר"ים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו - 2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים ירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל-35% בשנת 2017 ול-34.2% משנת 2018 ואילך.

בעקבות התיקונים האמורים, שונו שיעורי המס הסטטוטורי החלים על תאגידי בנקאים, והם יעמדו על השיעורים כדלקמן:

שנת המס	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור המס הכולל
2018 ואילך	17%	23%	34.19%

חבות המס בחברות הבנות של הבנק נקבעות על פי שיעורי המיסים החלים באותה המדינה. בגין סניפי חוץ לארץ משלים הבנק את חבות המס לשיעורים בישראל.

ח. לבנק הוצאו שומות עד וכולל שנת המס 2016.

לבנק הוצאו שומות ניכויים בהסכם לגבי השנים עד וכולל שנת המס 2017.

לבנק יהב שומות מס עד וכולל שנת המס 2019.

לבנק אגוד שומות מס עד וכולל שנת המס 2013. בגין השנים 2014-2017 חתם הבנק על הסכם שומות עם רשות המיסים למעט סוגיה שאינה מהותית לדוחות הכספיים.

ו. בהמשך להשלמת רכישת 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד ביום 30 בספטמבר 2020, ולהתקשרות בין הבנק לבין בנק אגוד בהסכם למיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ביום 29 בנובמבר 2020, התקבל ביום 10 במאי 2021 אישור מרשות המיסים, במסגרת החלטת מיסוי, כי המיזוג של בנק אגוד עם ולתוך הבנק הינו פטור ממס בהתאם להוראות חלק ה'2 לפקודה. מועד המיזוג לצורכי מס נקבע ליום 31 בדצמבר 2020, והוא קובע כי יראו את כל נכסיו, זכויותיו והתחייבויותיו של בנק אגוד כמועברים לבנק החל ממועד זה, בסופו של הליך המיזוג, יחוסל בנק אגוד כחברה עצמאית. וזאת בכפוף לעמידה בתנאים והגבלות בהחלטת המיסוי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 9 - רווח למניה רגילה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)			
2019	2020	2021	
			הרווח הנקי בחישוב הרווח למניה:
			רווח בסיסי ומדולל
1,842	1,610	3,188	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הבנק
			ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)⁽²⁾⁽⁴⁾
234,268	240,462	255,679	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח הבסיסי
235,124	240,797	258,056	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח המדולל
			הרווח למניה:
7.86	6.70	12.47	סך רווח בסיסי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק
7.83	6.69	12.35	סך רווח מדולל המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

(2) הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש בחישוב הרווח המדולל למניה כולל את כמות האופציות הנובעת מעסקאות תשלום מבוסס מניות. לפרטים ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. שינויים ברווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
יתרה ליום 1 בינואר 2019	שינוי נטו במהלך התקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	שינוי נטו במהלך התקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	שינוי נטו במהלך התקופה	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
(58)	(1)	4	(309)	(364)	(18)	(346)
94	-	4	(99) ⁽²⁾	(1)	(15)	14
36	(1)	8	(408)	(365)	(33)	(332)
46	-	2	9 ⁽²⁾	57	1	56
82	(1)	10	(399)	(308)	(32)	(276)
16	(1)	(22)	(13) ⁽²⁾	(20)	7	(27)
98	(2)	(12)	(412)	(328)	(25)	(303)

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(2) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2019			2020			2021		
לאחר	השפעת	לפני	השפעת	לפני	לאחר	השפעת	לפני	
מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס
117	(62)	179	112	(58)	170	55	(30)	85
(23)	12	(35)	(66)	35	(101)	(39)	21	(60)
94	(50)	144	46	(23)	69	16	(9)	25
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום								
-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
שינוי נטו במהלך התקופה								
גידור תזרים מזומנים								
4	(2)	6	2	(1)	3	(22)	11	(33)
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים								
(רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו								
מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	(2)	6	2	(1)	3	(22)	11	(33)
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
(123) ⁽⁴⁾	65	(188)	(22) ⁽⁴⁾	11	(33)	(55) ⁽⁴⁾	27	(82)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה								
24	(12)	36	31	(16)	47	42	(22)	64
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
(99)	53	(152)	9	(5)	14	(13)	5	(18)
שינוי נטו במהלך התקופה								
(1)	1	(2)	57	(29)	86	(20)	7	(27)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
(15)	9	(24)	1	(1)	2	7	(4)	11
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
14	(8)	22	56	(28)	84	(27)	11	(38)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
- (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמסבב הפעילות שלהן שונה ממסבב הפעילות של הבנק.
- (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. לפרטים ראה ביאור 22 ג.2.
- (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	
84,450	93,672	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
2,120	1,595	פיקדונות בבנקים מסחריים
86,570	95,267	סך כל המזומנים והפיקדונות בבנקים
85,465	94,661	מזה : מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

לפרטים בדבר שיעבודים ראה ביאור 27 להלן.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 12 - ניירות ערך

ליום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן⁽¹⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
2,634	2,634	62	(5)	2,691
271	271	4	-	275
29	29	-	-	29
2,934	2,934	66	(5)	2,995
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
רווח כולל אחר מצטבר⁽⁴⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן⁽¹⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
7,314	7,244	110	(40)	7,314
2,035	2,035	1	(1)	2,035
326	323	3	-	326
177	176	2	(1)	177
6	6	-	-	6
712	659	55	(2)	712
253	232	21	-	253
10,823	10,675	192	(44)	10,823
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
706	574	134	(2)	706
414	403	11	-	414
14,463	14,183	392	(51)	14,524
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾				
14,463	14,183	392	(51)	14,524
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
עלות מופחתת (במניות-עלות)				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
473	465	9	(1)	473
4	4	-	-	4
24	23	2	(1)	24
49	47	2	-	49
550	539	13	(2)	550
20	21	4	(5)	20
570	560	17	(7)	570
(4) איגרות חוב למסחר				
של ממשלת ישראל				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
550	539	13	(2)	550
סך כל איגרות חוב למסחר				
מניות וניירות ערך אחרים				
570	560	17	(7)	570
סך כל ניירות הערך למסחר				
15,033	14,743	409	(58)	15,094
(2) סך כל ניירות הערך⁽²⁾				
(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב				
יתרת חוב רשומה של-				
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית				
45				45
45				45

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששוועדו למלוים בסך 1,079 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלוים בסך 143 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) סוצוגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3 ו-4. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן⁽¹⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
3,315	3,315	63	-	3,378
368	368	6	-	374
32	32	-	-	32
3,715	3,715	69	-	3,784
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
רווח כולל אחר מצטבר⁽⁴⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן⁽¹⁾
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
9,728	9,728	72	(2)	9,798
446	446	5	-	451
250	250	2	-	252
225	225	2	-	227
33	33	-	-	33
653	653	30	-	683
286	286	8	-	294
11,621	11,621	119	(2)	11,738
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
426	355	71	-	426
216	216	-	-	216
15,879	15,691	259	(2)	15,948
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾				
216	216	-	-	216
426	355	71	-	426
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
של ממשלת ישראל				
1,342	1,348	2	(8)	1,342
2	2	-	-	2
20	19	1	-	20
27	26	1	-	27
1,391	1,395	4	(8)	1,391
סך כל איגרות חוב למסחר				
20	20	-	-	20
1,411	1,415	4	(8)	1,411
סך כל ניירות הערך למסחר				
סך כל ניירות הערך⁽²⁾				
17,290	17,106	263	(10)	17,359
(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב				
יתרת חוב רשומה של-				
47	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית			
47				

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 1,018 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 150 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשוויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים ד2, 3 א.2, ו-3. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(6) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפידיון הנמצאות בפוזיצית הפסד שטרם מומשו:

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם הוכרו		שווי הוגן ⁽⁴⁾ (לפידיון-עלות מופחתת)		הפסדים שטרם הוכרו		שווי הוגן ⁽⁴⁾ (לפידיון-עלות מופחתת)		
סך הכל	40%-20%	20%-0%	סך הכל	40%-20%	20%-0%	סך הכל	2021	
ליום 31 בדצמבר 2021								
-	-	-	5	-	5	202		איגרות חוב המוחזקות לפידיון של ממשלת ישראל
-	-	-	5	-	5	202		סך כל איגרות חוב המוחזקות לפידיון
ליום 31 בדצמבר 2020								
8	-	8	32	-	32	2,029		איגרות חוב זמינות למכירה של ממשלת ישראל
-	-	-	1	-	1	1,834		של ממשלות זרות ⁽²⁾
-	-	-	-	-	(3)-	25		של מוסדות פיננסים בישראל
-	-	-	1	-	1	38		של מוסדות פיננסים זרים
-	-	-	-	-	(3)-	1		מגובי נכסים (ABS)
-	-	-	2	-	2	75		של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	(3)-	5		של אחרים זרים
8	-	8	36	-	36	4,007		סך כל איגרות חוב זמינות למכירה
ליום 31 בדצמבר 2020								
-	-	-	-	-	(3)-	20		איגרות חוב המוחזקות לפידיון של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	20		סך כל איגרות חוב המוחזקות לפידיון
ליום 31 בדצמבר 2019								
1	-	1	9	1	-	390		איגרות חוב זמינות למכירה של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	(3)-	31		של ממשלות זרות ⁽²⁾
1	-	1	9	1	-	421		סך כל איגרות חוב זמינות למכירה

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(3) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

(7) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

רווח כולל אחר מצטבר				הערך במאזן		
שווי הוגן	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2020	
6	-	-	6	6	6	אגרות חוב מגובות נכסים
6	-	-	6	6	6	סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה
ליום 31 בדצמבר 2020						
33	-	-	33	33	33	אגרות חוב מגובות נכסים
33	-	-	33	33	33	סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

לימים 31 בדצמבר 2021 ו-2020 לא קיימת יתרת ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2021						
בנקים		אשראי לציבור				
סך הכל	וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
74,431	10,070	64,361	564	36	63,761	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾
209,170	-	209,170	24,286	175,722	9,162	שנבדקו על בסיס פרטני
177,198	-	177,198	-	175,722	1,476	שנבדקו על בסיס קבוצתי
283,601	10,070	273,531	24,850	175,758⁽²⁾	72,923	מזה: לפי עומק הפיגור
						סך הכל חובות
						מזה:
476	-	476	66	-	410	חובות פגומים בארגון מחדש
876	1	875	22	36	817	חובות פגומים אחרים
1,352	1	1,351	88	36	1,227	סך הכל חובות פגומים
1,316	-	1,316	26	1,264	26	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
753	-	753	79	-	674	חובות בעייתיים אחרים
3,421	1	3,420	193	1,300	1,927	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾
982	1	981	21	1	959	שנבדקו על בסיס פרטני
1,122	-	1,122	217	803	102	שנבדקו על בסיס קבוצתי
808	-	808	-	803	5	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
2,104	1	2,103	238	804	1,061	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
313	-	313	15	1	297	מזה: בגין חובות פגומים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 11,145 מיליוני שקלים חדשים.
(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 11 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 609 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים ראה ביאור 6.1.1.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2020						
אשראי לציבור		בנקים וממשלות				
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל		
56,478	97	948	57,523	12,880	70,403	יתרת חוב רשומה של חובות ⁽⁴⁾
10,731	156,484	23,220	190,435	-	190,435	שנבדקו על בסיס פרטני
1,951	156,484	-	158,435	-	158,435	שנבדקו על בסיס קבוצתי
67,209	156,581⁽²⁾	24,168	247,958	12,880	260,838	מזה: לפי עומק הפיגור
						סך הכל חובות
						מזה:
514	-	75	589	-	589	חובות פגומים בארגון מחדש
993	97	21	1,111	-	1,111	חובות פגומים אחרים
1,507	97	96	1,700	-	1,700	סך הכל חובות פגומים
28	1,176	24	1,228	-	1,228	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
705	12	81	798	-	798	חובות בעייתיים אחרים
2,240	1,285	201	3,726	-	3,726	סך הכל חובות בעייתיים
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾
1,001	1	37	1,039	2	1,041	שנבדקו על בסיס פרטני
174	941	279	1,394	-	1,394	שנבדקו על בסיס קבוצתי
10	941	-	951	-	951	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,175	942	316	2,433	2	2,435	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
316	1	22	339	-	339	מזה: בגין חובות פגומים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 9,349 מיליוני שקלים חדשים.
(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 10 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 732 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים ראה ביאור 6.1.1.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021						
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(88)	(133)	(56)	(277)	(1)	(278)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(241)	(10)	(143)	(394)	-	(394)	מחיקות חשבונאיות ⁽⁴⁾
165	3	98	266	-	266	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽⁴⁾
(76)	(7)	(45)	(128)	-	(128)	מחיקות חשבונאיות, נטו
37	2	15	54	-	54	אחר ⁽²⁾
1,256	804	254	2,314	1	2,315	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
195	-	16	211	-	211	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
634	279	136	1,049	1	1,050	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(304)	(12)	(153)	(469)	-	(469)	מחיקות חשבונאיות ⁽⁴⁾
119	1	76	196	-	196	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽⁴⁾
(185)	(11)	(77)	(273)	-	(273)	מחיקות חשבונאיות, נטו
69	-	8	77	-	77	רכישת בנק אגוד
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
208	-	24	232	-	232	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
766	644	263	1,673	4	1,677	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
222	44	101	367	(3)	364	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(237)	(15)	(155)	(407)	-	(407)	מחיקות חשבונאיות ⁽⁴⁾
114	1	64	179	-	179	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽⁴⁾
(123)	(14)	(91)	(228)	-	(228)	מחיקות חשבונאיות, נטו
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
110	-	9	119	-	119	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיאור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיאור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתים המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

(2) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 14 - אשראי לממשלות

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	
60	74	אשראי לממשלת ישראל
553	403	אשראי לממשלות זרות
613	477	סך כל האשראי לממשלות

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הרכב הסעיף:

2020	2021	
חברות כלולות	חברות כלולות	
(4)	34	השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני
35	35	כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון
31	69	סך כל ההשקעות
		מזה:
(16)	(26)	הפסדים שנצברו ממועד הרכישה
		סעיפים שנצברו בהון העצמי ממועד הרכישה:
(1)	(2)	התאמות מתרגום דוחות כספיים

ב. חלק התאגיד הבנקאי ברווחי חברות כלולות, נטו:

2019	2020	2021	
-	1	(10)	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים (הפסדים), נטו, של חברות כלולות ⁽¹⁾⁽²⁾

(1) לא קיימים הפסדים ו/או ביטול הפסדים מירידת ערך של חברות מוחזקות.

(2) השפעת המס על רווחי החברות הכלולות נמוכה מ-1 מיליון ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פרטים על החברה	חלק בהון המקנה		השקעה במניות				השקעות הוניות		תרומה לרווח הנקי (הפסד)		סעיפים אחרים	
	זכויות לקבלת רווחים חלק בזכויות ההצבעה לפי שווי מאזני ⁽⁹⁾		יתרת מוניטין ⁽³⁾		המיוחס לבעלי מניות התאגיד דיבידנד שנרשם		העצמי ⁽¹⁰⁾		שנצברו בהון		החברה	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020		
	ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר							
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	
בנק	100%	100%	100%	100%	3,051	3,071	500	500	19	211	-	
בנק אגוד לישראל בע"מ ⁽²⁾	50%	50%	50%	50%	934	1,028	-	-	92	102	8	
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ⁽³⁾	100%	100%	100%	100%	1,195	1,265	-	-	67	70	-	
סוכנות ביטוח	100%	100%	100%	100%	225	225	-	-	(3) ⁽¹¹⁾	-	-	
חברה להחזקות	100%	100%	100%	100%	28	28	-	-	-	-	-	
בינלאומיות	100%	100%	100%	100%	60	95	-	-	3	2	-	
אתגר חברה לניהול תיקי השקעות מקבוצת מזרחי	100%	100%	100%	100%	84	171	-	-	23	18	-	
ניהול תיקי ניירות ערך	100%	100%	100%	100%	266	149	-	-	11	6	10	
מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ ⁽⁵⁾	100%	100%	100%	100%	801	835	-	-	7	34	-	
מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ ⁽⁶⁾	100%	100%	100%	100%	68	-	-	-	1	1	-	
חברות מאוחדות עיקריות של חברה שאוחדה של בנק אגוד לישראל בע"מ ⁽⁷⁾	100%	100%	100%	100%	105	105	-	-	1	2	(2)	
אגוד השקעות וייזום (א.ש.י) בע"מ	100%	100%	100%	100%	43	44	-	-	-	1	-	
אגוד ליסינג בע"מ	100%	100%	100%	100%	32	-	-	-	1	1	-	
חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ ⁽⁶⁾	100%	100%	100%	100%	18	22	-	-	1	4	-	
כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ												
לבלוב סוכנות לביטוח (1993) בע"מ												
הנפקת תעודות												
התחייבות												
אגוד הנפקות בע"מ ⁽⁵⁾												
אגודים סוכנות לביטוח												

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות⁽⁴⁾:

1) חברות מאוחדות

בנק אגוד לישראל בע"מ⁽²⁾

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ⁽³⁾

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ

מזרחי חברה להחזקות בינלאומיות בע"מ

(ב.ו.הולנד)⁽⁴⁾

אתגר חברה לניהול תיקי השקעות מקבוצת מזרחי

טפחות בע"מ

מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ⁽⁵⁾

מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ⁽⁶⁾

2) חברות מאוחדות עיקריות של חברה שאוחדה של בנק

אגוד לישראל בע"מ⁽⁷⁾

אגוד השקעות וייזום (א.ש.י) בע"מ

אגוד ליסינג בע"מ

חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ⁽⁶⁾

כרמל-אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ

לבלוב סוכנות לביטוח (1993) בע"מ

הנפקת תעודות

התחייבות

אגוד הנפקות בע"מ⁽⁵⁾

אגודים סוכנות לביטוח

31 בדצמבר 2021		
עלות	הפחתה נצברת	יתרה מופחתת
140	53	87

ד. יתרת מוניטין בגין חברות מוחזקות⁽⁸⁾⁽³⁾

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

- (1) ברשימה לעיל לא נכללו חברות בבעלות ובשליטה מלאה שהן חברות נכסים המשמשים את הבנק, או חברות המספקות שירותים לבנק ושנכסיהן, התחייבויותיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוח הכספי של הבנק.
- (2) יתרת זכות נדחית בגין רכישת בנק אגוד נכללת במאזן המאוחד בסעיף "התחייבויות אחרות", לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד ראה ביאור 35.
- (3) יתרת המוניטין בגין רכישת בנק יהב נכללת במאזן המאוחד בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין".
- (4) החברה הינה חברה הרשומה בהולנד. ביום 21 במאי 2021 הושלמה מכירת יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד - בנק מסחרי הרשום בשוויץ, אשר הייתה חברה מאוחדת של מזרחי חברה להחזקות בינלאומיות בע"מ (בוהולנד).
- (5) ביום 13 ביוני 2021 הושלם המיזוג של מזרחי טפחות הנפקות בע"מ עם אגוד הנפקות בע"מ.
- (6) ביום 2 במאי 2021 הושלם המיזוג של מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ עם החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.
- (7) הבנק פועל, ככל הניתן, למיזוג חברות הבנות של בנק אגוד עם ולתוך חברות הבנות של הבנק.
- (8) יתרת המוניטין כוללת גם מוניטין בגין רכישת טפחות בנק משכנתאות לישראל בע"מ שיתרתו המופחתת ליום 31 בדצמבר 2021 מסתכמת בכ-4 מיליוני שקלים חדשים (זהה ליתרתו המופחתת ביום 31 בדצמבר 2020 וביום 31 בדצמבר 2019), ובגין רכישת בנק אדנים למשכנתאות בע"מ שיתרתו המופחתת ליום 31 בדצמבר 2021 מסתכמת בכ-4 מיליוני שקלים חדשים (זהה ליתרתו המופחתת ביום 31 בדצמבר 2020 וביום 31 בדצמבר 2019).
- (9) לרבות, יתרת מוניטין הכלולה במאזן המאוחד בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין".
- (10) לרבות התאמות מתרגום דוחות כספיים, התאמות בגין הצגת ניירות ערך מסויימים של חברות מוחזקות לפי שווי הוגן ושינויים ברווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים.
- (11) כולל הפסד עקב ייסוף של השקל ביחס לשער החליפין של מטבעות חוץ בסך של כ-12 מיליון שקלים חדשים (בשנת 2020 הפסד של כ-4 מיליון שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 16 - בניינים וציוד סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	עלויות תוכנה	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) ⁽¹⁾	א. ההרכב עלות הנכסים
4,886	2,310	1,328	1,248	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2019
297	221	36	40	תוספות
(76)	-	-	(76)	גריעות
1,366	519	380	467	איחוד לראשונה בנק אגוד ⁽²⁾
6,473	3,050	1,744	1,679	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2020
349	253	48	48	תוספות
(54)	-	(4)	(50)	גריעות
6,768	3,303	1,788	1,677	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2021
פחת והפסדים מירידת ערך				
3,429	1,771	1,080	578	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2019
276	198	40	38	פחת
7	7	-	-	ירידת ערך
(44)	-	-	(44)	גריעות
1,062	481	349	232	איחוד לראשונה בנק אגוד ⁽²⁾
4,730	2,457	1,469	804	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2020
339	233	59	47	פחת
-	-	-	-	ירידת ערך
(35)	-	(4)	(31)	גריעות
5,034	2,690	1,524	820	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2021
הערך בספרים⁽³⁾:				
1,457	539	248	670	ליום 31 בדצמבר 2019
1,743	593	275	875	ליום 31 בדצמבר 2020
1,734	613	264	857	ליום 31 בדצמבר 2021
שיעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2020				
	23.6%	13.7%	4.0%	
שיעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2021				
	23.8%	13.9%	4.1%	

ב. פרטים נוספים

להלן שיעורי הפחת:

בניינים	שיפורים במושכר	ציוד משרדי וריהוט	כלי רכב	מחשוב, זכויות שימוש ועלויות תוכנה
2%-4%	7%	6%-25%	15%-20%	20%-33%

(1) התקנות, זכויות במושכר ותשלומים על חשבון חלק מהבניינים וזכויות החכירה בסך כ- 132 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 כ-109 מיליוני שקלים חדשים) טרם נרשמו בלשכת רישום המקרקעין על שם הבנק או החברות המאוחדות שלו.

(2) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(3) כולל עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2021 של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב שהונגו, בסך של 538 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 444 מיליוני שקלים חדשים וליום 31 בדצמבר 2019 - 401 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים מדויקות היגיון עלויות תוכנה ראה ביאור 8.ד.1.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 16 - בניינים וציוד - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. נכסים שאינם בשימוש הקבוצה (יתרה להפחתה):

מאוחד		
31 בדצמבר		
2020	2021	
34	26	שאינם מיועדים למכירה
26	26	מזה - מושכרים לאחרים
6	-	מיועדים למכירה ⁽⁴⁾

(1) בנוסף, קיימים נכסים בשימוש הקבוצה המיועדים למכירה ליום 31 בדצמבר 2021 בסך של 200 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 2 מיליוני שקלים חדשים).

ד. ליום 31 בדצמבר 2021 לקבוצת הבנק קיימת התחייבות לרכישת בניינים ושיפוצים בסך 14 מיליוני שקלים חדשים (31 בדצמבר 2020 - 18 מיליוני שקלים חדשים).

ה. בשנת 2017 רכש הבנק קרקע במטרה לרכז, ככל האפשר, את יחידות המטה של הבנק, באתר מרכזי אחד, בלוד. עלות הרכישה הסתכמה לסך של 27 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים בדבר ההתקשרות, השפעתה על הדוחות הכספיים והקלות הוניות שאישר הפיקוח על הבנקים הנוגעות להתייעלות בתחום הנדל"ן, ראה ביאור 25.

ו. מידע בגין חכירות

הוצאות בגין חכירות:

2020	2021	
118	153	הוצאות בגין חכירה תפעולית
118	153	סך הכל הוצאות בגין חכירות

מידע נוסף על חכירות:

2020	2021	
40	16	רווח הון מעסקאות מכירה וחכירה בחזרה, נטו
104	140	תזרימי מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
24	173	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
4.2	4.5	יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים)
1.2	1.3	ריבית היוון משוקללת ממוצעת

תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בין חכירות תפעוליות לפי תקופות לפירעון:

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 בדצמבר 2021		
תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	
36	36	107	107	עד שנה
111	112	91	92	מעל שנה עד שנתיים
92	93	78	80	מעל שנתיים עד 3 שנים
80	83	63	65	מעל 3 שנים עד 4 שנים
64	67	44	47	מעל 4 שנים עד 5 שנים
248	280	234	273	מעל 5 שנים
631	671	617	664	סך הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 17 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		
2020	2021	
1,759	1,678	מיסים נדחים לקבל, נטו ⁽¹⁾
278	114	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות הכנסות לקבל
202	130	הוצאות הנפקה של איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾
79	118	נכס זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ⁽³⁾
630	614	חייבים אחרים ויתרות חובה
438	417	
3,386	3,071	סך כל הנכסים האחרים

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 8.

(2) לפרטים בדבר אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים ראה ביאור 20.

(3) לפרטים בדבר נכס זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ראה ביאור 16.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 18 - פיקדונות הציבור

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

2020	2021	
		בישראל
		לפי דרישה
91,615	103,889	אינם נושאים ריבית
40,893	47,151	נושאים ריבית
132,508	151,040	סך הכל לפי דרישה
147,105	152,698	לזמן קצוב
279,613	303,738	סך הכל פיקדונות בישראל⁽¹⁾
		מחוץ לישראל
		לפי דרישה
961	492	אינם נושאים ריבית
3	1	נושאים ריבית
964	493	סך הכל לפי דרישה
3,647	3,693	לזמן קצוב
4,611	4,186	סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
284,224	307,924	סך הכל פיקדונות הציבור

(1) מזה:

135,165	139,715	פיקדונות של אנשים פרטיים
47,566	61,365	פיקדונות של גופים מוסדיים
96,882	102,658	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

2020	2021	
		תקרת הפיקדון (במיליוני ש"ח)
94,031	95,170	עד 1
73,376	78,746	מעל 1 עד 10
41,781	44,740	מעל 10 עד 100
35,060	36,591	מעל 100 עד 500
39,976	52,677	מעל 500
284,224	307,924	סך הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 19 - פיקדונות מבנקים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		
2020	2021	
		בישראל
		בנקים מסחריים:
670	1,085	פיקדונות לפי דרישה
612	707	פיקדונות לזמן קצוב
253	299	קיבולים
		בנקים מרכזיים:
2,200	4,877	פיקדונות לזמן קצוב
		מחוץ לישראל
		בנקים מסחריים:
37	24	פיקדונות לפי דרישה
-	-	פיקדונות לזמן קצוב
7	-	קיבולים
3,779	6,992	סך כל הפיקדונות מבנקים

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים ממוצע בשנים ⁽¹⁾	
2021	2020			
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה במניות:				
במטבע ישראלי לא צמוד				
	6,957	1.78%	1.80	איגרות חוב
	192	4.27%	1.57	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
במטבע ישראלי צמוד למדד				
	18,311	0.75%	3.97	איגרות חוב
	4,823	2.06%	6.46	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים להמרה במניות:				
במטבע ישראלי צמוד למדד				
	3,163	4.64%	3.55	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
במטבע חוץ דולר				
	-	3.10%	4.55	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
33,446	38,046	1.50%	3.80	סך הכל איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

- (1) משך חיים ממוצע הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהווים לפי שיעור התשואה הפנימי.
 (2) שיעור תשואה פנימי הינו, שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
 (3) בזמן פירוק, עומדים לפירעון לאחר יתר ההתחייבויות, כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי הבנק שנכללים בסעיף זה.

- א. ביום 30 באוקטובר 2006 אישר דירקטוריון הבנק הנפקה של שטרי הון נדחים (סדרה א') של הבנק אשר ייחשבו למכשירי הון מורכבים ("הון משני עליון"), כהגדרת המונח בהוראה 311 להוראות ניהול בנקאי תקין, ובהתאם לאישור שהתקבל מהפיקוח על הבנקים ביום 12 בנובמבר 2006, וזאת בהיקף של עד 500 מיליוני שקלים חדשים. שטרי הון נדחים הינם תעודות התחייבות, אשר בקרות אירועים מסוימים המוגדרים מראש בתנאיהם, יומרו, בדרך של המרה כפויה ועל פי נוסחה מוגדרת מראש, למניות של הבנק. ביום 15 בנובמבר 2006 קבעה מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ, דירוג של AA- לשטרי ההון הנדחים שהונפקו. הדירוג של שטרי ההון הנדחים בהנפקה זו מתבסס על הדירוג של איגרות החוב של הבנק לרבות כתבי התחייבות נדחים, בשינויים המתחייבים מתנאי שטרי ההון הנדחים.
- ביום 15 בספטמבר 2009 חתם הבנק עם הנאמן לשטרי ההון הנדחים (סדרה א') של הבנק על תוספת מתקנת לשטר הנאמנות מיום 16 בנובמבר 2006, שתחולתה ממועד החתימה ("התיקון"). בהתאם לתיקון, יימחק משטר ההון הסעיף הקובע כי תשלום הריבית למחזיקי שטרי ההון יושעה, בין היתר, במקרה בו "בתקופה של שישה רבעונים רצופים, אשר הדוח הכספי בגין האחרון שבהם התפרסם טרם המועד הקבוע לתשלום הריבית, לא דיווח הבנק על רווח נקי מצטבר" (כלומר - אם הסיכום הפשוט של הסכומים הרבעוניים של רווח נקי או של הפסד שהוצגו בדוחותיו הכספיים של הבנק, בגין שישה רבעונים רצופים, הינו שלילי).
- ביום 4 בינואר 2017 קבעה מעלות כי דירוג שטרי ההון הנדחים, אשר מוכרים כהון רוברד 2, בהתאם להוראות המעבר של באזל III הוא ilA+.
- יתרת שטרי ההון הנדחים (סדרה א') ליום 31 בדצמבר 2021 הסתכמה ב-2,101 מיליוני שקלים חדשים, ערך נקוב בסך 1,623 מיליוני שקלים חדשים שהונפקו תמורת כ-1,644 מיליוני שקלים חדשים. שטרי ההון נפרעו לאחר תאריך המאזן, בתאריך 2 בינואר 2022.
- ב. מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ ("החברה"), חברה בשליטה ובבעלות מלאים של הבנק, הנפיקה לציבור במסגרת תשקיפים, איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים צמודים למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב של 24,515 מיליוני שקלים חדשים וכן איגרות חוב שאינן צמודות בערך נקוב של 6,640 מיליוני שקלים חדשים, נכון ליום 31 בדצמבר 2021, והפקידה את תמורת ההנפקה בבנק למטרת הפעילות העסקית השוטפת שלו.
- במהלך שנת 2021 הנפיקה החברה איגרות חוב מסדרה חדשה (סדרה 62) צמודות למדד המחירים לצרכן בערך נקוב של כ-3,377 מיליוני שקלים חדשים, איגרות חוב (סדרה 46) בדרך של הרחבת סדרה, צמודות למדד, בערך נקוב של כ-1,017 מיליוני שקלים חדשים וכן איגרות חוב (סדרה 52) בדרך של הרחבת סדרה, צמודות למדד, בערך נקוב של כ-545 מיליוני שקלים חדשים. התמורה ברוטו שנתקבלה בגין שלוש הסדרות מסתכמת בסך 5,400 מיליוני שקלים חדשים. כמו כן, ביום 13 ביוני 2021 הושלם מיזוג אגוד הנפקות בע"מ עם ולתוך טפחות הנפקות ובמסגרתו הועברו כל הנכסים וההתחייבויות אל טפחות הנפקות, כולל מלאי סדרות כתבי התחייבות ואגרות חוב שהונפקו על ידי אגוד הנפקות בע"מ. במסגרת המיזוג, מוזגו לחברה אגרות חוב וכתבי התחייבות (סדרות 54-61) בערך נקוב כולל של 3,631 מיליוני שקלים חדשים. שטרי ההון הנ"ל רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.
- ביום 12 בספטמבר 2021, ביצעה טפחות הנפקות פדיון מוקדם כפוי של כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo מסדרה 55 בסכום של כ-222 מיליוני שקלים ערך נוכחי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - המשך

ג. בחודשים דצמבר 2015 וינואר 2016 גייס הבנק בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן בסכום של 600 מיליוני שקלים חדשים. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

כתבי ההתחייבות כוללים מנגנון לספיגת הפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות. במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 מעל היחס המזערי הנדרש הבנק יהיה רשאי להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא. לפי חברת הדירוג Standard & poors Maalot, דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים הוא ilAA-. בחודשים יולי 2016 ואוגוסט 2017, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, בסכום של 218 מיליוני שקלים חדשים ובסכום של 120 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

בחודש אוגוסט 2018, גייס בנק יהב בהנפקה פרטית, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) בסך 180 מיליוני שקלים חדשים. בכתבי ההתחייבות הנדחים נקבע כי בהתקיים אירוע מכונן לאי קיימות תימחק קרן המכשיר. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2.

ביום 7 באפריל 2021 הנפיק הבנק למשקיעים מוסדיים, בהצעה פרטית בינלאומית, ובחיתום של גופים פיננסיים בינלאומיים, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) בסכום של 600 מיליון דולר. כתבי ההתחייבות הנדחים מוכרים כהון רובד 2.

בחודש יולי 2021, גייס בנק יהב הון משני באמצעות הנפקת כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) בסך של 320 מיליוני שקלים חדשים, מתוכם 220 מיליוני שקלים חדשים הונפקו לבנק. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2. בנוסף, פדה בנק יהב, בחודש יולי 2021, בפדיון מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור בנק ישראל, כתבי התחייבות נדחים בסכום כולל של כ- 218 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 21 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		
2020	2021	
222	203	עתודה למיסים נדחים, נטו ⁽¹⁾
1,909	2,382	עודף העתודה לפיצויי פטורים, פרישה ופנסיה על היעודה ⁽²⁾
206	241	הכנסות מראש
1,403	1,027	יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד
591	832	הוצאות לשלם
244	215	הפרשה לחופשה ולמענקי יובלות
116	147	ערבויות לפירעון
232	211	הפרשה לחובות מסופקים בגין סעיפים חוץ מאזניים
5,431	2,894	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
986	2,057	שווי שוק של ניירות ערך שנמכרו בחסר
631	617	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ⁽³⁾
1,475	2,920	זכאים אחרים ויתרות זכות
13,446	13,746	סך כל ההתחייבויות האחרות

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 8.

(2) לפרטים נוספים ראה ביאור 22, זכויות עובדים.

(3) לפרטים בדבר התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ראה ביאור 16.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים

א. תיאור ההטבות

- הלן תמצית תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון, מר משה וידמן.
מר משה וידמן מכהן כיושב ראש דירקטוריון הבנק בהיקף של משרה מלאה, החל מיום 1 בדצמבר 2012.
ביום 14 בפברואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר וידמן כיושב ראש הדירקטוריון של הבנק וזאת בהתאם למדיניות תגמול חדשה לנושאי משרה, שאושרה אף היא על ידי האסיפה הכללית באותו מועד, אשר הותאמה להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 ("חוק שכר בכירים") וכן בשים לב להתאמות הנדרשות להוראת ניהול בנקאי תקין 301A בנושא תגמול ("מדיניות התגמול החדשה").
לפרטים מלאים בדבר תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ראה נספח ב' לדיווח מיום 9 בינואר 2017, ולדיווח מיום 14 בפברואר 2017.
תקופת ההעסקה בהתאם להסכם ההעסקה שאושר ("הסכם ההעסקה המתוקן") הינה החל מיום 1 בדצמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017, והיא מתחדש מאליו, מידי שנה, לשנה נוספת, הכל בכפוף לאמור בהסכם ההעסקה המתוקן ("תקופת ההעסקה הנוספת").
למרות האמור לעיל, יוכל כל אחד מהצדדים להודיע על ניתוק יחסי העבודה במועד כלשהו במהלך תקופת ההעסקה הנוספת, מכל סיבה וללא צורך לנמק את עמדתו בפני הצד האחר, תוך מתן הודעה מוקדמת לצד האחר בת שישה חודשים.
בתקופת ההודעה המוקדמת תחול על יושב ראש הדירקטוריון חובה לעבוד באופן רגיל ומלא, ואולם לבנק תהיה שמורה הזכות שלא לנצל את התקופה האמורה, במלואה או בחלקה ולהביא את עבודת יושב ראש הדירקטוריון לידי סיום; במקרה כזה, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון פדיון אותו חלק של ההודעה המוקדמת בו יתיר על עבודתו של יושב ראש הדירקטוריון, בסכום בגובה המשכורת עבור תקופת הפדיון ובתוספת סכום בגובה תשלומי הבנק לגמל פנסיה ופיצויים וקרן השתלמות כפי שפורט לעיל.
בהתאם להסכם ההעסקה המתוקן, יושב ראש הדירקטוריון, יהיה זכאי לשכר חודשי בסך של 189,660 שקלים חדשים. השכר צמוד במלואו לשינויים בממדד המחירים לצרכן. הבנק מעמיד לרשות יושב ראש הדירקטוריון תקציב של 14.83% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק (6.5% לתגמולים ו-8.33% לפיצויים). בנוסף, יושב ראש הדירקטוריון זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת. סכומים אלה מועברים לקרנות פנסיה/קופות גמל/קרנות השתלמות, על פי בחירת יושב ראש הדירקטוריון.
ככל שיושב ראש הדירקטוריון יבקש זאת, מעת לעת, הבנק יעדכן את משכורתו החדשית בכפוף להתאמות ולשינויים הנדרשים בתשלום הנלוות, וזאת באופן שגידול או הפחתה במשכורת יבוא על חשבון הפחתה או גידול מקבילים בנלוות ולהיפך, ובלבד שלא יחול גידול בעלות ההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ובכלל זה בעלות המס החלה על הבנק, והכל בכפוף לכל דין ובכפוף לתקרת התגמול המותרת על פי חוק שכר בכירים ולשיעור ההפקדות לפיצוי פטורים ולתגמולים על פי דין.
במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם ליושב ראש הדירקטוריון (בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק שכר בכירים, היה כ-2,746 אלפי שקלים חדשים לשנה (כאשר לעניין זה לא יילקחו בחשבון תגמול שהוצאה בגינו אינה חזויה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים וכן הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים, על פי דין).
בהתאם לתנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון, ככל שתקרת התגמול לפי חוק שכר בכירים, לרבות לפי סעיף 2(ב) לחוק תאפשר זאת, הבנק ישלם ליושב ראש הדירקטוריון רכיב של תגמול קבוע נוסף בסכום שלא יעלה על שתי משכורות חדשיות (בהתבסס על משכורת דצמבר באותה שנה). בגין הרכיב של התגמול הקבוע הנוסף, כאמור לעיל, הבנק יבצע תשלומים והפרשות על פי דין וכן הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים על פי דין בלבד.
הואיל וההוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא בה, במישרין או בעקיפין בשנת מס, בעד יושב ראש הדירקטוריון, תעלה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק שכר בכירים, חלק מן התגמול שישולם ליושב ראש הדירקטוריון לא יוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק האמור.
בתום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר יעמוד על סך של שלוש משכורות ("מענק ההסתגלות ליושב ראש הדירקטוריון").
בהסכם ההעסקה המתוקן הובהר, כי מענק ההסתגלות אשר ישולם ליושב ראש הדירקטוריון, כאמור לעיל, הינו מענק ההסתגלות היחיד, אשר יושב ראש הדירקטוריון יהיה זכאי לו בתום תקופת ההעסקה על פי הסכם ההעסקה המתוקן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון, את מענק הפרישה, שהוא זכאי לו בהתאם להסכם ההעסקה הקודם בגין תקופת ההעסקה שהחלה ביום 1 בדצמבר 2012 והסתיימה ביום 30 בנובמבר 2015, אשר הינו בסך השווה ל-150% מסכום המשכורת האחרונה של יושב ראש הדירקטוריון, על פי הסכם ההעסקה הקודם לשנים 2012-2015, כשהוא מוכפל במספר שנות עבודתו (שלוש שנים), על פי הסכם ההעסקה הקודם לאותה תקופה ("מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון").

יצוין, כי עלות מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון ומענק ההסתגלות ליושב ראש הדירקטוריון שישולם ליושב ראש הדירקטוריון, כאמור לעיל, הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק, לפני תום תקופת המעבר של חוק שכר בכירים.

אם יושב ראש הדירקטוריון יהיה זכאי לפיצויי פיטורים, לפי חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג - 1963 ("חוק פיצויי פיטורים"), והסכום שיצטבר בקופות הגמל כתוצאה מתשלומי הבנק לפיצויים (8.33%), על כל הרווחים שנשא, נכון למועד סיום העבודה ולפי דיווח קופות הגמל, לא יעלה כדי סכום פיצויי הפיטורים, כמשמעו בחוק פיצויי פיטורים, בתשלום ברוטו (להלן: "פיצויי פיטורים כחוק"), אזי יבוא סכום מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון האמור לעיל, במלואו או ככל הנדרש, על חשבון פיצויי הפיטורים כחוק; אם הסכום שהצטבר בקופות בצירוף סכום מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון לא יעלו, שניהם גם יחד, כדי פיצויי פיטורים כחוק, ישלם הבנק את הפער עד לפיצויי פיטורים כחוק.

2. ביום 15 באוקטובר 2020 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר משה לארי, המנהל הכללי של הבנק (להלן: "המנהל הכללי").

המנהל הכללי זכאי לשכר חודשי בסך של 230,000 שקלים חדשים, ברוטו. השכר צמוד במלואו לשינויים במדד המחירים לצרכן ("המשכורת"). למרות האמור לעיל, במקרה של ירידה במדד, לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר. הבנק מעמיד לרשות המנהל הכללי תקציב של 15.33% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק אשר יועברו, במלואם או בחלקם ולפי העניין, לקופת גמל (או לקופות גמל), לפי בחירת המנהל הכללי, ועל פי התנאים המצטברים המפורטים בנספח ד' לדוח הזימון לאסיפה הכללית אשר פורסם ביום 27 באוגוסט 2020.

בנוסף, המנהל הכללי זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות על פי בחירתו בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת.

במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של המנהל הכללי של הבנק על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם למנהל הכללי (בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק שכר בכירים"), היה כ-3,456 אלפי שקלים חדשים לשנה וכן פיצויי פיטורים ותגמולים, על פי דין.

הבנק ישלם למנהל הכללי בתום יחסי עובד מעביד מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר יעמוד על סך של שש משכורות (ללא הפרשות סוציאליות), כפי שהיו ערב מינויו לתפקיד המנהל הכללי. כמו כן, יהיה זכאי להפרשות סוציאליות בגין סכום זה (זכות שתיצבר במהלך השנתיים הראשונות לכהונתו כמנהל כללי) (כל הסכומים הללו ביחד: "מענק ההסתגלות למנהל הכללי").

ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק למנהל הכללי מענק הסתגלות בסכום נוסף השווה להפרש בין מענק ההסתגלות למנהל הכללי לבין סכום השווה לסך של שש משכורות, כפי שתהיינה באותו מועד בצירוף הפרשות סוציאליות בגינן, והכל בכפוף לתקרה המתרת על פי חוק שכר בכירים.

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד, ישלם הבנק למנהל הכללי מענק פרישה, בסכום השווה למכפלת 150% מסכום המשכורת החודשית בעבור חודש דצמבר 2016 במספר שנות עבודתו בבנק עד לתום שנת 2016.

ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים, לפי שיקול דעתם, להעניק למנהל הכללי תגמול מותנה ביצועים - מענק כספי בסכום שלא יעלה על שלוש משכורות ("תקרת המענק") או על חלק יחסי מסכום זה, עבור חלק משנת המענק. על אף האמור לעיל, אם ועדת התגמול והדירקטוריון יחליטו כי המענק מותנה הביצועים שיוענק עבור שנה מסוימת לנושאי המשרה (שאינם המנהל הכללי או דירקטורים) יכלול גם תגמול הוני, כי אז הם יהיו רשאים לקבוע לפי שיקול דעתם, כי גם התגמול מותנה הביצועים שיוענק למנהל הכללי עבור שנת המענק, יהיה, כולו או חלקו, תגמול הוני. שווי התגמול הוני שיוענק למנהל הכללי עבור שנת מענק, בתוספת המענק הכספי שיוענק למנהל הכללי עבור אותה שנת מענק (ככל שיוענק), לא יעלו (במסגרת) על 100% מתקרת המענק.

זכאות המנהל הכללי לתגמול מותנה ביצועים, ככל שיוחלט להעניקו, תהיה מותנית בכך שיחסי הלימות ההון הכולל יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לפי הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו לכך בהוראות בנק ישראל.

התגמול המשנתה שיוענק למנהל הכללי יהיה כפוף להוראות השבה, כמפורט בסעיף 6.10 למדיניות התגמול של הבנק. הוראות ההשבה כאמור לא יחולו על המחצית של מענק ההסתגלות על פי תנאי העסקתו של המנהל הכללי, בטרם מינויו כמנהל הכללי של הבנק, שהינה תגמול משנתה (בשל הוראות מעבר של הוראת המפקח על הבנקים בדבר העדר פגיעה בזכויות שנצברו בעבר).

כל אחד מהצדדים יוכל להודיע על ניתוק יחסי העבודה במועד כלשהו, מכל סיבה וללא צורך לנמק את עמדתו בפני הצד האחר, תוך מתן הודעה מוקדמת בת שישה חודשים, לצד האחר.

בתקופת ההודעה המוקדמת תחול על המנהל הכללי חובה לעבוד באופן רגיל ומלא, ואולם לבנק תהיה שמורה הזכות שלא לנצל את התקופה האמורה, במלואה או בחלקה ולהביא את עבודת המנהל הכללי לידי סיום. במקרה כזה, ישלם הבנק למנהל הכללי פדיון אותו חלק של ההודעה המוקדמת בו יותר על עבודתו של המנהל הכללי, בסכום בגובה המשכורת עבור תקופת הפדיון ובתוספת סכום בגובה תשלומי הבנק לתגמולים, פנסיה, פיצויים וקרן השתלמות כפי שפורט לעיל.

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

3. מדיניות תגמול לנושאי משרה
- ביום 6 ביולי 2021, ובהמשך לאישור תוכנית אסטרטגית חדשה לבנק, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה") בתוקף לשלוש (3) שנים עד ליום 31 בדצמבר 2023. מדיניות התגמול המעודכנת, כמו גם זו שקדמה לה, משלבת את הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק שכר בכירים"), והוראת ניהול בנקאי תקין 301A בנושא תגמול עם העקרונות הרחוביים שדירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת התגמול, ראה לנכון לאמץ בעניין תגמול נושאי משרה בבנק, בשים לב, בין היתר, לתוכנית האסטרטגית של הבנק ולתנאי ההעסקה הנהוגים כיום בבנק לנושאי משרה.
- מדיניות התגמול המעודכנת משלבת את הוראות חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים בנושא תגמול, חבילת התגמול לנושאי משרה שאינם דירקטורים תכלול שני מרכיבים עיקריים: משכורת חודשית (ורכיבים נלווים), ותגמול משתנה מותנה ביצועים (מבוסס על יעדי ביצוע של הבנק, על מדדי ביצוע אישיים וכן כולל תגמול בשיקול דעת), אשר יכלול מענק כספי, ויכול שיכלול גם תגמול הוני לטווח ארוך בשיעור שלא יעלה על מחצית מן התגמול המשתנה מותנה הביצועים. כן עשויה לכלול חבילת התגמול תגמולים בקשר עם פרישה.
- התגמול לטווח בינוני (מענקים שנתיים), וכן התגמול לטווח ארוך מיועדים לקדם את זהות האינטרסים שבין נושא המשרה לבין הבנק, ולחזק את הקשר בין ביצועי הבנק בכללותו ותרומו של נושא המשרה להשגת הביצועים האמורים לתגמול נושא המשרה, תוך התאמה לפרופיל הסיכון של הבנק.
- בהתאם למדיניות התגמול, התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 85 אחוזים מהתגמול הקבוע, זאת למעט בהתקיים תנאים חריגים, בהם התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 170 אחוזים מהתגמול הקבוע. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק כי התגמול המשתנה המירבי לנושאי משרה שהינם שומרי סף, לא יעלה על 55 אחוזים מהתגמול הקבוע וכי נושאי משרה אלה יהיו זכאים לרכיב קבוע נוסף (אשר כונה במדיניות הקודמת "מענק שימור") בגובה שתי משכורות המהווה תגמול קבוע בהתאם למדיניות התגמול.
- בהתאם למדיניות התגמול, תקרת התגמול, כהגדרתו בחוק שכר בכירים (קרי: ללא תשלומים לתגמולים ופיצויי פיטורים על פי דין), של יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי תהיה קטנה ממכפלת השכר הנמוך ביותר של עובד הבנק, במשרה מלאה, לרבות עובד קבלן, ב-35. תקרת התגמול של נושאי המשרה האחרים (שאינם דירקטורים), תהיה 2.5 מיליוני שקלים חדשים (בצירוף הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן כמפורט בחוק שכר בכירים).
- במדיניות נקבע, כי התגמול המשתנה יהיה כפוף להשבה, כולו או חלקו, בנסיבות שפורטו במדיניות התגמול.
- החל מיום 1 בינואר 2017, תקופת ההודעה המוקדמת שהבנק זכאי לקבל מהמנהל הכללי ומשאר נושאי המשרה הכפופים לו, לרבות המבקרת הפנימית הראשית לעניין סיום תקופת העסקתם בבנק, תהיה בת 6 חודשים.
4. נושאי משרה בכירה זכאים בעת פרישתם למענק הסתגלות בגובה של עד שישה חודשי שכר. בגין זכאות זו נערכה הפרשה בדוחות הכספיים.
5. מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק
- בחודש יולי 2021, החליט הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול, לאשר מדיניות תגמול מעודכנת לשלוש (3) שנים, עד ליום 31 בדצמבר 2023, לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי המשרה שלגביהם חלה מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה בבנק, כאמור לעיל (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לכלל עובדי הבנק").
- מדיניות התגמול המעודכנת לכלל עובדי הבנק דנה בתנאי התגמול של העובדים המרכזיים בבנק, וכן בתנאי התגמול של המנהלים האחרים בבנק ושל שאר עובדי הבנק לשנים 2021-2023.
- תנאי הכהונה או ההעסקה של עובדי הבנק, כוללים תגמול קבוע ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכן תנאי פרישה וכל הטבה, תשלום אחר או החייבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.
6. ביום 26 ביולי 2021 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישורה של ועדת התגמול, הצעה של כתבי אופציה שיוענקו למנהל הכללי, לנושאי משרה בבנק (למעט דירקטורים), ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות של הבנק עבור שנת 2021, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, וזאת על בסיס מתאר לשנים 2021-2023. לפרטים נוספים ראה ביאור 4.ב.23.
7. ביום 16 בספטמבר 2009 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד (הסכם עבודה) שנכרת בין הבנק לארגון עובדי מזרחי טפחות ("ארגון העובדים"), לפיו הוארך ההסכם הקיבוצי שנחתם ביום 27 באפריל 2006 ב-5 שנים נוספות, החל מיום 1 בינואר 2011 ועד 31 בדצמבר 2015. ההסכם אושר בדירקטוריון הבנק ביום 19 באוקטובר 2009.
- לקראת סוף שנת 2015 החל הליך של בוררות כלכלית (להלן: "בוררות") בין הבנק לארגון עובדי מזרחי טפחות ("ארגון העובדים"), אשר במסגרתה נידונות דרישות ארגון העובדים לשנים 2015-2005.
- ביום 28 בינואר 2019 ניתן פסק בוררות בין הבנק לארגון העובדים, במסגרתו נקבע כי על הבנק לשלם פיצוי חד פעמי בסכום כולל של 94.3 מיליוני שקלים חדשים (עלות) לעובדים חברי ארגון העובדים שעבדו בבנק בתקופה מיום 1 בינואר 2005 עד יום 31 בדצמבר 2015 או בחלק מהתקופה ואשר עובדים בבנק ביום מתן פסק הבוררות, וכן לעובדים חברי הארגון שעבדו בתקופה זו ושפרשו לגמלאות לפי גיל לאחר יום 30 ביוני 2013. הפיצוי שולם בשתי פעימות – בחודש מאי 2019 ובחודש אפריל 2020. כמו כן, התקבלו במסגרת פסק הבוררות חלק מן הדרישות להטבות שונות, בכלל זה שיעורי ההפקדה לתגמולים עלו ל-7% החל מיום 1 בינואר 2019 ול-7.5% החל מיום 1 בינואר 2021.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

8. ביום 3 בדצמבר 2017 נחתם הסכם קיבוצי עם ארגון העובדים וביום 11 בדצמבר 2017 אושר ההסכם על ידי האורגנים המוסמכים בבנק (להלן: "ההסכם הקיבוצי החדש").
- להלן עיקרי ההסכם הקיבוצי החדש:
- ההסכם חל לגבי השנים 2016-2021.
 - ישרור שקט תעשייתי מלא ומוחלט, לאורך כל תקופת ההסכם.
 - עובדי הבנק יירתמו לסייע בהצלחת מהלכים לרכישה ו/או מיזוג של בנק אחר, שאינו נמנה עם ארבעת הבנקים הגדולים, ולרבות להצלחת המהלך למיזוג בנק איגוד לישראל בע"מ, ללא עלות נוספת לבנק.
 - במהלך התקופה הנ"ל, תינתנה תוספות קבועות ותוספות דיפרנציאליות לשכר.
 - תוספת הוותק שתינתן לעובדים חדשים שייקלטו בבנק החל ממועד חתימת ההסכם, תופחת לעומת זו הקיימת כיום.
 - יינתן מענק מותנה בביצועי הבנק (תשואה להון), הכולל תוספת מדורגת בהתאם לעמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית.
 - עובדים שעבדו בבנק בעת חתימת ההסכם יקבלו מענק התמדה והירתמות מיוחד בסכום של חצי משכורת י"ג (לפי ערך יום חתימת ההסכם), בכל אחת מהשנים 2018 עד 2021 ובתמורה לעבודתם בפועל בשנים אלו, כאשר חלק המענק המתייחס לשנת 2019 מותנה בהסכמה כוללת לאופן קליטת עובדי בנק איגוד במסגרת ההסכם הקיבוצי. החלק המותנה נדחה לשנת 2021.
 - תופעל תוכנית הפרישה מרצון שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016.
 - גובשו הסכמות שונות אשר מאפשרות לבנק גמישות ניהולית נוספת בניהול המשאב האנושי.
9. ביום 20 בדצמבר 2018 נחתם הסכם קיבוצי בעניין שכר ותנאי עבודה לשנים 2018-2022 עם ארגון המנהלים. להלן עיקרי ההסכם החדש:
- נקבע מבנה שכר חדש, הכולל שכר בסיס, תוספת ותק, תוספת ניהול, שעות נוספות גלובליות וכן השתתפות בהחזרי הוצאות (אש"ל, אחזקת רכב, חינוך ועוד).
 - שכר הבסיס כולל את כל רכיבי השכר החודשיים הקבועים ששולמו עד כניסתו של ההסכם לתוקף, למעט תוספת ותק ודמי ניהול.
 - תוספת הוותק השנתית תעמוד על 1% משכר הבסיס.
 - תוספת הניהול תיקבע בהתאם לרמת המורכבות הניהולית.
 - תשלום עבור שעות נוספות יהיה גלובלי.
 - עדכון השתתפות בהוצאות עבור גני ילדים, צהרונים וחינוך גבוה לילדי מנהלים.
 - תוכנית פרישה מרצון.
 - תוספת שכר חודשית של 2,500 שקלים חדשים למנהל מיום 1 בינואר 2018.
 - תוספת שכר דיפרנציאלית למנהלים לשנים 2019-2022 (תלויה בתשואה להון לשנים 2020-2022).
 - שקט תעשייתי מלא ומוחלט לכל תקופת ההסכם.
10. הסכמי עבודה ושכר בחטיבת הטכנולוגיה
- תנאי ההעסקה של עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה") מוסדרים בחוקת העבודה שנחתמה בשנת 1989 ובשורה של הסכמים שנחתמו בין ועד עובדי חטיבת הטכנולוגיה וההסתדרות, לחטיבת הטכנולוגיה במהלך השנים.
- לעובדי חטיבת הטכנולוגיה קיים מודל הצמדה לשכר עובדי הבנק.
- ביום 4 בפברואר 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי החברה של חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, שבמסגרתו סוכם על החלה בחברה, בהתאם להסכמות שהובשו, של הסכם המנהלים שנחתם בבנק בתאריך 20 בדצמבר 2018 ופסק הבוררות שהתקבל בבנק בתאריך 28 בינואר 2019, וזאת על פי המחויב בהסכמים הקיבוציים של החברה. בכך ניתן מענה לכלל התיבעות של ההסתדרות והועד של חברת הטכנולוגיה בנושאים אלו. להסכם שנחתם אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.
11. חלק מעובדי הבנק הפורשים בפרישה מוקדמת, מקבלים לעיתים בעת פרישתם סכומים גבוהים מהסכומים להם הם זכאים על פי החוק וההסכמים. לעיתים, משלם הבנק לעובדים כאמור קיצבה, וזאת עד הגיעם לגיל פרישה. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים, נכללה בדוחות הכספיים עתודה אקטוארית בגין תשלומים אלה.
12. ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים.
- יצוין, כי מבין העובדים הפורשים שיתאפשר להם לפרוש בפרישה מוקדמת כאמור, נמנים עובדי הבנק וכן כ-50 עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, חברה בת בשליטה ובהחזקה מלאה של הבנק. יחד עם זאת, יתכן שיחול שינוי במספר העובדים הפורשים מכל קבוצה, ואולם בסך הכל מספרם לא יעלה על 300.
- בהתאם לתוכנית התייעלות, העובדים הפורשים היו זכאים לפנסיה מוקדמת עד גיל פרישה או לפיצויים מוגדלים בשיעור של 150% (נוסף על העברת הבעלות בקופות הגמל על שמם), וזאת בהתאם לקריטריונים המפורטים בתוכנית. אפשר ובמסגרת תנאי הפרישה, ניתנו לעובדים הטבות נוספות אשר אינן מהותיות.
- עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, הסתכמו ב-286 מיליוני שקלים חדשים, כאשר העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליוני שקלים חדשים נזקפה באותו רבעון להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

13. קבוצה מצומצמת של עובדים, אשר פרשו מעבודתם בעבר, זכאית לגמלה חודשית קבועה מהבנק. עובדים אשר פרשו מהבנק עד 30 ביוני 1997, זכאים לתשלום גמלה מהבנק בגין רכיבי שכר מסוימים. כמו כן, זכאים גמלאי הבנק להטבות שאינן גמלה. התחייבות הבנק לתשלומים האמורים מכוסה בעתודות על פי חישוב אקטוארי.
14. עם קבוצת עובדים בכירים נחתמו הסכמי עבודה אישיים המזכים אותם במקרה של פיטורין למענק פרישה מיוחד כפי שנקבע בהסכמים, העשוי להגיע בתוך מספר שנים ביחס לעובדים מסוימים, בעלי ותק רב, עד לשבעה עשר חודשי שכר. עובדים אלה זכאים בעת פרישתם, לסכומים וזכויות אחרות, כפי שהצטברו לזכותם בקופות השונות וכן להודעה מוקדמת על סיום יחסי עובד מעביד לתקופה של שלושה עד שישה חודשים. לבנק אין כוונה לפטר מי מעובדים בכירים אלה המועסקים בבנק. התחייבות הבנק לתשלומים האמורים מכוסה בעתודות על פי חישוב אקטוארי.
15. מענקי יובלות
עובדי הבנק זכאים למענק חד פעמי בהגיעם לשלוש עשרה ולשמונה עשרה שנות ותק. בדוחות הכספיים נערכה הפרשה בגין חבויות אלה על פי חישוב אקטוארי המתבסס על נסיון העבר וההסתברות שבתאריך הקובע יהיה העובד עדיין מועסק בבנק.
16. עתודה בגין שכר לימוד
עובדי הבנק בהסכם קיבוצי שנקלטו עד ליום 16 באוגוסט 2017 זכאים להחזר בגין שכר לימוד תורני ובגין שכר לימוד גבוה על פי אחוזי החזר ותקרות הנהוגים בבנק, אשר עודכנו במסגרת ההסכם הקיבוצי החדש. בדוחות הכספיים נערכה הפרשה בגין חבויות אלו על פי חישוב אקטוארי המתבסס על נסיון העבר וההסתברות שהעובד יהיה עדיין מועסק בבנק.
17. העתודות בגין מענקי יובלות, שכר לימוד והסכם פרישה מראון נערכו על בסיס חישוב אקטוארי וחושבו לפי שיעור היוון על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית, והכל במועד הדיווח. החישוב נערך בהתחשב בגידול ריאלי עתידי בשכר בשיעורים של 3.50%-4.50%. חישוב העתודה בגין פורשים מראון בוצע בהתאם לזכאות הפורשים להצמדת הגימלה למדד המחירים לצרכן.
18. בנק ייב
לבנק ייב תוכנית מוגדרת ממומנת ולא ממומנת ביחס לכלל עובדיו, התוכנית הנ"ל מספקת הטבה מוגדרת המבוססת על שנות שירות ומשכורת אחרונה. התחייבות בנק ייב לשלם פיצויי פרישה או פיטורין מכוסה בעיקר באמצעות הפקדות שוטפות על בסיס השכר לפנסיה, על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה מוכרות. בנק ייב נוהג להשלים לעובדים הזכאים לפיצויים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות. בנק ייב אינו רשאי למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד. לחלק מעובדיו התחייב בנק ייב להעביר לבעלותם עם סיום עבודתם מכל סיבה את מרכיב פיצויי הפיטורים שבקופות גמל מוכרות (לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין). לעובדים אלה לא נדרש הבנק להשלים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות. במהלך שנת 2017 אישר דירקטוריון בנק ייב תוכנית פרישה מראון שהומלצה על ידי הנהלת בנק ייב. בנק ייב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראות ההתייעלות. לפי התוכנית, תתאפשר פרישה מוקדמת של עובדים בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתחייבות האקטואריות לעובדים הסתכמו בסך של כ-35 מיליוני שקלים חדשים לפני מס (23 מיליוני שקלים חדשים לאחר השפעת המס). ביום 17 בינואר 2019 נחתם בבנק ייב הסכם שכר קיבוצי חדש עם נציגות העובדים אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול לשנים 2018-2022.
19. בנק אגוד
- תוכנית פרישה
ביום 31 בדצמבר 2018 החליט דירקטוריון בנק אגוד לאשר תוכנית פרישה מראון של כ-70 עובדים כחלק מתהליכי התייעלות שנוקט בנק אגוד (להלן: "התוכנית"). במסגרתה אמורים לפרוש כ-70 עובדים מבנק אגוד, (נותרו כ-5 עובדים הצפויים לפרוש במהלך שנת 2021). ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל וותק העובדים כוללות פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין; או פיצויים מוגדלים בשיעור של ממוצע של כ-270% בהתאם למאפייני אוכלוסיית העובדים שיפרשו. יתכן ובמסגרת תנאי הפרישה יינתנו הטבות נוספות שאינן מהותיות. ביום 17 בינואר 2019 התקבל אישור המפקחת על הבנקים להקלה לפיה יוכל בנק אגוד לפרוס את השפעת עלויות התוכנית לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים. בהקשר לכך ועל פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים, בנק אגוד הכיר בהפסד בגין צמצום תכניות ההטבה מוגדרת, קרי כאשר אירוע מפחית משמעותית את מספר שנות השירות העתידי הצפויות של עובדי תוכנית הטבה או אשר מבטל עבור מספר משמעותי של עובדים את צבירת ההטבות המוגדרות בגין חלק או כל השירות העתידי שלהם, על פי מדיניות בנק אגוד. העלות הכוללת של התוכנית על פי הערכת הנהלת בנק אגוד שהתבססה על תחשיב אקטוארי הסתכמה בסך של כ-80 מיליוני שקלים חדשים לפני השפעת מס. עלות זו נזקפה לרווח והפסד בדוחות הכספיים של בנק אגוד לשנת 2018, בשל העובדה שעומדת בהגדרת "צמצום תוכנית", על פי הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים בנושא זכויות עובדים וכמפורט לעיל. סכום זה עודכן לסך של כ-71 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2019.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

- הסכם קיבוצי מיוחד בנק אגוד ביום 25 במרץ 2021 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומרשי החתימה באגוד (בפיסקה זז, "ההסכם"). ההסכם מסדיר את תנאי הפרישה של עובדים קבועים בבנק אגוד, עובדים מסיימים בניסיון העומדים בתנאי ההסכם ועובדים מסיימים נוספים של החברות הבנות ("העובדים הפורשים"), בעקבות מיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ("תוכנית הפרישה"). בהתאם להסכם, הציב בנק אגוד לעובדים הרלוונטיים שיסימו עבודתם עקב המיזוג, תוכנית פרישה שתנאיה הם על פי המפורט בהסכם (להלן: "תוכנית הפרישה"). תוכנית הפרישה נועדה להסדיר פרישתם של 340 מקרב העובדים הרלוונטיים כהגדרתם לעיל. בהתאם לתוכנית הפרישה, יתאפשר לעובדים הפורשים לפרוש מבנק אגוד במסגרת זמן קצובה. ההטבות שהוצעו, כוללות בגיל ובוותק של העובדים, כוללת פנסיית גישור או פיצויים מוגדלים, מענקי פרישה והטבות נוספות הרלוונטיים לקבוצות עובדים מסוימות. פרישת העובדים על פי התוכנית תהא מדורגת ותשתרע על פני התקופה שעד סוף 2022, לפי הכללים, התקופות והמועדים שנקבעו בהסכם. ביום 21 ביוני 2021 נחתמה תוספת להסכם, לפיה, מספר העובדים הפורשים יגדל ל-480. כמו כן, עודכנו התקופות והמועדים לפרישת העובדים, והכלל במהלך התקופה שעד סוף 2022. להערכת בנק אגוד כמות הפורשים הסופית תהיה קרובה לכמות שנקבעה כאמור. במועד בו נחתמה תוספת ההסכם, העריך בנק אגוד את עלות תוכנית הפרישה מעבר להפרשות האקטואריות לפרישה בתנאי הטבה, בסכום של כ-430 מיליוני שקלים חדשים (במונחי רווח נקי, כ-283 מיליוני שקלים חדשים). ככל שתגדל כמות הפורשים בהסכמת הבנק, תגדל עלות הפרישה בהתאמה. יצוין כי אומדן עלות הפרישה נכלל בחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2020, ובהתאם לאישור המפקח על הבנקים מיוחסת ישירות ליתרת הזכות הנדחית שרשם הבנק בעקבות רכישת בנק אגוד, ולא נרשמת כהוצאה.
- הסכם בין אגוד מערכות וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות ביום 11 באפריל, 2021 נחתם הסכם (להלן: "ההסכם") בין אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות"), וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה") לבין וועד עובדי אגוד מערכות, במסגרתו הוסדרה קליטתם של עובדי אגוד מערכות עליהם חל ההסכם כעובדי חטיבת הטכנולוגיה, במועד המיזוג התפעולי בין חטיבת הטכנולוגיה לאגוד מערכות, כל עובד לפי סטטוס העסקתו באגוד מערכות ערב המיזוג, וכן הוסדרו תנאי עבודתם של עובדי אגוד מערכות עם קליטתם בחטיבת הטכנולוגיה. להסכם אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.
- תוכנית תגמול לעובדי בנק אגוד בחודש יוני 2021 אישר דירקטוריון בנק אגוד תוכנית תגמול לעובדי בנק אגוד הכוללת תמריצים לעמידה ביעדי המיזוג בשנים 2021-2022. כמו כן אישר דירקטוריון בנק אגוד תגמול ותוכנית תגמול לחברי הנהלת בנק אגוד וזאת בהתאם למדיניות התגמול של בנק אגוד שאושרה ביום 23 בפברואר 2021. לבנק אגוד הפרשות מתאימות בדוחות הכספיים המתייחסות לתוכנית התגמול כאמור.

ב. סכומי ההתחייבות בגין ההטבות לפי סוגים:

31 בדצמבר	
2021	2020
במיליוני שקלים חדשים	
הטבות לאחר פרישה⁽¹⁾	
סכום ההתחייבות	
254	236
הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה⁽²⁾	
סכום ההתחייבות	
2,493	2,134
497	461
1,996	1,673
הטבות לפני סיום העסקה⁽³⁾	
סכום ההתחייבות	
181	173
2,431	2,082
עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"	
מזה: בגין הטבות לעובדים בחוץ לארץ	
4	3

(1) שי לחג והטבות נוספות לעובדים לאחר פרישה.

(2) פנסייה, פיצויים והטבות נוספות בתוכנית להטבה מוגדרת ולרבות יתרת ההתחייבות בגין עובדים שפרשו.

(3) בעיקר מענקי יובלות ושכר לימוד לעובדים פעילים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (פנסיה, פיצויים והטבות נוספות)⁽¹⁾

1. מחויבויות ומצב המימון

1.1 שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

31 בדצמבר		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
1,453	2,370	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
891	-	איחוד לראשונה - בנק אגוד
70	84	עלות שירות
32	53	עלות ריבית
28	393	הפסד (רווח) אקטוארי
(104)	(153)	הטבות ששולמו
2,370	2,747	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
2,104	2,368	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה⁽²⁾

(1) הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה והטבות לאחר פרישה ולרבות יתרת התחייבות בגין עובדים שפרשו.

(2) לא כולל הנחות כלשהן בנוגע לרמת התגמול העתידית.

1.2 שינוי בשווי ההוגן של נכסי התוכנית ומצב המימון של התוכנית

31 בדצמבר		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
136	461	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
329	-	איחוד לראשונה - בנק אגוד
5	46	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
6	14	הפקדות לתוכנית על ידי הבנק
(15)	(24)	הטבות ששולמו
461	497	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
461	497	מצב המימון - נכס נטו שהוכר בסוף תקופה

1.3 סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
1,909	2,250	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

1.4 סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
(584)	(789)	הפסד אקטוארי נטו
-	-	התחייבות נטו בגין המעבר
(584)	(789)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (פנסיה, פיצויים והטבות נוספות)⁽¹⁾ - המשך

1.5. תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
2,370	2,747	מחויבות בגין הטבה חזויה
2,104	2,368	מחויבות בגין הטבה מצטברת
461	497	שווי הוגן של נכסי התוכנית

2. הוצאה בתקופת הדיווח

2.1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2019	2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים			
51	70	84	במסגרת משכורות והוצאות נלוות עלות שירות
47	32	53	במסגרת הוצאות אחרות עלות ריבית
(4)	(6)	(13)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו: הפסד אקטוארי נטו
36	47	62	סך הכל במסגרת הוצאות אחרות
79	73	102	סך עלות ההטבה, נטו
130	143	186	

2.2. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2019	2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים			
188	33	87	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה הפחתה של הפסד אקטוארי ⁽²⁾
(36)	(47)	(62)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
152	(14)	25	סך עלות ההטבה נטו
130	143	186	סך הכל הוכר בעלות ההטבה נטו לתקופה וברווח כולל אחר
282	129	211	

2.3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2021 לפני השפעת המס:

במיליוני שקלים חדשים		
75		הפסד אקטוארי נטו
75		סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(1) הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה והטבות לאחר פרישה ולרבות יתרת התחייבות בגין עובדים שפרשו.

(2) הפסדים אקטואריים הנובעים משנזימים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח יופחתו בקו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנוותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התוכנית, או לחלופין על פני יתרת התקופה הממוצעת הנוותרת של קבלת ההטבה על ידי העובדים. ראה גם ביאור 12.ד. לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

3. הנחות

3.1 ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

3.1.1 ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה:

31 בדצמבר		
2020	2021	
באחוזים		
0.47	(0.07)	שיעור היוון
1.40	1.40	שיעור היוון המדד
2.65	2.65	שיעור עזיבה
3.50	3.50	שיעור גידול בתגמול

3.1.2 ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה לתקופה באחוזים:

31 בדצמבר			
2019	2020	2021	
באחוזים			
4.02	2.02	2.09	שיעור היוון
3.52	4.43	2.88	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תוכנית
3.50	3.50	3.50	שיעור גידול בתגמול

3.2 השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס:

קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2020	2021	2020	2021	
287	312	(228)	(247)	שיעור היוון
(129)	(138)	131	138	שיעור עזיבה
(116)	(127)	139	154	שיעור גידול בתגמול

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

4. נכסי תוכנית

4.1. הרכב שווי ההוגן של נכסי תוכנית

31 בדצמבר					סוג נכס
2020	2021	רמה 1	רמה 2	רמה 3	
	סך הכל				
15	23	-	-	23	מזומנים ופקדונות בבנקים
81	100	-	3	97	מניות
10	13	-	13	-	סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות
88	101	23	61	17	אחר
172	166	-	123	43	איגרות חוב: ממשלתיות
9	12	-	12	-	ממשלתיות מיועדות
86	84	-	44	40	קונצרניות
461	499	23	256	220	סך הכל

4.2. השווי ההוגן של נכסי תוכנית לפי סוגי הנכסים ויעד הקצאה לשנת 2022 (באחוזים)

יעד הקצאה			סוג נכס
אחוז מנכסי התוכנית ליום 31 בדצמבר	לשנת 2022	לשנת 2021	
2020	2021	2022	
3	5	5	מזומנים ופיקדונות בבנקים
18	20	20	מניות
2	3	3	סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות
19	20	20	אחר
37	33	33	איגרות חוב: ממשלתיות
2	2	2	ממשלתיות מיועדות
19	17	17	קונצרניות
100	100	100	סך הכל

5. תזרימי מזומנים

5.1. הפקדות בתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת

יעד הקצאה			סוג נכס
הפקדות בפועל לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת 2022 ⁽¹⁾	לשנת 2021	
2020	2021	2022	
7	14	11	הפקדות

(1) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2022.

5.2. תזרימי מזומנים - ההטבות שהתאגיד צופה לשלם בעתיד:

שנה	במיליוני שקלים חדשים
2022	243
2023	290
2024	143
2025	142
2026	135
2027-2030	568
2031 ואילך	1,187
סך הכל	2,707

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות

א. תוכנית אופציות למנהל הכללי הנוכחי והקודם

ביום 15 באוקטובר 2020 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר משה לארי, המנהל הכללי הנוכחי של הבנק (להלן: "המנהל הכללי הנוכחי") אשר החליף את מר אלדד פרישר (להלן: "המנהל הכללי הקודם").

1. תוכנית אופציות למנהל הכללי הנוכחי

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2021 שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 ביולי 2021, הוקצו למנהל הכללי 18,468 אופציות. כל אחד מכתבי האופציה יהיה ניתן למימוש, למניה רגילה אחת של הבנק, בת ש"ח ערך נקוב, הכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

האופציות שהוקצו בגין שנת 2021 יהיו ניתנות למימוש החל מיום 5 בספטמבר 2023. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שהוקצו למנהל הכללי, על פי התוכנית הינו 99.36⁽¹⁾ שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש.

מחיר המימוש 99.36 שקלים חדשים, נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספי ומספר מניות המימוש שיוקצו בפועל למנהל הכללי. כמו-כן נקבעה תקרת שער הנעילה בסך של 140 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מהמדד הידוע ליום אישור הדירקטוריון ועד למדד הידוע במועד המימוש.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית של 23.11% המשקפת סטיית תקן לתקופה של שמונה שנים. שיעור ריבית חסרת סיכון ששימשה לחישוב שווי האופציות נאמד על 1.44%.

על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שיוענק למנהל הכללי על פי תוכנית האופציות, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, הינו כ-11.75 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ-217 אלפי שקלים חדשים.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממניית אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממניית אופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

במהלך שנת 2021 מימש המנהל הכללי 65,709 אופציות מתוכניות הקודמות לפי מחיר מימוש של 67.22 שקלים חדשים (בשנת 2020 מומשו 47,482 אופציות על פי מחיר מימוש של 55.43⁽¹⁾ שקלים חדשים, בשנת 2019 מומשו 114,462 אופציות על פי מחיר מימוש של 46.21⁽¹⁾ שקלים חדשים). מחיר המניה הממוצע במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2021 היה 94.29 שקלים חדשים (בשנת 2020 הי מחיר המימוש 84.89 שקלים חדשים ובשנת 2019 היה מחיר המימוש 76.75 שקלים חדשים).

נכון ליום 31 בדצמבר 2021 קיימות למנהל הכללי 87,362 אופציות (ליום 31 בדצמבר 2020 - 142,349 אופציות, ליום 31 בדצמבר 2019 - 147,204 אופציות) על פי מחיר מימוש 99.36⁽¹⁾ שקלים חדשים (בשנת 2020 היה מחיר המימוש 67.62 שקלים חדשים, בשנת 2019 היה מחיר המימוש 65.32 שקלים חדשים).

2. תוכנית אופציות למנהל הכללי הקודם

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2019 הוקצו למנהל הכללי הקודם 22,148 אופציות. כל אחד מכתבי האופציה יהיה ניתן למימוש, למניה רגילה אחת של הבנק, בת ש"ח ערך נקוב, הכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

האופציות שהוקצו בגין שנת 2019 יהיו ניתנות למימוש החל מיום 26 ביולי 2022. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שהוקצו למנהל הכללי הקודם, על פי התוכנית הינו 70.88 (1) שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש.

מחיר המימוש נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי הקודם לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספי ומספר מניות המימוש שיוקצו בפועל למנהל הכללי הקודם.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית בטווח 22.84%-22.33% המשקפת סטיית תקן לתקופות של כ-3.59-5.30 שנים. ריבית חסרת סיכון נעה בטווח (0.73%)-(0.58%) עבור המנות השונות.

על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שיוענק למנהל הכללי הקודם על פי תוכנית האופציות, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, הינו כ-10.61 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ-235 אלפי שקלים חדשים.

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

במהלך שנת 2021 לא מומשו אופציות מתוכניות הקודמות (בשנים 2020 ו-2019 מומשו 198,861, 40,558 אופציות בהתאמה על פי מחיר מימוש של 19.46 (שקלים חדשים). מחיר המניה הממוצע במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2020 היה 71.74 שקלים חדשים (בשנת 2019 - 76.05 שקלים חדשים).

נכון ליום 31 בדצמבר 2021 קיימות למנהל הכללי הקודם 22,148 אופציות (ליום 31 בדצמבר 2020 - 22,148 אופציות, וליום 31 בדצמבר 2019 - 40,558 אופציות) על פי מחיר מימוש של 70.88 (1) שקלים חדשים (זהה למחיר המימוש בשנת 2020. בשנת 2019 היה מחיר המימוש 46.19 שקלים חדשים).

ב. תוכנית אופציות לעובדים

1. ביום 10 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה בבנק.

ביום 19 ביוני 2014 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 16 ביוני 2014, הצעת כתבי אופציה נושאי משרה בבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך. בנוסף, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה לעובדים מרכזיים בבנק וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט בדיווח שפרסם הבנק ביום 19 ביוני 2014 (להלן: "דוח המתאר").

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 19 ביוני 2014, אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה כמפורט להלן:

- **תוכנית אופציות א'** - עד 2,083,197 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שמונה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-2,083,197 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ב'** - עד 873,066 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-873,066 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ג'** - עד 2,708,060 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד ארבעים ושלושה עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד עשרה מנהלים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-2,708,060 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ד'** - עד 1,183,110 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד עשרים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שמונה מנהלים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-1,183,110 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- **תוכנית אופציות ה'** - עד 5,046,390 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים חמישים ושלושה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-5,046,390 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה ותנאי הזכאות לכתבי אופציה.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי כל אחת מתוכניות האופציות לעיל, עבור שנת מענק כלשהי, מותנית בכך שבשנת המענק יתקיימו כל תנאי הסף להלן:

- שיעור התשואה להון בשנת המענק לא יפחת מ-9%.
- יחס הלימות ההון הכולל ויחס הלימות הון הליבה של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שיוענקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', הכלולים במנה שנתית כלשהי, תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס שני קריטריונים איכותיים המבוססים על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים (להלן: "היעדים האישיים") של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים וכן, על הערכת תפקודו של נושא המשרה על ידי הממונה, בהתאם לשיקול דעתו (להלן: "שיקול דעת הממונה"). (היעדים האישיים וכן שיקול דעת הממונה ייקראו להלן: "המדדים האיכותיים").

- המשקל הכולל של המדדים הכמותיים יהיה בשיעור של שמונים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' או ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של עשרים אחוזים, כך שמשקלו של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של עשרה אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה יהיה בשיעור של עשרה אחוזים.

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.9 לדוח המתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ-96 מיליוני שקלים חדשים (כ-113 מיליוני שקלים חדשים, כולל מס שכר). בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

האופציות יוקצו במסלול "הכנסת עבודה", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור המס השולי שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. הבנק יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, יהא הבנק זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים, על פי שיעור המס האפקטיבי שיחול במועד המימוש.

יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 19 ביוני 2014.

ביום 3 באוגוסט 2015 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול של הבנק, לאשר מתאר הצעה לעובדים על פיו יוקצו 229,990 כתבי אופציה ל-19 ניצעים, מנהלים בבנק.

תוכנית האופציות מבוססת על העקרונות של תוכנית האופציות שאושרה על ידי הבנק בשנת 2014 ואשר על פיהן הבנק הקצה ביום 19 ביוני 2014 אופציות למנהלים. ראה להלן.

כתבי האופציות הוקצו כמפורט להלן:

- עד 11,494 כתבי אופציה ד' שיוענק למנהל אחד בבנק המועסק על פי חוזה אישי והניתנים למימוש עד ל-11,494 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק. בהתאם לתוכנית אופציות ד' מיום 19 ביוני 2014.
- עד 218,496 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד שמונה עשר מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-218,496 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק. בהתאם לתוכנית אופציות ה' מיום 19 ביוני 2014.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, שחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית מסתכם בכ-1.6 מיליוני שקלים חדשים (כ-1.9 מיליוני שקלים חדשים, כולל מס שכר). בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 3 באוגוסט 2015.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור כל אחת מהמנות שהוענקו ביום 19 ביוני 2014:

סך הכל	מנה 3	מנה 2	מנה 1	
				תוכנית אופציות א
2,083	665	690	728	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-35.64%	34.72%-22.00%	28.99%-20.07%	סטיית תקן שנתית
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-1.08%	(0.87%)-0.64%	(0.45%)-0.08%	ריבית חסרת סיכון
	4.75-6.75	3.75-5.75	2.75-4.75	זמן לפקיעה בשנים
	8.43	8.12	7.70	שווי הוגן לאופציה בודדת
16,815	5,605	5,605	5,605	סך שווי הוגן למנה באלפי שקלים חדשים
				תוכנית אופציות ב
873	275	284	314	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-35.64%	34.72%-22.00%	28.99%-20.07%	סטיית תקן שנתית
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-1.08%	(0.87%)-0.64%	(0.45%)-0.08%	ריבית חסרת סיכון
	4.75-6.75	3.75-5.75	2.75-4.75	זמן לפקיעה בשנים
	8.43	8.17	7.73	שווי הוגן לאופציה בודדת
7,066	2,319	2,319	2,428	סך שווי הוגן למנה באלפי שקלים חדשים
				תוכנית אופציות ג
	896	896	917	כמות אופציות (באלפים)
2,709	25.94-35.64%	34.72%-22.00%	28.99%-20.07%	סטיית תקן שנתית
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-1.08%	(0.87%)-0.64%	(0.45%)-0.08%	ריבית חסרת סיכון
	4.75-6.75	3.75-5.75	2.75-4.75	זמן לפקיעה בשנים
	8.35	8.06	7.64	שווי הוגן לאופציה בודדת
21,710	7,482	7,222	7,006	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)
				תוכנית אופציות ד
1,182	394	394	394	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-26.81%	28.31%-22.00%	27.06%-20.07%	סטיית תקן שנתית
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-0.61%	(0.87%)-0.26%	(0.16%)-(0.12%)	ריבית חסרת סיכון
	4.50	4.50	4.50	זמן לפקיעה בשנים
	7.64	8.17	8.42	שווי הוגן לאופציה בודדת
9,546	3,010	3,219	3,317	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)
				תוכנית אופציות ה
5,046	1,682	1,682	1,682	כמות אופציות (באלפים)
	25.94-26.81%	28.31%-22.00%	27.06%-20.07%	סטיית תקן שנתית
	46.21	46.21	46.21	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.70%)-0.61%	(0.87%)-0.26%	(0.16%)-(0.12%)	ריבית חסרת סיכון
	4.50	4.50	4.50	זמן לפקיעה בשנים
	7.64	8.17	8.42	שווי הוגן לאופציה בודדת
40,754	12,850	13,742	14,162	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור כל אחת מהמנות שהוענקו ביום 3 באוגוסט 2015:

סך הכול	מנה 2	מנה 1	
			תוכנית אופציות ד
12	6	6	כמות אופציות (באלפים)
	22.92%-17.48%	21.01%-17.48%	סטיית תקן שנתית
	⁽¹⁾ 47.76	⁽¹⁾ 47.76	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.86%)-(0.45%)	(0.86%)-(0.58%)	ריבית חסרת סיכון
	3.50	3.50	זמן לפקיעה בשנים
	6.91	7.08	שווי הוגן לאופציה בודדת
80	40	40	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)
			תוכנית אופציות ה
218	109	109	כמות אופציות (באלפים)
	22.92%-17.48%	21.01%-17.48%	סטיית תקן שנתית
	47.76	47.76	מחיר מימוש (בשקלים חדשים)
	(0.86%)-(0.45%)	(0.86%)-(0.58%)	ריבית חסרת סיכון
	3.50	3.50	זמן לפקיעה בשנים
	6.91	7.08	שווי הוגן לאופציה בודדת
1,529	755	774	סך שווי הוגן למנה (אלפי שקלים חדשים)

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

	2019	2020	2021	
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות
46.22	2,951,940	46.21	440,984	46.21
-	-	-	-	40,324
-	-	46.21	14,165	-
46.23	2,510,956	46.21	386,495	46.21
46.21	440,984	46.21	40,324	-

(1) הממוצע המשוקלל של מחירי המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2021 היה 90.42 שקלים חדשים (שנת 2020 - 72.90 שקלים חדשים).

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

2019 בדצמבר 31	2020 בדצמבר 31	2021 בדצמבר 31	
40-50	40-50	40-50	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
440,984	40,324	-	מספר האופציות
46.21	46.21	-	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
1.68	0.75	-	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
			מזה ניתנות למימוש:
30,822	40,324	-	מספר האופציות
46.21	46.21	-	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

2. ביום 14 בפברואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה בבנק, בתוקף שלוש שנים, החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 31 באוגוסט 2017 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 12 ביוני 2017, הצעת כתבי אופציה לנושאי משרה בבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך. בנוסף, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה לעובדים מרכזיים בבנק וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט בדיווח שפרסם הבנק ביום 31 באוגוסט 2017 (להלן: "דוח המתאר"). (בנוסף אושרו מאגרים של כתבי אופציה להנפקה בשתי מנות שנתיות נוספות לשנים 2018, 2019 מעבר זו שתוקצה בשנת 2017, אשר הנפקתן תהיה כפופה לקבלת האישרים הנדרשים מוועדת התגמול והדירקטוריון בבוא העת).

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 31 באוגוסט 2017 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות א' - עד 572,985 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שבעה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-572,985 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 254,076 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-254,076 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 180,353 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד ארבעה עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שלושה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-180,353 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 978,796 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד שישים ותשעה בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שלושים ואחד מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-978,796 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,365,244 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושבעה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,365,244 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכנית אופציות א' או ג', חולקו לשלוש מנות שוות אשר יהיו ניתנות למימוש החל מיום 1 באפריל 2019, 1 באפריל 2020 ו-1 באפריל 2021 ותפקענה שנה וחצי ממועד זה.

כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכנית אופציות ד', ה' יהיו ניתנות למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ועד 5 שנים מיום ההנפקה. זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי כל אחת מתוכניות האופציות לעיל, עבור שנת מענק כלשהי, מותנית בכך שבשנת המענק יתקיימו כל תנאי הסף להלן:

שיעור התשואה להון בשנת המענק לא יפחת מ-9%;

יחס הלימות ההון הכולל ויחס הלימות הון הליבה של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', הכלולים במנה השנתית עבור שנת 2017, תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס שני קריטריונים איכותיים המבוססים על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים (להלן: "היעדים האישיים") של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים, וכן על הערכת תפקודו של נושא המשרה על ידי הממונה, בהתאם לשיקול דעתו (להלן: "שיקול דעת הממונה"). (היעדים האישיים וכן שיקול דעת הממונה ייקראו להלן: "המדדים האיכותיים").

המשקל הכולל של המדדים הכמותיים יהיה בשיעור של ארבעים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' ובשיעור של שלושים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של חמישים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' ובשיעור של שלושים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה ב'. המשקל הכולל של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של שלושים ושניים אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה יהיה בשיעור של עשרים ושניים אחוזים.

המשקל הכולל של המדדים האיכותיים, יהיה בשיעור של חמישים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' ובשיעור של ארבעים אחוזים לתוכנית אופציה ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של שבעים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה ב', כך שמשקלו של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של שלושים ושניים אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה לתוכנית אופציות א' יהיה בשיעור של ארבעים אחוזים לתוכנית אופציות ב'.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.9 לדוח המתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחד למדד הבנקים, יחס היעילות התפעולית ויחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית בהתאם ל-ASC718 מסתכם בכ-28 מיליוני שקלים חדשים. בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות. האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 31 באוגוסט 2017.

בשנת 2018 לא הונפקו כתבי אופציה על פי איזה מן התוכניות המפורטות בדוח המתאר.

ביום 11 באפריל 2019 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול של הבנק, לאשר הקצאת כתבי אופציה לנושאי משרה ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות של הבנק, על פי יוקצו 4,363,275 כתבי אופציה ל-396 ניצעים. הקצאת כתבי האופציה בוצעה על פי מתאר הצעה לעובדים שפרסם הבנק ביום 31 באוגוסט 2017 ("מתאר 2017").

כתבי האופציות הוקצו כמפורט להלן:

- עד 357,140 כתבי אופציה א', יוענקו על פי תוכנית אופציות א', לעד 7 נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף.
- עד 159,145 כתבי אופציה ב', יוענקו על פי תוכנית אופציות ב', לעד 5 נושאי משרה בבנק שהינם שומרי סף.
- עד 263,975 כתבי אופציה ג', יוענקו על פי תוכנית אופציות ג', לעד 4 עובדים מרכזיים בבנק ו-19 עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק.
- עד 1,430,360 כתבי אופציה ד', יוענקו על פי תוכנית אופציות ד', לעד 98 מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן למנהלים נוספים בבנק וחברות בת של הבנק, אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו לצרכי המתאר.
- עד 2,152,655 כתבי אופציה ה', יוענקו על פי תוכנית אופציות ה', לעד 267 מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכניות, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית בהתאם ל-ASC718 מסתכם בכ-57 מיליוני שקלים חדשים. בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכניות.

יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 11 באפריל 2019.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 31 באוגוסט 2017:

מחיר מימוש	- 64.65 שקלים חדשים ⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון	- 0.39% - (0.44%)
סטיית תקן שנתית	- 19.11% - 16.54%

תוכנית אופציות					
א	ב	ג	ד	ה	
573	254	180	979	1,365	כמות אופציות (באלפים)
3.09-5.09	3.09-5.09	3.09-5.09	5.09	5.09	זמן לפקיעה (בשנים)
7.33 ⁽²⁾	7.36 ⁽²⁾	7.22	8.63	8.63	שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת
4,200	1,869	1,300	8,449	11,780	סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

(2) שווי הוגן בגין מרכיבי שיקול דעת ממונה ועמידה ביעדים אישיים חושב מחדש נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 11 באפריל 2019:

מחיר מימוש	- 72.37 שקלים חדשים ⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון	- (0.55%) - (0.10%)
סטיית תקן שנתית	- 18.03% - 17.74%

תוכנית אופציות					
ה	ד	ג	ב	א	
2,153	1,430	264	156	347	כמות אופציות (באלפים)
5.15	5.15	3.48-5.48	3.48-5.48	3.48-5.48	זמן לפקיעה (בשנים)
13.42	13.42	11.82	11.75	11.76	שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת
28,893	19,191	3,120	1,868	4,198	סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

	2019	2020	2021			
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
64.65	2,604,052	70.94	5,344,353	71.36	5,007,742	קיימות במחזור לתחילת שנה הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
72.37	4,363,275	-	-	-	-	חולטו במהלך השנה
72.37	13,456	64.79	2,883	-	-	מומשו במהלך השנה ⁽²⁾
64.65	1,609,518	64.65	333,728	71.24	4,313,987	קיימות במחזור לסוף שנה
70.94	5,344,353	71.36	5,007,742	72.37	693,755	

(1) הממוצע המשוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2019 היה 13.13 שקלים חדשים.

(2) ממוצע המשוקלל של מחירי המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2021 היה 102.71 שקלים חדשים (שנת 2020 - 92.77 שקלים חדשים).

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

2019	2020	2021	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
31 בדצמבר 2019	31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2021	
60-70	70-80	70-80	
5,344,353	5,007,742	693,755	מספר האופציות
70.94	71.36	72.37	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
3.83	3.00	2.25	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים) מזה ניתנות למימוש:
420,866	371,090	188,226	מספר האופציות
64.65	64.65	72.37	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

3. ביום 22 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 8 ביוני 2020, הצעת כתיב אופציה, של הבנק עבור שנת 2019 לנושאי משרה בבנק (למעט המנהל הכללי הקודם והדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2020, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020 (להלן: "מתאר הצעה לעובדים" או "המתאר").
במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 22 ביוני 2020 אושרו תוכניות להקצאת כתיב אופציה כמפורט להלן:
למנהל הכללי הקודם של הבנק עבור שנת 2019:

- תוכנית אופציה 1 - 22,148 כתיב אופציה 1 הניתנים למימוש עד ל-22,148 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת. למנהלים נוספים בבנק עבור שנת 2020:
- תוכנית אופציות א' - עד 343,527 כתיב אופציה א' שיוענקו לעד שישה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-343,527 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק, (כולל הקצאת 42,627 כתיב אופציות א' שהוענקו למנהל הכללי של הבנק בגין התקופה מיום 1 בינואר 2020 עד ליום 15 בספטמבר 2020).
- תוכנית אופציות ב' - עד 199,500 כתיב אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-199,500 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 517,700 כתיב אופציה ג' שיוענקו לעד שמונה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שישה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-517,700 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 779,930 כתיב אופציה ד' שיוענקו לעד חמישים ושישה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד עשרים ושבעה מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-779,930 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,454,530 כתיב אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,454,530 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתיב האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות, ואולם, כמות כתיב האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגדר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 110 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד לשער הידוע במועד המימוש.

כמו כן, יובהר כי במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור המנהל הכללי הקודם, על פי תוכנית אופציה 1 יהיו ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מיום ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכנית אופציות א', ב' ועובדים מרכזיים בתוכנית ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2023 ו- (3) 1 באפריל 2024, וכל מנה של כתיב האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכנית האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ייחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתיב אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשתנה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.10 במתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ערך ההטבה התיאורטי של כתיב האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-23 מיליון שקלים חדשים.

ערך המנה התיאורטי נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השני של שנת 2020 ועד לתום השנה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 22 ביוני 2020:

מחיר מימוש - 70.88 שקלים חדשים⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון - (0.44%) - (0.58%)
סטיית תקן שנתית - 26.06% - 24.09%

תוכנית אופציות					
ה	ד	ג	ב	א	
1,454	780	518	199	344	כמות אופציות (באלפים)
4.08	4.08	3.59-5.30	3.59-5.30	3.59-5.30	זמן לפקיעה (בשנים)
10.41	10.41	9.89	10.00	9.97	שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת
15,136	8,120	5,123	1,990	3,430	סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2020		2021		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
-	-	70.88	2,288,081	קיימות במחזור לתחילת שנה
70.88	3,295,187	-	-	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
70.88	1,007,106	-	-	חולטו במהלך השנה
-	-	-	-	מומשו במהלך השנה
70.88	2,288,081	70.88	2,288,081	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2020 היה 10.26 שקלים חדשים.

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

2020 בדצמבר 31	2021 בדצמבר 31	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
70-80	70-80	
2,288,081	2,288,081	מספר האופציות
70.88	70.88	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
3.66	2.67	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים) מזה ניתנות למימוש:
-	-	מספר האופציות
-	-	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

4. ביום 26 ביולי 2021 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה לנושאי משרה בבנק (למעט הדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2021, בהתאם לסעיף 15 ב(1)(א) לחוק ניירות ערך, כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 26 ביולי 2021, אשר במסגרתו אושרו מאגרים להנפקת כתבי אופציה לשנים 2021-2023 (להלן: "מתאר הצעה לעובדים" או "המתאר"). במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 26 ביולי 2021 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה עבור שנת 2021 כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות א' - עד 301,506 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שישה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-301,506 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 173,509 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-173,509 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 493,250 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד תשעה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד ארבע עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-493,250 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 811,300 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד שישים מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד עשרים וארבע מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-811,300 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,547,900 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים וארבע מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, וכן לעד עשרים וארבע מנהלים בחברות הבת של הבנק, הניתנים למימוש עד ל-1,547,900 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתבי האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות. ואולם, כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגזר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 140 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד למדד הידוע במועד המימוש.

במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים. כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכניות אופציות א', ב' או ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2024 ו-(3) 1 באפריל 2025, וכל מנה של כתבי האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכניות האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ייחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשתנה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים.
 - זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.3 במתאר.
- המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, יחס פקדונות ליבה. ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-41 מיליוני שקלים חדשים. ערך המנה התיאורטי נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השלישי של שנת 2021 ועד לתום השנה.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו במתאר ההצעה לעובדים מיום 26 ביולי 2021.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 26 ביולי 2021:

מחיר מימוש - 99.36 שקלים חדשים⁽¹⁾
 ריבית חסרת סיכון - (1.25%) - (1.47%)
 סטיית תקן שנתית - 23.11%

תוכנית אופציות					
ה	ד	ג	ב	א	
1,548	811	493	174	301	כמות אופציות (באלפים)
4.09	4.09	3.59-5.19	3.59-5.19	3.59-5.19	זמן לפקיעה (בשנים)
12.70	12.70	11.96	11.93	11.94	שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת
19,660	10,300	5,896	2,076	3,594	סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2021		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
-	-	קיימות במחזור לתחילת שנה
99.36	3,327,465	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
99.36	7,915	חולטו במהלך השנה
-	-	מומשו במהלך השנה
99.36	3,319,550	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2021 היה 12.48 שקלים חדשים.

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

31 בדצמבר 2021		
90-100	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)	
3,319,550	מספר האופציות	
99.36	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	
3.74	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)	
-	מזה ניתנת למימוש:	
-	מספר האופציות	
-	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)	

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 24 - הון מניות והון⁽¹⁾

א. להלן פרטים בדבר הון המניות של הבנק (בשקלים חדשים):

מונפק ונפרע		רשום	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2020	2021	2020	2021
255,056,522	256,486,472	400,000,000	400,000,000

מניות רגילות בנות 0.1 שקל חדש ע"ג.⁽²⁾

(1) לעניין הקצאת כתבי אופציות לרכישת מניות - ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.
 (2) המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. דיבידנד

- מגבלות על חלוקת דיבידנדים

על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, תאגידים בנקאיים נדרשים להימנע מחלוקת דיבידנדים במידה והם עלולים שלא לעמוד ביעדי ההון שנקבעו, בין היתר, בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 331, במכתבי הפיקוח "מדיניות הון לתקופות ביניים" וב-"מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים". לפרטים נוספים ראה ביאור 25.

- מדיניות חלוקת הדיבידנד

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, מיום 26 בפברואר 2018, מדיניות הדיבידנד של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים דיבידנד בשיעור של עד 40% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

יצוין, כי בהתאם למדיניות הדיבידנד האמורה, הבנק עשוי לרכוש ברכישה עצמית (בכפוף לאמור לעיל) מניות של הבנק, מובהר, כי רכישה עצמית בידי הבנק של מניות הבנק, כאמור לעיל, תיחשב ל"חלוקה", כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999, וככזו תקטין בהתאמה את סכום הדיבידנד שיחולק (אם יחולק) על ידי הבנק על פי מדיניות הדיבידנד. "חלוקה" על פי מדיניות הדיבידנד (הן חלוקת הדיבידנד והן הרכישה העצמית) כאמור לעיל בהתאם להחלטות הדירקטוריון בעניין זה, כפי שיתקבלו מעת לעת ובכפוף להוראות הדין, ובכלל זה הגבלות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים.

בעקבות משבר הקורונה, ובהמשך להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" (להלן - "הוראת השעה"), החליט דירקטוריון הבנק, ביום 13 באפריל 2020 כי הבנק יימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות הבנק), כל עוד הוראת השעה בתוקף. לעניין זה יצוין כי במסגרת הוראת השעה, כפי שעודכנה, נקבע כי תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2021. ביום 26 ביולי 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים כי גם בעת שהוראת השעה בתוקף, ניתן יהיה לבצע חלוקת דיבידנד בגין רווחי שנת 2020, וכי חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 30% מהרווח הנקי לשנת 2020, לא תחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. בהתאם לכך, אישר דירקטוריון הבנק, ביום 16 באוגוסט 2021, לחלק דיבידנד בסכום של 483 מיליוני שקלים חדשים, 30% מרווחי שנת 2020.

ביום 30 בספטמבר 2021, האריך הפיקוח על הבנקים את הוראות השעה (בנוסף להתאמות מסוימות) בשלושה חודשים נוספים, עד ליום 31 בדצמבר 2021, והודיע כי חלוקת דיבידנד אפשרית גם בגין רווחי שנת 2021 (גם בעת שהוראת השעה בתוקף), וכי חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 30% מהרווח הנקי לשנת 2021, לא תחשב כתכנון הון זהיר ושמרני. בהתאם לכך, אישר דירקטוריון הבנק, ביום 15 בנובמבר 2021, לחלק דיבידנד בסכום של 752.7 מיליוני שקלים חדשים 30% מרווחי תשעת החודשים הראשונים של שנת 2021, כמפורט להלן.

ביום 27 בדצמבר 2021 הודיע הפיקוח על הבנקים כי החל מיום 1 בינואר 2022 פג תוקף הוראת השעה למעט הוראות ספציפיות להם נקבע בהוראת הדעה תוקף מאוחר יותר. בדברי ההסבר ציין הפיקוח כי בהקשר של החלטה על חלוקת דיבידנדים התאגידים הבנקאיים צריכים לנהוג בזהירות, ולהביא בחשבון רמה מסוימת של אי וודאות שקיימת עדיין בשווקים.

הבנק מתכנן להמשיך ולפעול בהתאם למדיניות הדיבידנד שלו, בכפוף להוראות הדין ולאמור לעיל, ולאישור המפקח על הבנקים ולהגבלות שנקבעו על ידו.

במסגרת תוכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2021-2025, שאושרה על ידי הדירקטוריון ביום 26 באפריל 2021, הדירקטוריון יעקוב אחר ביצוע התוכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד שצוין לעיל, עד לשיעור של 50% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, עם סיום הליך המיזוג עם בנק אגוד; זאת, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים, וכן בכפוף לקבלת אישורו של המפקח על הבנקים.

מובהר, כי אין במדיניות הדיבידנד, כאמור לעיל, משום החלטה או התייבות לחלוקת דיבידנד, וכי כל "חלוקה" תהיה כפופה לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, ובכלל זה, אישור הדירקטוריון לביצוע החלוקה, הכל על פי שיקול דעתו של הדירקטוריון ובכפוף להוראות כל דין.

לפרטים נוספים ולתמצית ההחלטות הקודמות שקבע הדירקטוריון לעניין מדיניות חלוקת דיבידנד ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 24 - הון מניות והון⁽⁴⁾ - המשך

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2019 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה (אגורות)	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
12 באוגוסט 2019	27 באוגוסט 2019	167.21	⁽¹⁾ 0.40	392.0
18 בנובמבר 2019	3 בדצמבר 2019	71.89	0.40	168.8
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2019⁽⁴⁾				560.8
24 בפברואר 2020	11 במרץ 2020	74.89	0.40	176.0
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2020⁽⁵⁾				176.0
16 באוגוסט 2021	31 באוגוסט 2021	188.99	⁽²⁾ 0.30	483.0
15 בנובמבר 2021	30 בנובמבר 2021	293.47	⁽³⁾ 0.30	752.7
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2021⁽⁶⁾				1,235.7

(1) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של המחצית הראשונה של שנת 2019.

(2) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של שנת 2020.

(3) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של תשעת החודשים הראשונים של שנת 2021.

(4) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2019 - 736.8 מיליוני שקלים חדשים.

(5) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2020 - 483.0 מיליוני שקלים חדשים.

(6) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2021 - 752.7 מיליוני שקלים חדשים.

- הכרזה על דיבידנד בגין רווחי הרבעון הרביעי של שנת 2021

לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון הרביעי של שנת 2021 ראה ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
1. בנתוני המאוחד		
א. הון לצורך חישוב יחס ההון		
20,137	21,969	הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
20,137	21,969	הון רובד 1 ⁽¹⁾
7,176	7,914	הון רובד 2
27,313	29,883	סך הכל הון כולל⁽¹⁾
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
185,392	202,611	סיכון אשראי
2,228	2,268	סיכונים שוק
12,864	13,831	סיכון תפעולי
200,484	218,710	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון⁽²⁾
באחוזים		
ג. יחס הון לרכיבי סיכון		
10.04	10.04	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.04	10.04	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
13.62	13.66	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.68	8.60	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
11.50	11.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו		
9.44	9.85	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
9.44	9.85	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
12.76	13.49	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00	8.00	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50	11.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו		
12.91	16.28	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
12.91	16.28	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.23	19.40	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.44	8.43	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.94	11.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות אשר נקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן, לפרטים נוספים ראה סעיף 3א להלן.

(2) מסך היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון הופחת סך של מיליון שקלים חדשים בשל התאמות בגין תכנית ההתייעלות (31 בדצמבר 2020 - 54 מיליוני שקלים חדשים).

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש יחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 9%-12.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 נוספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיוור למועד הדיווח.

עם זאת, בהתאם להוראות שעה בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר נגיף הקורונה, החל מחודש מרץ 2020, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש יחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינם 8%-11.5% בהתאמה, וכן לא תחול דרישת הון הנוספת בשיעור של 1% על הלוואות לדיוור למסרת מגורים שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרץ 2021) ועד ליום 30 בספטמבר 2021 וכן על הלוואות לדיוור לכל מטרה שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרץ 2021).

הוראת השעה חלה עד ליום 1 בינואר 2022.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
		3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)
		א. הון עצמי רובד 1
19,669	21,729	הון עצמי
(438)	(513)	הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1
19,231	21,216	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
		התאמות פיקוחיות וניכויים:
(187)	(167)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(127)	(6)	מיסים נדחים לקבל
1,099	892	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים
785	719	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
121	34	סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות ⁽²⁾
20,137	21,969	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
		ב. הון רובד 2
4,861	5,933	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
2,315	1,981	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
7,176	7,914	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
		ניכויים:
-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
7,176	7,914	סך הכל הון רובד 2
27,313	29,883	סך הכל הון כולל

4. השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1:

ליום 31 בדצמבר		
2019	2020	
באחוזים		
		יחס ההון לרכיבי סיכון
9.98	10.03	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
0.06	0.01	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות ⁽²⁾
10.04	10.04	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד החל סיום 30 בספטמבר 2020.

(2) מזה 33 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-1 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן. ביום 31 בדצמבר 2020 - 118 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-3 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס מינוף

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
		1. בנתוני המאוחד
20,137	21,969	הון רובד ⁽⁴⁾ 1
388,370	423,950	סך החשיפות
		באחוזים
5.19	5.18	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾
		2. חברות בת משמעותיות
		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
5.07	5.55	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
6.12	8.37	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) להשפעת ההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות, ראה סעיף א.3, א.4 לעיל.

(2) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018. לפרטים בדבר הפחתת יחס המינוף המזערי שהבנקים נדרשים לעמוד בו במהלך העסקים הרגיל, בחצי נקודת אחוז, ראה סעיף י. להלן.

ג. יחס כיסוי נזילות

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
		1. בנתוני המאוחד
133	125	יחס כיסוי הנזילות ⁽⁴⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		2. בנתוני הבנק
129	120	יחס כיסוי הנזילות ⁽⁴⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		3. חברות בת משמעותיות
		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
249	266	יחס כיסוי הנזילות ⁽⁴⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
161	165	יחס כיסוי הנזילות ⁽⁴⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

מיום 31 בדצמבר 2021 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו NSFR - , אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס כיסוי יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה תאגידיים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנתרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

יחס מימון יציב נטו בבנק בחברות בנות בנקאיות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, בדבר "יחס מימון יציב נטו". יחס מימון יציב נטו בחברות בנקאיות משמעותיות בחו"ל מוצג ומחושב בהתאם להוראות הרלוונטיות בכל תחום שיפוט ככל שנקבעו.

ליום 31 בדצמבר 2021	
(מבוקר)	
באחוזים	
	(1) בנתוני המאוחד
119	יחס מימון יציב נטו
100	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
	(2) חברות בת משמעותיות
	חברה בנק יהב
162	יחס מימון יציב נטו
100	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

גורמים היכולים להשפיע באופן מהותי על יחס מימון יציב נטו

יחס מימון יציב נטו, על בסיס מאוחד ליום 31.12.2021 עמד על 119%. תנודתיות היחס על פני הרבעון הינה נמוכה, כאשר הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי מימון יציב נטו הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק לפי תקופת המימון, סוג המימון והצד הנגדי. בצד המקורות - התחייבויות ארוכות טווח יציבות יותר מהתחייבויות קצרות טווח, וכן מימון מלקוחות קמעונאיים ועסקים קטנים הינו יציב יותר מאשר מימון סיטונאי בעל מועד פירעון זהה. התקצרות של מקורות ארוכים בהיקפים גבוהים (כגון כתבי התחייבויות נדחים) לטווח של מתחת לשנה הינו גורם המשפיע על תוצאות היחס, אך היות ומדובר במקור מימון אשר הינו בדרך כלל בעל תקופות לפירעון מפורזות ההשפעה על תוצאות היחס אינה מהותית. בצד השימושים - סוג הנכס, תקופת ואיכות הנכס וערך הנזילות קובעים את הסכום של מימון יציב נדרש.

ה. באזל III

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל III.

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל-:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA

היישום של הוראות נעשה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינם כשירות להכללה בהון הפיקוחי נוכח מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. החל מיום 1 בינואר 2018 הסתיימו הוראות המעבר בנוגע להתאמות פיקוחיות והניכויים מההון הרגולטורי והם

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

עומדים על 100%. כמו כן, תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 20%. החל מיום 1 בינואר 2021 תקרת המכשירים הכשירים בהון פיקוחי עומדת על 10%.

א. דרישת יחס הון מזערי

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בבכסוי המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח. לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון הלוואה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרץ 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה, כאשר לעניין הפחתת דרישות ההון נקבע כי ההקלה תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור.

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, יפוג תוקף הוראת השעה/ כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכון דירה (להלן - "הלוואה לכל מטרה").

בהתאם להוראת השעה ובהתחשב בדרישת ההון הנוספת מיתרת הלוואות לדיור, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 8.60% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 11.50% (אליהם יתווספו שולי בטחון נאותים).

ב. הנפקה ופדיון כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים

החל משנת 2015, הבנק מגייס כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן, (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק).

יתרת כתבי התחייבות הנדחים מסוג CoCo ליום 31 בדצמבר 2021 בהון רובד 2 של הבנק הסתכמה ב-5.5 מיליארדי שקלים חדשים,

ביום 7 באפריל 2021 הנפיק הבנק למשקיעים מוסדיים, בהצעה פרטית בינלאומית, ובחיתום של גופים פיננסיים בינלאומיים, כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של מחיקה כפויה ("כתבי התחייבות הנדחים"), בסכום של 600 מיליון דולר. כתבי התחייבות הנדחים מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 202.

בחודש יולי 2021, גייס בנק יהב הון משני באמצעות הנפקת כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo בסך של 100 מיליון שקלים חדשים. כתבי התחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2. בנוסף, פדה בנק יהב, בחודש יולי 2021, בפדיון מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור בנק ישראל, כתבי התחייבות נדחים בסכום כולל של כ-218 מיליון שקלים חדשים.

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים פדה הבנק ביום 12 בספטמבר 2021, בפדיון מוקדם כפי כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo מסדרה 55 בסכום של כ-222 מיליון שקלים חדשים.

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצע הבנק פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') בתחילת חודש ינואר 2022 תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים. שטר ההון הנדחה, אשר הונפק על ידי הבנק, לא היה כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III והופחת בהדרגה.

ג. תכנית התייעלות

ביום 27 בדצמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שהומלצה על ידי הנהלת הבנק לפיה תתאפשר פרישתם המוקדמת של כ-300 עובדים במהלך השנים 2017-2021, בתנאים מוטבים.

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית התייעלות שנרשמו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016, הסתכמו ב-286 מיליון שקלים חדשים, כאשר העלות נטו ממס בסכום של 188 מיליון שקלים חדשים נזקפה להון העצמי (במסגרת הרווח הכולל האחר).

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הונית בקשר עם התוכנית. הבנק מיישם את ההקלה הונית באופן שבו ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה הונית של התייעלות תיפרס בקו ישר החל משנת 2017 לתקופה של 5 שנים.

ביום 13 ביוני 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות הכוללים תוכנית פרישה מרצון וצמצום בשטחי נדל"ן. בנק יהב קיבל אישור לתוכנית מהפיקוח על הבנקים בהתאם לנדרש בהוראת התייעלות. לפי תוכנית הפרישה תתאפשר פרישה מוקדמת של עובדים בבנק יהב בהתאם לקריטריונים הקבועים בתוכנית. עלויות ההתחייבות האקטוארית בגין תוכנית הפרישה בבנק יהב הסתכמו בסך של כ-36 מיליון שקלים חדשים לפני מס (23 מיליון שקלים חדשים לאחר מס). בהתאם להנחיות בנק ישראל, ההון הפיקוחי המשמש לחישוב הלימות ההון יותאם (יוגדל) וההשפעה הונית של התייעלות תיפרס בקו ישר לתקופה של 5 שנים.

ביום 31 בדצמבר 2018 אישר דירקטוריון בנק אגוד תכנית התייעלות (להלן: "תכנית התייעלות נוספת") ולאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים בהתאם למכתב המפקח על הבנקים, כאמור לעיל, השפעה זו תיזקף בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2019 ואילך בהון הפיקוחי. העלות הכוללת של התכנית הסתכמה בסך של כ-80 מיליון שקלים חדשים לפני השפעת המס. סכום זה עודכן לסך של כ-71 מיליון שקלים חדשים בשנת 2019.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

תכנית הפרישה מרצון כאמור לעיל, הינה תכנית נוספת מעבר לתכנית פרישה מרצון שאושרה על ידי דירקטוריון בנק אגוד ביום 30 בנובמבר 2016 ויושמה רובה ככולה בשנים 2017-2018. בהתאם למכתב המפקח על הבנקים, כאמור לעיל, השפעת התכנית תיפרס בשיעורים שווים על פני 5 שנים בהון הפיקוחי

ביום 13 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב נוסף ובו הוא מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כח אדם, גם אפשרות לצמצם עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה והנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי. ביום 19 ביוני 2017 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית לריכוז פעילות יחידות מטה הבנק באתר מרכזי אחד בעיר לוד, והנחה את הנהלת הבנק לבצע את הפעולות הנדרשות לשם כך. זאת בהמשך להתקשרות לרכישת קרקע באזור התעשייה בלוד בסמיכות לבניין הקיים בלוד.

ביצוע התוכנית, ובכלל זה התכנון, ההקמה והמעבר, צפוי להימשך לאורך מספר שנים. ביום 28 ביוני 2017 השלים הבנק (באמצעות חברת הבת נציבים נכסים וצידו בע"מ) את מכירת זכויותיו בבניין המטה ברמת גן ובמקביל חקר את המבנה למשך תקופה של 8 שנים ("להלן: "תקופת ההתייעלות"). הבנק יהיה רשאי להאריך את תקופת השכירות לתקופות נוספות, באופן שתקופת השכירות הכוללת לא תעלה על 24 שנים.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים ייפרס רווח ההון לאורך תקופת החכירה וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית הקיימת לעסקאות מכירה וחכירה בחזרה (סעיף 2-25-40-840, בנושא 40-840 בקודיפיקציה בדבר "עסקאות מכירה וחכירה בחזרה"). ביום 20 ביולי 2017 אישר הפיקוח על הבנקים, לבנק הכרה ברווח ההון (כ-83 מיליון שקלים חדשים) שנוצר ממכירת בניין המטה ברמת גן כהון רגולטורי. הפחתת ההקלה ההונית הינה לתקופת הזמן של תוכנית ההתייעלות.

השפעת ההקלות בגין תוכנית ההתייעלות על יחס הון רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2021 הינה כ-0.01%.

ט. עדכון אופן מדידת דרישות ההון בגין חשיפות לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות להשקעות משותפות בנאמנות

ביום 26 בדצמבר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון אופן מדידת דרישות ההון בגין חשיפות לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות להשקעות משותפות בנאמנות. בהתאם לחוזר, הוחלט להפחית את משקל הסיכון המיוחס לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות ולהשוותו למשקל הסיכון המיוחס לתאגידים בנקאיים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

ישום העדכון הביא לעלייה ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.05% וכ-0.07%, בהתאמה, וזאת כתוצאה מירידה בסך נכסי הסיכון בגין חשיפות אלה בסך של כ-1.2 מיליארדי שקלים חדשים.

י. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס המינוף ("להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון נירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים כאשר לצורך כך לא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד.

יחד עם זאת, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה, אשר כוללת, בין היתר, הוראת השעה שפורסמה ב-15.11.2020 לפיה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד.

בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 4.5%.

לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע כי ההקלה תחול עד ליום 31.12.23 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 30.6.22 יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.

י"א. לפרטים בדבר מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ראה ביאור 24 ב. - הון מניות והון.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה לסוף השנה⁽⁴⁾

1. יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר		
2020	2021	
3,306	3,194	מטבע ישראלי צמוד למדד
3,531	4,037	מטבע ישראלי לא צמוד
62	47	מטבע חוץ
6,899	7,278	סך הכל

2. תזרימים בגין עמלת גביה בגין הפעילות לפי מידת גביה⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר							
2020				2021			
סך הכל	סך הכל	מעל 20 שנים	מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	עד שנה
במגזר הצמוד למדד⁽³⁾							
114	96	4	12	23	16	23	18
תזרימים חוזיים עתידיים							
107	88	2	10	21	15	24	16
תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים							
102	88	2	10	21	15	24	16
תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽⁴⁾							
במגזר השקלי הלא צמוד							
-	-	-	-	-	-	-	-
תזרימים חוזיים עתידיים							
-	-	-	-	-	-	-	-
תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים							
-	-	-	-	-	-	-	-
תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽⁴⁾							

3. מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות

2020	2021	
339	263	הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה
125	104	הלוואות עומדות ומענקים

- אשראים ופיקדונות, מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפיקדונות), עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
- הלוואות עומדות ופיקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 920 מיליוני שקלים חדשים (שנת 2020 - 1,054 מיליוני שקלים חדשים), לא נכללו בלוח זה.
- כולל מגזר מטבע חוץ.
- ההיוון במגזרים צמוד מדד ומס"ח בוצע לפי שיעור 0.13%, במגזר הלא צמוד בוצע לפי שיעור 2.6% 2020 - לפי שיעור 1.16%, 2.56% בהתאמה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ב. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

2020	2021	
513	382	1. חוזי מחשוב ושרותי תוכנה ⁽¹⁾
18	16	2. רכישה ושיפוץ בניינים

(1) כולל הסכם של בנק אגוד עם בנק לאומי לקבלת שירותי מחשוב בסכום של 135 מיליוני שקלים חדשים לשנה בגין השנים 2021-2022.

4. פעילות מכירת אשראי

2019	2020	2021	
571	233	234	הערך בספרים של האשראי שנמכר
577	116	234	תמורה שהתקבלה במזומן
577	116	234	סך הכל תמורה
-	-	-	סך הכל רווח (הפסד) נטו ממכירת אשראי

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

(1) בהתאם להחלטת דירקטוריון הבורסה לניירות ערך, הוקמה קרן סיכונים שהיקפה הכולל ליום 31 בדצמבר 2021 הינו 1,606 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של הבנק וחברות מאוחדות בקרן ליום 31 בדצמבר 2021 נאמד בכ-159 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2020 - 136 מיליוני שקלים חדשים).

בהתאם להחלטה שהתקבלה בדירקטוריון מסלקת הבורסה, מפקיד כל חבר מסלקה מזומנים בסכום שלא יפחת מ-25% מחלקו בקרן הסיכונים. הכספים כאמור מופקדים על ידי חברי מסלקת הבורסה כבטוחות בחשבון בבנק ישראל. לפרטים בדבר שעבודים שהתחייב הבנק להעמיד בגין התחייבות זו, ראה ביאור 27 א. לדוחות הכספיים.

(2) הבנק התחייב כלפי מסלקת מעו"ף בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "מסלקת המעו"ף"), לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות בגין נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, המבוצעות באמצעותו על ידי לקוחותיו ומעסקאות כנ"ל המבוצעות על ידי מספר חברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, שאינם חברי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיהם.

סכום ההתחייבות בשל לקוחות אלו מסתכם לתאריך המאזן לסך של כ-477 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2020 - כ-415 מיליוני שקלים חדשים).

כמו כן, התחייב הבנק להפקיד את חלקו בקרן הסיכונים של מסלקת המעו"ף, שהיקפה הכולל ליום 31 בדצמבר 2021 הינו 627 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של הבנק וחברות מאוחדות בקרן ליום 31 בדצמבר 2021 מוערך בכ-120 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2020 - 102 מיליוני שקלים חדשים).

בהתאם להחלטה שהתקבלה בדירקטוריון מסלקת המעו"ף, מפקיד כל חבר מסלקה מזומנים בסכום שלא יפחת מ-25% מחלקו בקרן הסיכונים. הכספים כאמור מופקדים על ידי חברי מסלקת המעו"ף כבטוחות בחשבון בבנק ישראל.

לפרטים בדבר שעבודים שהתחייב הבנק להעמיד בגין התחייבות זו, ראה ביאור 27 א לדוחות הכספיים.

(3) לבנק אגוד התקשרות מהותית רבת שנים עם בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "לאומי") בהתאם להסכם שנחתם ביום 2 בספטמבר 2001 והוארך מעת לעת, בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. ממועד זה, החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרויקט סיום ההתקשרות" וזו הוארכה ביום 29 במרץ 2018 בהתאם להצעת לאומי עד ליום 30 ביוני 2021. בהתאם לאישור דירקטוריון בנק אגוד מיום 12 במאי 2020, התקשר בנק אגוד עם לאומי בתוספת להסכם, במסגרתה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים, הוארך תוקפו של ההסכם עד ליום 31 בדצמבר 2022. לבנק אגוד לא תהיה זכות להפסיק את ההתקשרות לפני מועד תום תוקף התוספת. התמורה שמשלם בנק אגוד בעבור השירותים השוטפים היא בסכום של 125 מיליוני שקלים חדשים בגין שנת 2020, ו-135 מיליוני שקלים חדשים בגין השנים 2021-2022.

(4) הבנק התחייב כלפי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "הבורסה") בגין פעולותיה של חברה אחת שהינה חברת בורסה ואינה חברת מסלקה. ההתחייבות הינה סליקת ניירות ערך וכיבוד כל חיוב כספי הנובע מעסקאות שבוצעו על-ידי אותה חברה.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

- (5) בשנת 1992 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות בבנק החלטה לשפות נושאי משרה בבנק בנוסח כדלקמן:
- הבנק ישפה שיפוי מלא כל אחד מנושאי משרה בגין חבויות כספיות והוצאות התדיינות שישאו בהם, בגין פעולות מעשים ומחדלים שנעשו על ידם במסגרת שנקבעה לשם כך בפקודת החברות ותקנון הבנק, ובכפוף להוראות הנ"ל.
 - השיפוי ינתן לנושאי המשרה האמורים בין אם התביעה הוגשה נגדם תוך כדי עבודתם בבנק, ובין אם התביעה הוגשה נגדם לאחר סיום עבודתם בבנק והיא מתייחסת לפעולה שנעשתה בתוקף היותם נושאי משרה.

קיימות דעות משפטיות שונות ביחס לסמכותה של חברה לאשר שיפוי גורף כגון זה המתואר לעיל ובאם הפעלתו במקרה ספציפי מחייבת אישור נוסף בדרך הקבועה לכך בחוק. במידה והבנק יידרש לתשלום סכומים על פי ההחלטה הנ"ל, יפנה הבנק לקבלת ייעוץ משפטי בקשר לחבותו בהתחשב בניסיונות הספציפיות והמיוחדות של כל מקרה שיתעורר, אם יתעורר.

בחודש דצמבר 2001 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק מתן פטור מראש מאחריות (כמפורט להלן) וכן התחייבות מראש לשיפוי על ידי הבנק לדירקטורים ונושאי משרה אחרים (להלן ביחד: "נושאי משרה"). בהתאם להחלטת האסיפה הכללית של בעלי המניות, פוטר הבנק מראש, את נושאי המשרה בבנק, מכל אחריות כלפיו, בשל נזק שייגרם לבנק עקב הפרת חובת הזהירות של נושא המשרה כלפי הבנק בפעולותיו של נושא המשרה, בתוקף היותו נושא משרה בבנק. התחייב לשפות את נושאי המשרה בבנק בשל חבות או הוצאה שהוטלה על נושא המשרה עקב פעולותיו בתוקף היותו נושא משרה בבנק, הכל כמפורט בכתב ההתחייבות לשיפוי, לרבות בקשר עם פעולת נושאי המשרה שאינם דירקטורים עקב פעולותיו בתוקף היותו דירקטור מטעם הבנק או לבקשתו, בחברה אחרת שהבנק מחזיק בה מניות (להלן: "כתב השיפוי המקורי").

בהתאם לכתב השיפוי המקורי, סכום השיפוי שישולם על ידי הבנק לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2000, כשהוא מותאם למדד המחירים לצרכן החל מחודש דצמבר 2000 (להלן: "סכום השיפוי הכולל"). השיפוי חל על פעולות הקשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

ביום 28 באוקטובר 2004 החליטה האסיפה הכללית של הבנק, להוסיף לרשימת האירועים שבגינם ניתנה התחייבות לשיפוי על ידי הבנק לנושאי המשרה של הבנק, על פי כתב השיפוי המקורי, אירוע של מיזוג, כהגדרתו בחוק החברות, לרבות כל החלטה, פעולה, הסכם או דיווח בקשר למיזוג. הוחלט כי בכל הנוגע לשיפוי בגין אירוע מיזוג, יהיה סכום השיפוי המירבי הסכום הנמוך מבין השניים: 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים ליום 31 בדצמבר 2000, בתוספת הפרשי הצמדה למדד החל מהמדד בגין חודש דצמבר 2000, או 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו סמוך למועד יום התשלום בפועל בגין השיפוי.

ביום 14 במאי 2006 החליטה האסיפה הכללית של הבנק להתאים את נוסח כתב השיפוי להוראות חוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005, וכן החליטה להעניק התחייבות לשיפוי מראש בנוסח זה לעובד של הבנק המכהן כדירקטור בחברה שהבנק מחזיק בה מניות כלשהן, וכן מי שמכהן מעת לעת על פי בקשת הבנק כדירקטור בחברה שהבנק שולט בה.

ביום 9 בנובמבר 2011 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת שיפוי לעובדי הבנק שאינם נושאי משרה בבנק, המכהנים מעת לעת לבקשת הבנק כנושאי משרה בחברה שבשליטת הבנק (החלטה כאמור התקבלה אף על ידי דירקטוריון הבנק ביום 16 בפברואר 2009 - בה הוחלט על מתן כתב שיפוי בנוסח זה לזה שהוענק לנושאי המשרה בבנק) וכן למי שאינם עובדי הבנק או נושאי משרה בבנק, המכהנים מעת לעת כנושאי משרה בחברה בבעלותו המלאה של הבנק, שאינה תאגיד בנקאי (כולם ביחד "הזכאים לשיפוי").

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק להוסיף התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית הנובעת מתשלום לנפגע הפרה ובשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011.

האסיפה הכללית אף החליטה כי סכום השיפוי המירבי שישולם הבנק, במצטבר לכל הזכאים לשיפוי על פי כתב ההתחייבות לשיפוי, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני יום התשלום בפועל של סכום השיפוי ("סכום השיפוי המירבי"). היה וסכום השיפוי הכולל יעלה על סכום השיפוי המירבי כאמור לעיל, אזי הסכום המירבי שישולם הבנק במצטבר לכלל הזכאים לשיפוי לא יעלה על סכום השיפוי הכולל, ואולם ההפרש בין השניים ישמש רק לצורך שיפוי בשל פעולות שבוצעו לפני יום 9 בנובמבר 2011.

ביום 20 בספטמבר 2012 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית הנובעת מתשלום לנפגע הפרה ובשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 וכן בשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית בגין תשלום לנפגע הפרה או תשלום מסוג דומה, לפי דין אחר, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, בקשר עם הליך מנהלי לפי דין אחר, ובלבד ששיפוי כאמור אינו אסור על פי דין.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 23 בדצמבר 2015 החליטה האסיפה הכללית על צמצום הפטור מאחריות לנושאי המשרה, כך שהוא לא יחול בשל הפרת חובת זהירות שארעה אחרי מועד האישי על ידי האסיפה הכללית, בקבלת החלטה או באישור עסקה שלבעל שליטה בבנק או לנושא משרה כלשהו בבנק (לרבות נושא משרה אחר, שאינו נושא המשרה שהוענק לו הפטור), יש בה עניין אישי.

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת הבהרות, פירוטים והרחבות לרשימת האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי בהתאם לאירועים שלדעת הדירקטוריון צפויים לאור פעילות הבנק בפועל. עוד החליטה האסיפה על תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי בעניין קבלת שיפוי מאת מבטח או צד שלישי, כך שהגבלת השיפוי לסכום הפרש בין החבות שהוטלה על נושא המשרה או העובד ו/או ההוצאות המשפטיות שהוציא או שחוייב בהן לבין הסכום שיתקבל מאת המבטח, תחול גם במקרה בו נושא המשרה או העובד יקבל שיפוי מאת מבטח של צד שלישי או מאת צד שלישי כלשהו שנתן שיפוי לנושא המשרה או לעובד, בשל אותו עניין. עוד הוחלט, שאם החבות או ההוצאות המשפטיות לא יכסו בפועל במועדן על ידי המבטח או על ידי הצד השלישי, הבנק ישפה את נושא המשרה או העובד בגין החבות ו/או ההוצאות המשפטיות כאמור, ובלבד שנושא המשרה או העובד ימחה לבנק את זכותו כלפי המבטח או הצד השלישי, כך שהבנק יבוא במקומו כלפי המבטח או הצד השלישי.

ביום 30 באוגוסט 2018 החליטה האסיפה הכללית לאשר מחדש את כתב הפטור וההתחייבות לשיפוי של הבנק, לעניין תחולתו על בעלי השליטה בבנק וקרוביהם, המכהנים מעת לעת, ובכללם אלו שכיהנו בעבר או שימונו בעתיד.

ביום 15 באוקטובר 2020, אישרה האסיפה הכללית של הבנק תיקון לכתב הפטור והתחייבות לשיפוי של הבנק, לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים, ובכללם המנהל הכללי של הבנק ובעלי השליטה בבנק וקרוביהם, וכן לעובדים, המכהנים מעת לעת, ובכללם אלו שכיהנו בעבר או שימונו בעתיד. לפי התיקון, נקבע כי ההתחייבות לשיפוי תחול גם בשל הוצאות, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, גם בקשר עם הליך להטלת עיצום כספי, כאמור בתיקון התקנון לעיל. בנוסף, התיקון קובע כי כתב ההתחייבות וכל הקשור בו כפופים לדיני מדינת ישראל בלבד, וסמכות השיפוט הבלעדית בכל עניין בקשר לכך מסורה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו בלבד. כמו כן, עודכנה רשימת האירועים הכלולה בתוספת לכתב ההתחייבות. בהתאם להחלטת ועדת הביקורת מיום 17 באוגוסט 2020, החליטה לאישור כתב ההתחייבות המתוקן, לעניין תחולתו כלפי שאר הזכאים, שאינם בעלי שליטה וקרוביהם, תובא לאישור מחדש, ככל שיידרש לפי דין, עד תום 9 שנים מיום 15 באוקטובר 2020.

(6) בחודש מאי 1998 החליטה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק ובנק טפחות, לאשר כתבי התחייבות לשיפוי נושאי משרה, אשר אושרו קודם לכן על ידי ועדות הביקורת והדירקטוריונים שלהן, שעל פיהן נקבע, בין השאר, כדלקמן:

הבנק ובנק טפחות ישפו, באופן בלתי חוזר, כל נושאי משרה בבנקים בשל כל פעולה שעשו בתוקף היותם נושאי משרה, בקשר עם העילות שיפורטו להלן ובגין כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה, או פסק בורר שאושר בבית משפט וכן בגין הוצאות משפטיות סבירות שניתן לשפות בגינם בהתאם להוראות פקודת החברות.

השיפוי ינתן לכל נושאי המשרה במצטבר עד לסכום שלא יעלה - בכל בנק בנפרד - על 750 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998), בגין כל חבות כספית שתגרום לנושא המשרה כתוצאה מפעולה שעשה, הקשורה במישרין או בעקיפין, בתשקיף שפורסם בשנת 1998 או בטיטוטת תשקיף שהוגשה באותה שנה, בקשר עם הצעת מכר של ניירות ערך של הבנק על ידי המדינה, לרבות ביחס לדיווחים שנתנו הבנקים אחרי תאריך התשקיף בשל כל עניין שהתרחש לפני תאריך התשקיף.

בנוסף, נקבע כי ינתן שיפוי לכל נושאי המשרה במצטבר עד סכום שלא יעלה - על ידי כל בנק בנפרד - על 750 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998) ביחס לכל פעולה ונושא הקשורים בביטוח הלווים מהבנקים למשכנתאות המוזכרים בתשקיף הנ"ל.

כמו כן, נקבע בכתבי ההתחייבות לשיפוי, כי, על אף האמור לעיל, יוגבל סכום השיפוי הכולל שישולם לכל נושאי המשרה במצטבר בגין כל העילות שנכללו בכתב השיפוי - על-ידי כל אחד מהבנקים בנפרד - לסך של 1,000 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998).

במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

(7) בחודש נובמבר 2001 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של בנק טפחות ושל חברה מאוחדת שהייתה בבעלות ושליטה מלאים של בנק טפחות (להלן: "טפחות להנפקות") בקשר עם תשקיף להנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים של בנק טפחות, מחודש נובמבר 2001 כי טפחות להנפקות תתחייב באופן בלתי חוזר, לשפות כל נושא משרה בה, בשל כל פעולה שעשה בקשר לנושאים המפורטים בכתב השיפוי, בתוקף היותו נושא משרה (להלן: "השיפוי").

השיפוי ינתן בגין כל חבות כספית אם וככל שתוטל על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט, ובגין כל הוצאות משפטיות סבירות (לרבות שכר טרחת עורך דין ומומחים אחרים), שניתן לשפותו בגינם בהתאם להוראות חוק החברות, כל זאת עד לסכום של 1 מיליארד שקלים חדשים, צמוד למדד המחירים לצרכן.

בנק טפחות התחייב כלפי טפחות להנפקות, שאם לא תוכל לקיים את התחייבותיה כלפי מקבלי השיפוי, או מי מהם, ישלם בנק טפחות לטפחות הנפקות כל סכום שאותו תיוותר החברה להנפקות חבה כלפי מקבלי השיפוי, מעבר לסכומים ששולמו על ידי טפחות להנפקות.

במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

(8) בחודש אוקטובר 2002 אישר דירקטוריון בנק טפחות, לאחר אישור ועדת הביקורת, מתן התחייבות מראש לשיפוי על ידי בנק טפחות לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים (להלן ביחד: "נושאי משרה"). בהתאם לכך, בנק טפחות מתחייב, בכפוף לתנאים המפורטים בכתב התחייבות ולהוראות חוק החברות, לשפות את נושאי המשרה בשל כל חבות או הוצאה שהוטלה על נושא המשרה עקב פעולותיו בתוקף היותו נושא משרה בבנק טפחות ובלבד שהפעולות האמורות קשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוג האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

סכום השיפוי שישולם על ידי בנק טפחות לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של בנק טפחות לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2001, כשהוא מותאם למדד המחירים לצרכן החל מחודש דצמבר 2001, או 25% מההון העצמי של בנק טפחות לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו סמוך ליום התשלום בפועל בגין השיפוי, הנמוך מביניהם.

בחודש נובמבר 2002 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של בנק טפחות את ההחלטה הנ"ל.

במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

9) ביום 30 ביוני 1998 אישרה אסיפה כללית שלא מן המניין של בנק אדנים לאחר אישור דירקטוריון בנק אדנים, ולאחר אישור ועדת הביקורת, כתב התחייבות לשיפוי (להלן: "כתב השיפוי") נושאי משרה בבנק אדנים. כתב השיפוי יחול על נושאי משרה, כהגדרתם בסעיף 96 כ"ד לפקודת החברות, אשר במועד אישור כתב השיפוי על ידי האסיפה הכללית (להלן: המועד הקובע), מכהנים בבנק אדנים או שכהונתם הסתיימה בתקופה שאינה קודמת יותר מ-4 שנים למועד הקובע.

על פי כתב השיפוי, בנק אדנים ישפה כל נושאי משרה בבנק אדנים בשל כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין לרבות בגין הוצאות משפטיות, בגין מעשה או מחדל שעשו במישרין או בעקיפין בעניינים שפורטו בכתב השיפוי, שעיקרם הצעת מכר של ניירות ערך של בנק מזרחי טפחות לציבור על ידי המדינה, על פי תשקיף שפורסם בחודש מאי 1998.

סכום השיפוי על פי כתב השיפוי שישולם על ידי בנק אדנים (בנוסף לסכומים שיתקבלו לפי פוליסת ביטוח נושאי משרה כמפורט להלן) לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 70 מיליוני שקלים חדשים, כשסכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן האחרון שפורסם לפני המועד הקובע עד למדד שיפורסם לפני מועד התשלום.

בנק אדנים יפעל ככל האפשר לכך שבמשך תקופה של 10 שנים החל במועד הקובע תירכש על ידי בנק אדנים או עבורו ותעמוד בתקופה פוליסת ביטוח נושאי משרה שתכסה את העניינים נושאי השיפוי ושסכומיה, לרבות סכומי השבה/כינון, לא יהיו נמוכים מן הסכומים האמורים לעיל.

ביום 16 בדצמבר 2002 אישרה האסיפה הכללית של בנק אדנים, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור דירקטוריון בנק אדנים, כתב התחייבות לשיפוי (להלן: "כתב השיפוי") נושאי משרה בבנק אדנים. כתב השיפוי יחול על נושאי משרה כהגדרתם בסעיף 1 לחוק החברות התשנ"ט-1999, אשר במועד אישור כתב השיפוי על ידי האסיפה הכללית (להלן: "המועד הקובע") מכהנים בבנק אדנים. על פי כתב השיפוי, בנק אדנים ישפה את כל נושאי המשרה בבנק אדנים בשל כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין, לרבות בגין הוצאות משפטיות, בגין מעשה או מחדל שעשו, במישרין או בעקיפין, בעניינים שפורטו בכתב השיפוי, עד לסכומי השיפוי.

סכום השיפוי שישולם על ידי בנק אדנים לכל נושאי המשרה, במצטבר, בגין כל אחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של בנק אדנים לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2001, כשהוא מותאם, מעת לעת, לפי שיעור העלייה במדד לעומת המדד של חודש דצמבר 2001, שפורסם בחודש ינואר 2002 (להלן: "סכום השיפוי הכולל"). במקרה שבו נושא המשרה יקבל שיפוי מאת המבטח של פוליסת ביטוח נושאי המשרה, בגין העניין נושאי השיפוי, יינתן השיפוי על ידי בנק אדנים בגובה הפרש שבין סכום החבות הכספית שהוטלה על נושא המשרה ו/או ההוצאות המשפטיות שנושאי המשרה הוציא או שחויב בהן, לבין הסכום שהתקבל מאת המבטח בגין אותו עניין, ובלבד שסכום השיפוי שבנק אדנים יחויב בו כאמור לא יעלה על סכום השיפוי הכולל החל מחודש דצמבר 2002 היה בנק אדנים אחד המבוטחים בפוליסת ביטוח נושאי משרה, שנרכשה על ידי הבנק עבורו ועבור חברות בנות וקשורות, שתוקפה עד 5 באפריל 2007.

במסגרת מיזוג בנק אדנים לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

10) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועצי המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק:

א) בחודש מאי 2011, התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. עניינה של התביעה הוא בשתי טענות הנטענות כלפי הבנק - האחת, איחור בדיווח הוצאה לפועל אודות תשלומים שבוצעו להקטנת חוב שבגינה מתנהל תיק הוצאה לפועל. השנייה, אי סימון בטפסי הדיווח, את מספר הקרן שלהקטנתה יש לזקוף את התשלום המדווח ואת מספר כלל חישוב הריבית החל על סכום התשלום המדווח. בתביעה ובבקשת האישור נטען, כי באיחור במסירת הדיווח להוצאה לפועל, ובאי סימון טפסי הדיווח כנדרש, מטעה הבנק את הלקוחות, גורם לכך שהלקוחות אינם מזוכים בריבית בהתאם למועד התשלום שביצעו ובהתאם לשיעור הריבית הנכון, יוצר מצב שבו החוב בתיקי הוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי, וגובה תשלומים ביתר. עוד נטען בתביעה ובבקשת האישור, כי רשות האכיפה והגביה ולשכת הוצאה לפועל מודות שמבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור, תוך אי סימון טופס הדיווח כנדרש.

התובע מציין, שאינו יכול לאמוד את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים כולם, אך מעריכו (על בסיס שאינו ברור לבנק), במאות מיליוני שקלים.

ביום 9 בינואר 2012, הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בה פורטו בהרחבה טענות ההגנה העובדתיות והמשפטיות העומדות לבנק. ביום 20 במאי 2012, הגיש המבקש את תגובתו לתשובת הבנק לבקשת האישור. לאור טענות חדשות שהועלו על ידי המבקש בתגובתו לתשובת הבנק, הגיש הבנק תגובה נוספת ומפורטת ביום 15 באוגוסט 2012.

ביום 17 באוקטובר 2012 וביום 29 באוקטובר 2012 התקיימו דיונים מקדמיים בתיק בבית המשפט.

בהסכמת הצדדים החל הליך של גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקת ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה, וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל.

החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם.

ביום 29 באוגוסט 2016, התקיים דיון בבית המשפט והוחלט כי על הצדדים בתובענה זו ובתובענה המפורטת בסעיף ב' שלהלן, להגיש הסדר פשרה ובקשה לאישור עד ליום 30 באוקטובר 2016. בהחלטה מיום 7 בנובמבר 2016, ניתנה לצדדים ארכה להגשת הסדר פשרה ובקשה לאישור וזאת עד ליום 30 בנובמבר 2016 ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון בנושא הסדר הפשרה. ביום 28 במרץ 2017, התקיים דיון ביחס להסכם הפשרה ובפרט בסוגיית מעשה בית-דין והיקפה. ביום 12 ביוני 2017 הוגשה מטעם הצדדים לבית המשפט טיוטת הסכם הפשרה, במסגרתו ביקשו הצדדים להסתייע בבית המשפט בעניין סוגיית מעשה בית-דין האמורה. ביום 15 ביוני 2017 התקיים דיון נוסף בעניין המחלוקת האמורה.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 4 ביולי 2017, הגישו הצדדים ביום 13 באוגוסט 2017 את נוסח הסופי והמאושר של הסכם הפשרה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 7 בנובמבר 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט, את הסכם הפשרה החתום, על נספחיו, בצירוף הבקשה לאישור. ביום 8 במרץ 2018 וביום 10 באפריל נערכו דיונים בהם העלה בית המשפט שאלות הקשורות להסכם הפשרה בכלל ולסוגיית שמירת סודיות הנתונים על ידי רשות האכיפה והגבייה בפרט. ביום 28 במאי 2018 התקיים דיון נוסף בו ביקש בית המשפט, בין היתר, בהחלטות לעניין בקשת הבנק מיום 22 במאי 2018 בדבר הצורך בשמירה על סודיות הנתונים, כמו גם בהחלטות בקשר לסעיפים נוספים בהסכם הפשרה. הודעת הבהרה מטעם הבנק, בדבר סעיפים בהסכם הפשרה הוגשה ביום 5 ביולי 2018.

ביום 10 באוקטובר 2018 הגיש המבקש בקשה לקידום הליך אישור ההסדר, בעקבותיה התקיים דיון ביום 6 בנובמבר 2018 בסופו נקבע כי תפורסם הודעה בדבר הבקשה לאישור וכי הבקשה תועבר לקבלת תגובתם של היועץ המשפטי לממשלה והמפקחת על הבנקים. הודעה בדבר הבקשה לאישור פורסמה כאמור. ביום 26 במאי 2019 התקיימה פגישה בהשתתפות נציגי רשות האכיפה והצדדים והוסכם על מתווה לביצוע ההסכם. ביום 16 ביוני 2019 הוגשה לבית המשפט הודעה ובקשה מוסכמת לאישור המתווה כאמור. ביום 2 ביולי 2019 התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו נדונו הבקשות השונות שהוגשו בתיק, בסופו ניתנה החלטה כי הבקשות השונות יועברו לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה ונקבע דיון ליום 25 בספטמבר 2019. ביום 25 בספטמבר 2019 התקיים דיון במסגרתו נדונה הודעת היועץ המשפטי, לפיה עמדתו תינתן רק לאחר שהצדדים יגישו נוסח סופי ועדכני של הסכם הפרשה וציון כי הוא צפוי להתנגד לשתי נקודות בהסכם - הוראת החיסיון וסכום שכר הטרחה. לאור כך, בתום הדיון נקבע כי הצדדים יגישו הסדר הכולל את כל ההסכמות בין הצדדים ולאחר מכן, תוגש תגובת היועץ המשפטי. ביום 22 בנובמבר 2019 הגישו הצדדים הסדר מתוקן וביום 8 בדצמבר הוגשה התנגדות מטעם היועץ המשפטי, כאמור. ביום 11 בדצמבר 2019 התקיים דיון ובהתאם להחלטת בית המשפט הגישו הצדדים ביום 2 בינואר 2020 נוסח סופי של ההסכם המתוקן לבית המשפט. בהחלטה מיום 5 בינואר 2020 נקבע כי ההסכם יפורסם ולאחר מכן יאושר. בהתאם, ההסכם המתוקן פורסם באתר הבנק ובשני עיתונים. ביום 25 במרץ 2021, התקבל פסק דין המאשר את הסכם הפרשה במסגרת הבקשה הנדונה לאישור תובענה ייצוגית ובמסגרת הבקשה שבסעיף ב) שלהלן, וזאת תוך שלא התקבלה התנגדות היועץ המשפטי לממשלה. הבנק פועל ליישום הסכם הפרשה.

(ב) בחודש דצמבר 2012, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בעניין קביעת שיעורי ריבית הפיגורים אותה גובה הבנק במסגרת ניהול תיקי הוצאה לפועל כנגד חייבים. לטענת התובעת הבנק גובה ריבית בשיעור החורג משמעותית מריבית העובר-ושב המקסימלית. התובעת איננה יודעת להעריך את סכום התביעה. סוכם כי בקשה זו תצורף להליך גישור שהתנהל בבקשות אחרות שאף עניין הוא בנושא הליכי גביה שמנהל הבנק נגד לקוחות חייבים, כמפורט בסעיף א' לעיל. ביום 4 בינואר 2016, ניתנה החלטה להעברת התובענה הנ"ל לדיון אצל אותו מותב הדן בתובענות הנ"ל. לגבי בקשה לאישור ייצוגית זו הושג ואושר הסכם פשרה משולב עם הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, הנזכרת בסעיף א) לעיל.

(ג) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין גביית עמלות ביתר, לכאורה, בחשבון "יחיד" ובחשבון "עסק קטן" תוך הפרה לכאורה של כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008. לטענת התובע הפרת הכללים נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מחייב בעלי חשבון "יחיד" או "עסק קטן" בעמלות בגין שירותים מסוימים, בתעריפים גבוהים יותר מהתעריפים שנקבעו בתעריפון לתאגידים גדולים, וזאת בניגוד לכללי הבנקאות כאמור. התובע טוען כי אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים. תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 30 ביוני 2015. כן הוגשה תשובת התובע לתגובת הבנק.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 10 בספטמבר 2015, הגיש בנק ישראל את עמדתו ביום 15 בדצמבר 2015. ביום 16 בדצמבר 2015 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, בה הומלץ לצדדים להידבר ביניהם בניסיון לגבש הסכם פשרה, ביום 29 במרץ 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת וביום 12 ביולי 2016, התקיים דיון הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2016 הוגשו סיכומים מטעם המבקש וביום 22 בינואר 2017, הגיש הבנק סיכומים מטעמו, הוגשו סיכומי תשובה מטעם המבקש.

ביום 31 בינואר 2018, ניתנה החלטת בית המשפט המאשרת את ניהולה של תובענה ייצוגית ביחס לעמלה אחת בלבד (עמלה הנגבית עבור הוצאת ערבות בנקאית) ודוחה את בקשת האישור לתובענה ייצוגית ביחס ליתר מהעמלות שפורטו בבקשה לאישור ונקבעו מועדים להגשת כתב תביעה וכתב תשובה. בהתאם להחלטת בית המשפט, המבקש הגיש בקשה לאישור תובע מייצג חליפי וביום 6 בינואר 2019 התקבלה החלטת בית משפט לפיה אושר התובע החלופי. ביום 20 בינואר 2019 בית המשפט אישר לפרסום את נוסח ההודעה אודות אישור התובענה כייצוגית. ביום 23 במרץ 2019, התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו הוסכם כי הצדדים יפנו להליך גישור וההליכים בבית המשפט עוכבו. בהתאם, בין הצדדים התנהל הליך גישור במסגרתו, הגיעו הצדדים להסדר מוסכם. וביום 1 במרץ 2021, הוגשה לבית המשפט, בקשה מטעם הצדדים לאישור הסכם פשרה. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 29 במרץ 2021, פורסמה מודעה בעתונים בדבר הגשת הבקשה לאישור הסכם הפרשה. המועד האחרון להגשת התנגדויות להסכם הפרשה, נקבע ליום 20 במאי 2021. היועץ המשפטי לממשלה הודיע כי הוא אינו מתכוון להביע עמדה לגבי הסכם זה. ביום 26 ביולי 2021 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפרשה בין הצדדים.

(ד) בחודש פברואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "המשיבים"). המבקשת העמידה את סכום התובענה כלפי כל הבנקים המשיבים, ביחד ולחוד, על סך של 219 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה היא, בהפליה, לכאורה, במתן שירות לקבוצות סטודנטים על רקע גילם ובכך מפרים לכאורה, את חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") וכן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות").

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

לטענת המבקשת, מדובר במדיניות גורפת של כל המשיבים, בגדרה הוחלט להדיר את אוכלוסיית ה"לא צעירים" מתוכנית ההטבות. המבקשת מבקשת לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות (בעילות לפי חוק הבנקאות) או החל מ-15 ביולי 2014 (בהתאם לתיקון לחוק איסור הפליה). תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 13 בספטמבר 2016 והתובעת הגישה תשובתה לתגובה. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשת האישור. ביום 25 בינואר 2017 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, ושיבת הוכחות שנקבעה לחודש ספטמבר 2017 בוטלה לאחר שהצדדים הגיעו להסכמה בכתב. סיכומי המבקשת הוגשו ביום 26 באוקטובר 2017 וסיכומי הבנקים הוגשו ביום 21 בדצמבר 2017. המבקשת הגישה סיכומי תשובה מטעמה, במסגרתם הגישה בקשה להוצאת נספחים שצורפו לסיכומים מטעם הבנקים, תגובת הבנקים לבקשה הוגשה ביום 9 בינואר 2018 וביום 26 בספטמבר 2019 ניתן פסק דין על פיו נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ונמחקה התביעה האישית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על דחיית הבקשה. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם. ביום 2 ביוני 2021 התקיים דיון בבית המשפט העליון וטרם ניתן פסק דין בערעור.

(ה) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושלל כדון, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנחת מתעריפון העמלות המוזל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם.

תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016.

ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי בכוונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב-5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון, לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל התביעות. בהתאם להנחיות בית המשפט העליון הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשות האישור לבית המשפט המחוזי וביום 21 בינואר 2018, התקיים דיון בבקשת האיחוד. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטה על איחוד הדיון בבקשה זו יחד עם 5 בקשות שהוגשו נגד 5 בנקים נוספים. בהתאם, כל התובענות נקבעו לשיבה מקדמית ליום 19 בדצמבר 2018. במסגרת דיון זה נדונה בקשת מטעם הבנק למחיקת סעיפים מתשובת המבקשת וכן בקשה מטעם המבקשת למחיקת תגובת הבנק לבקשת האישור בשל הפרה לכאורה של החלטה קודמת בנושא גילוי המסמכים.

ביום 28 בנובמבר 2019 ניתנה החלטת בית משפט בבקשות המקדמיות ובין היתר, נדחתה בקשתה של המבקשת למחיקת תגובת הבנק. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור, לבית משפט העליון, על החלטה הדוחה את בקשת הגילוי שלה וטרם ניתנה החלטה בעניינה. בהתאם להחלטת בית המשפט, הבנק הגיש ביום 17 במאי 2020 תשובה לתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 6 באפריל 2021 נערכה ישיבת קדם משפט, בה נקבעו מועדים לדיוני הוכחות בחודש מרץ 2023. במקיבל, ביום 19 ביולי 2021 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה, הציע בית המשפט לצדדים לקיים הליך פישור, עוד טרם הדיון הקבוע להוכחות והצדדים נתנו הסכמתם להצעת בית המשפט. ביום 24 בנובמבר 2021 התקיימה ישיבת גישור,

שלא צלחה. ביום 3 בינואר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט בדבר פניה לקבלת עמדת הפיקוח על הבנקים, תוך שהוא מאפשר לכל אחד מהצדדים להמציא לבית המשפט, שלוש שאלות אשר ברצונם שהפיקוח יתייחס אליהן בעמדתו. בהתאם, ביום 8 בפברואר 2021 הוגשה הודעה מטעם הבנקים במסגרתה, פירטו את השאלות המוצעות מטעמם. התיק קבוע להוכחות לחודש מרץ 2023.

(ו) בחודש דצמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-124 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא בקביעת שיעור הריבית בהלוואה לדיון הניתנת בריבית משתנה אג"ח לטענת המבקשים, מוסר הבנק ללקוח אישור עקרוני ובו מפורט מנגנון עוגן אג"ח כמנגנון היחיד לחישוב הריבית במסלול משתנה - אג"ח לאורך כל חיי ההלוואה, אולם בהסכם ההלוואה, נוסף מנגנון חדש המכונה "מנגנון הגנה לשעת חירום" לקביעת שיעור הריבית מעבר למנגנון המקורי, וזאת ללא גילוי נאות. עוד נטען כי, התנאי שקבע הבנק בהסכם לצורך הפעלת מנגנון ההגנה לשעת חירום הינו מקפח ומעניק לבנק יתרון בלתי סביר על פני הלקוחות.

תגובה מטעם הבנק הוגשה ביום 25 ביולי 2018 וביום 6 בינואר 2019 הוגשה תשובת המבקש לתשובת הבנק.

ביום 27 בפברואר 2019 התקיימה ישיבת קדם משפט בבקשת האישור אשר בסופה המליץ בית המשפט לצדדים לפנות להליך גישור על מנת לנסות וליישב את המחלוקת ביניהם בהסכמה. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים בהליך גישור.

ביום 18 בינואר 2022 הגישו הצדדים לבית המשפט, בקשה לאישור הסדר פשרה, תוך הודעה, כי בתום הליך גישור, הם הגיעו להסדר פשרה בבקשה לאישור התובענה. ביום 3 בפברואר 2022 בית המשפט נתן את הערותיו לגבי הסכם הפשרה. על הצדדים למסור את עמדתם ביחס להערות בית המשפט עד ליום 3 במרץ 2022.

(ז) בחודש ספטמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-180 מיליון שקלים חדשים (על דרך האומדנה).

עניינה של הבקשה הוא, בגביית עמלה ביתר, לכאורה, בפירעון מוקדם של הלוואות לדיון המורכבת ממספר מסלולים, אשר בחלקם נוצרו הפרשי היוון חיוביים ובחלקם נוצרו הפרשי היוון שליליים, בכך שהבנק אינו מבצע קיזוז בין הפרשי היוון במסלולים השונים וזאת לכאורה, בניגוד למנגנון הקבוע בצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיון), התשס"ב-2002.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

המבקש מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הבנק אשר פרעו ו/או יפרעו משכנתא בפירעון מוקדם חלקי או מלא, ובאחד ממסלוליה נוצרה יתרת היוון שלילית, שלא קוזזה מעמלת הפירעון המוקדם כקבוע בדין. בחודש מרץ 2019 הודיע ב"כ המבקש כי הוא שוקל להחליף את חוות דעת המומחה שצורפה לבקשת האיגור בחוות דעת של מומחה אחר. לאור זאת, נדחה בהסכמה מועד הגשת תגובת הבנק לבקשת האיגור עד ליום 29 באפריל 2019. לאור היעדר הסכמה לגבי נוסח חוה"ד, יעוכב מועד הגשת התגובה עד להגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האיגור. ביום 3 ביוני 2019 אושר הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים, בהתאם לו, תגובת הבנק לבקשת האיגור הוגשה ביום 29 באוקטובר 2019 ותשובה לתגובת הבנק, מטעם המבקש הוגשה ביום 1 בינואר 2020. ביום 5 בינואר 2020 התקיים דיון מקדמי בתיק, בו החליט בית המשפט כי יש להמתין עד שתתגבשנה טענות נוספות של הצדדים, לרבות בנושא איחוד הדיון עם בקשות דומות שהוגשו באותו נושא. ביום 16 במרץ 2020 הגיש המבקש בקשה לגילוי מסמכים. ביום 10 באוגוסט 2020 הוגשה תגובת הבנק לבקשת הגילוי והוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. ביום 15 בספטמבר 2020 התקיים דיון מקדמי, בסופו נקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם, עד ליום 25 באוקטובר 2020, בשאלה האם ניתן להכריע בבקשת האיגור לפי החומר המצוי בתיק וסיכומים בכתב, בהתאם לכך, הבנק הגיש עמדה מטעמו והודיע כי הוא עומד על קיומו של הליך הוכחות. ביום 9 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי בסופו, ניתנה החלטה המקבלת את עמדת הבנק ובהתאם לכך, נקבעו מועדי הוכחות. ישיבת הוכחות שנקבעה ליום 20 ביולי 2021 נדחתה עקב מגעים לגישור בין הצדדים. בהתאם, ישיבות גישור בין הצדדים התקיימו במהלך החודשים אוקטובר - דצמבר 2021 והליך הגישור טרם הסתיים.

(ח) בחודש דצמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 280 מיליון שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ונגד חברות הביטוח - הראל, הפניקס ומנורה, בגין גבייה ביתר, בניגוד לדין לכאורה, של פרמיות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מיתרות, לכאורה, שהופקו לבעל המבנה למרות שבעת הפקתן הייתה כבר קיימת. בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה. המבקשים העמידו את הנזק בסך כולל של 280 מיליון שקלים חדשים, ביחד ולחוד. לטענתם, הנזק ביחס לכל בנק, ככל שתתבקש חלוקת אחריות בין הנתבעים, הוא בהתאם לפלחי השוק שלהם- מחצית מהנזק לפחות יש לייחס לבנקים ואילו מחצית לחברות הביטוח. תגובת הבנק לבקשת האיגור הוגשה ביום 10 ביוני 2019 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 5 במרץ 2020. ביום 16 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי במהלכו, העלה בית המשפט את הקשיים שבבקשה ובצירוף של משיבים משני סוגים (חברות ביטוח ובנקים) והורה למבקשים להודיע, עד ליום 2 במאי 2021, כיצד הם מתכוונים להמשיך את בקשת האיגור וכנגד מי. המבקשים הודיעו לבית המשפט כי הם החלו בשיחות עם חלק מהמשיבים בתיק וביקשו ארכה לצורך מסירת העדכון. על המבקשים למסור את עמדתם עד ליום 1 באוגוסט 2021. בית המשפט נענה לבקשת המבקשים למתן ארכה על מנת למצות הידברות עם חלק מהמשיבים וזאת עד ליום 30 באוקטובר 2021. הודעות עדכון כאמור הוגשו ביום 31 באוקטובר 2021 וביום 31 בדצמבר 2021 במסגרתן, הודיעו המבקשים כי הם משיבים לנהל שיחות עם המשיבים (שאינם בנקים), תוך שהם מבקשים ארכה נוספת, בת 30 יום, על מנת למצות את השיחות ובית המשפט נענה לבקשתם. בהתאם, על המבקשים למסור את עמדתם עד ליום 31 בינואר 2022. ביום 7 בפברואר 2022 בית המשפט קבע, שעל המבקשים להתייחס בהודעת העדכון לכל המשיבים (לאור ההודעות שהוגשו על ידי חלק מחברות הביטוח שאיתם לא מנהלים כלל מגעים). בהתאם, ביום 13 בפברואר 2022, הגישו המבקשים הודעה מטעמם. ביום 15 בפברואר 2022 ניתנה החלטת בית משפט הקובעת דיון קדם משפט ליום 23 במרץ 2022.

(ט) בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 5 בנקים נוספים, עניינה של הבקשה הוא בחיוב הפרשי המרה ועמלת פעולה ביתר בגין פעולת המרה של מטבע חוץ שלא כדין, כביכול, ובהעדר גילוי נאות, תוך הפרת שורה של דינים.

ביחס לחיוב בהפרשי המרה, נטען כי כאשר לקוחות מבצעים פעולת המרה של מטבע חוץ, המשיבים גובים הפרשי המרה, אשר לטענת המבקשים, הינה עמלת הפרשי המרה שאינה כלולה בתעריפון, ולפיכך גבייתה נעשית ללא סמכות שבדין. עוד נטען כי מאחר וזהו חיוב הסמוי מעיני הלקוחות, נמנעת מהלקוחות האפשרות לדעת מה עלות שירות המרה.

ביחס לעמלת פעולה, נטען כי הבנק (ו-2 משיבים נוספים), מחשבים עמלה זו לאחר הוספת הפרשי המרה ולכן גובים עמלת פעולה ביתר. עוד נטען כי המשיבים נוטלים חלק בהסדר כובל.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת את כל אותם אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי המשיבים לשם ביצוע פעולת המרה וכן כלל הציבור בישראל - אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות דנן.

הנזק לקבוצה על פי הבקשה, הנו כ-8 מיליארדי שקלים חדשים וחלקו המיוחס לבנק הועמד על סך של 1.745 מיליארדי שקלים חדשים. הבנק הגיש מטעמו בקשה לסילוק הבקשה לאישור על הסף. בהתאם להחלטת בית משפט מיום 26 באוקטובר 2019 ניתנה, בשלב זה, ארכה ארעית להגשת תגובת המשיבים לבקשת האיגור וזאת עד לקבלת החלטה אחרת. ביום 27 באוקטובר 2019 הגישו המבקשים בקשה למחיקת בקשת הסילוק שהוגשה מטעם הבנק, לאחר שהוגשה תשובת הבנקים ותגובה לתשובה, ניתנה ביום 3 בנובמבר 2019 החלטה הדוחה את בקשת המבקשים למחוק את הבקשה לסילוק על הסף. ביום 9 במרץ 2020 התקיים דיון במסגרתו נדונה בקשת הסילוק שהגיש הבנק. בסיומו של הדיון, קצב בית המשפט למבקש 15 יום על מנת להודיע אם הוא עומד על תביעתו. בהתאם לכך, ביום 16 במרץ 2020 הודיעו המבקשים כי הם עומדים על הבקשה לאישור. ביום 21 ביוני 2020 נתן בית המשפט פסק דין, על פיו הבקשה נדחתה על הסף תוך חיוב המבקשים בהוצאות ביום 7 ביולי 2020 הומצא לבא כוח הבנק ערעור שהגישו המבקשים על פסק הדין.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בד בבד עם הגשת הערעור הגישו המבקשים גם בקשה לפטור מהפקדת ערבון בערעור וכן בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין. ביום 10 באוגוסט 2020 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה והערבון הופקד. בהתאם לצו סיכומים שניתן בתיק, הוגשו סיכומי הצדדים. ביום 28 ביולי 2021 התקיים בבית המשפט העליון, דיון להשלמת טיעון בעל פה בסופו, המליץ בית המשפט לבא כוח המערערים שתי אופציות: האחת, למשוך את הערעור בתמורה להפחתה בהוצאות; והשנייה, לקבל פסק דין ללא הפחתה בהוצאות. בא כוח המערערים בחר בקבלת פסק דין בתיק ללא הפחתה.

ביום 25 באוגוסט 2021 ניתן פסק דין על ידי בית משפט העליון, בו נדחה הערעור. ביום 25 באוגוסט הגישו המערערים עתירה לדיון נוסף. על המבקשים היה להפקיד ערובה וביום 13 בספטמבר 2021 ניתנה החלטת רשם בית המשפט העליון הדוחה את בקשת העותרים לפטור מהפקדת ערובה. בית המשפט הורה לעותרים להפקידה עד ליום 18 באוקטובר 2021, שאחרת תמחק העתירה. משלא הופקדה הערובה, ביום 25 באוקטובר 2021 ניתנה החלטת בית משפט העליון המורה על מחיקת העתירה לדיון נוסף.

(י) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ללא הערכת סכום, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, בגין אשראי שמעמיד הבנק באמצעות "כרטיס טפחות" במסגרת "הלוואה לכל מטרה". בבקשה נטען, כי הבנק מפצל את מסגרת האשראי המוגבה בשעבוד דירה, בין כרטיס טפחות כהלוואה לכל מטרה לבין הלוואות לדירור, חלף מתן מלוא האשראי כ"הלוואה לדירור" בתנאים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים, וזאת, כביכול, בניגוד לדיון ותוך עקיפת הוראות המפקח בעניין הלוואות לדירור, ומבלי שהלקוח מודע לפעולת פיצול האשראי ומשמעותה ותוך הסתרת עובדות מהותיות, כגון העדר ביטוח החיים מרכיב הלוואה בכרטיס האשראי טפחות, חיוב בריבית שונה וחיוב חודשי בגין החזקת הכרטיס.

המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, בעוד הוא מעמיד את תביעתו האישית על סך של 112,373 שקלים חדשים. על הבנק להגיש את תגובתו עד ליום 26 בנובמבר 2020. תגובת הבנק הוגשה ביום 26 בנובמבר 2020 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 17 בדצמבר 2020. ביום 18 בינואר 2021 הגיש המבקש לבית המשפט, בקשה לפנות ולקבל את עמדת היועץ המשפטי לממשלה /או בנק ישראל לתובענה, ביום 31 בינואר 2021 הגיש הבנק את תשובתו לבקשה וטרם ניתנה החלטה. ביום 24 בפברואר 2021 התקיים דיון קדם משפט בסופו, הציע בית המשפט למבקש לשקול להסתלק מבקשת האישור. בהתאם להחלטה. ביום 14 במרץ 2021 הגיש המבקש בקשת הסתלקות חד צדדית וביום 13 באפריל 2021 ניתנה החלטת בית המשפט, המאשרת את בקשת ההסתלקות של התובע ובקשת האישור נמחקה.

(יא) בחודש מאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין הפרה, כביכול, של חובת הסודיות בכך שהבנק מעביר פרטי מידע מזהים שונים לתאגידי מידע בינלאומיים ובפרט חברת פייסבוק, ומאפשר לאסוף מידע פרטי על לקוחות הבנק, תוך הפרה לכאורה, של הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ועוד שורה של דינים, וזאת מבלי לתת גילוי ללקוחות הבנק כנדרש וללא קבלת הסכמתם. לטענת המבקש, הבנק משתמש בכלים של צדדים שלישיים כגון פייסבוק וגוגל, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלו בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות של הבנק לשם עריכת קמפינים פרסומיים, והתאגידים מצידם מעבדים את המידע שנחשף על הלקוחות לצרכים שלהם וזאת מבלי שניתן על כך גילוי בדבר המטרות שלשמן נאסף המידע ומהו בדיוק המידע שנאסף למעט, "הבהרה משפטית" באתר הבנק, שלטענת המבקש, הינה לוקה בחסר ואין לראות בה כהסכמה. עוד טוען המבקש, כי כל התנאים במסמכי הבנק, אשר מתירים לבנק למסור מידע על לקוחותיו לצדדי ג', ובכלל זה "הבהרה המשפטית" הם תנאים מקפחים בחוזה אחיד.

המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ב-1 במרץ 2021. ביום 27 ביוני 2021 הוגשה תגובה מטעם המבקש לתשובת הבנק לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 15 ביולי 2021 התקיים דיון מאוחד בבקשה זו ביחד עם בקשה שהוגשה באותו עניין נגד בנקים אחרים, בסופו נקצבו מועדים להגשת בקשות מחיקה בעניין שינוי והרחבות החזית בתגובת המבקש ותגובות להן. בהתאם, ביום 30 באוגוסט 2021 הגיש הבנק בקשה למחיקת חלקים מתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 29 בנובמבר 2021 הוגשה תשובת המבקש לבקשת המחיקה וביום 9 בדצמבר 2021 הוגשה תשובת הבנק לתשובת המבקש. בהתאם להחלטת בית המשפט, התובענות יועברו להתייחסות המפקח על הבנקים לאחר מתן החלטה בבקשת המחיקה וזו טרם ניתנה.

(יב) בחודש אפריל 2021, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 14 נתבעים נוספים (בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים - להלן: "המשיבים"), בגין העברת מידע פרטי לצדדים שלישיים תוך כדי גלישה ב"איזור האישי", שבאתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילים המשיבים, וזאת, כביכול, תוך פגיעה בפרטיות המנוגדת להוראות חוק הגנת הפרטיות, כללי הבנקאות ועוד שורה של חובות המוטלות על המשיבים.

לטענת המבקשים, האיזור האישי כולל מידע פרטי וסודי וזה מועבר לצדדים שלישיים, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה. זאת בין היתר, במסגרת השימוש שעושה הבנק בשירות האנליזה של חברת גוגל (גוגל אנליטיקס). התובעים לא נקבו בסכום נזק קבוצתי. יחד עם זאת, הם מעריכים כי הנזק הממוני והבלתי ממוני לכ"א מחברי הקבוצה עומד על סך של 2,000 שקלים חדשים.

המועד להגשת תשובת הבנק לבקשה לאישור הוארך עד ליום 28 בפברואר 2022.

(א) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, נגד 15 בנקים ובכללם הבנק ובנק יב ונגד המוסד לביטוח לאומי, רשות האכיפה והגבייה ורשות הדואר ("הבקשה"), בגין שתי עילות: האחת, בגין עיכוב שלא כדין, כביכול, של כספי תגמולים שאינם ניתנים לעיקול וזאת בניגוד לחוק ההוצאה לפועל, הוראות חוק הגנת השכר ועוד שורה של דינים, והשנייה, בגין אי הנפקת כרטיס מסוג "דביט" לנטולי כרטיס אשראי או כרטיס מגנטי למשיכת כסף מזומן ממסוף בנק אוטומטי, תוך הפרה, לכאורה, של הוראת הפיקוח על הבנקים מיום 22 במרץ 2020.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת כל אדם אשר את כספו עיכב, מי מהבנקים המשיבים שלא כדין, בנסיבות המפורטות בכתב הבקשה. המבקש העמיד את סכום תביעתו כנגד כלל המשיבים על סך של 300 מיליוני שקלים חדשים.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בד בבד עם הגשת הבקשה לאישור, הגיש המבקש בקשה לפטור מתשלום אגרה. בקשת המבקש נדחתה בהחלטה מיום 28 ביולי 2020, על החלטה זו הוגש ערעור אשר נדחה ביום 6 בספטמבר. משלא שולמה אגרת בית המשפט במועד, הורה בית המשפט בפסק דין מיום 13 באוקטובר 2020 על מחיקת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית. המבקש הגיש ערעור על פסק הדין הדוחה את הערעור על הבקשה לפטור מתשלום אגרה וכן ערעור על פסק הדין שמחק את בקשת האישור. ביום 22 באוקטובר 2020, התקבלה אצל ב"כ הבנק, בקשה אשר הגיש המבקש ביום 18 באוקטובר לבית המשפט העליון, למתן פטור מחובת הפקדת ערבון להגשת בקשת רשות ערעור מטעמו. בהתאם להחלטות בית המשפט, תגובת הבנק לבקשה לפטור מהפקדת ערבון הוגשה ביום 2 בדצמבר 2020. ביום 3 ביוני 2021 הגיש המבקש הבהרה ביחס לבקשת רשות הערעור שהגיש במסגרתה, עתר לאפשר לו להגיש ערעור בגלגול שלישי על החלטה לדחות את בקשתו לפטור מתשלום אגרה. הבנק הגיש התייחסותו להבהרה זו. ביום 15 באוגוסט 2021 ניתנה החלטת בית המשפט העליון, המאפשרת למבקש להגיש ערעור על פסק הדין הדוחה את הערעור על הבקשה לפטור מתשלום אגרה וזאת במסגרת הערעור על פסק הדין שמחק את בקשת האישור, בכפוף להפקדת ערבון תוך הפחתת שיעורי העירבון. ערעור על החלטה זו נדחה. בהתאם להחלטה מיום 13 בספטמבר 2021 היה על המערער להפקיד את העירבון עד ליום 29 בספטמבר 2021, משלא הופקד העירבון, ביום 19 באוקטובר 2021 ניתן פסק דין המורה על דחיית הערעור.

(ד) בחודש בספטמבר 2021, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים, בגין פרסום, הצגת, קביעת או גביית עמלה במטבע זר, בניגוד לדין כביכול, במקום בשקלים חדשים וכי הבנקים גובים עמלות אלה בשקלים על-בסיס שערי המרה גבוהים. של שקלים חדשים למטבע חוץ.

לטענת המבקשים, תעריפוני הבנקים כוללים שירותים בנקאיים שונים בגינם נקבעו עמלות הנקובות במטבע חוץ ולא בשקלים חדשים, עבור שירותים שלא הותר לפרסם או לגבות עבורם עמלות במטבע חוץ, באופן גורף, גם מלקוחות שאינם מנהלים כלל חשבונות במטבע חוץ. עוד נטען, כי הבנקים הנתבעים גובים את העמלות תוך המרה רעיונית של שקלים למטבע חוץ בשערי המרה גבוהים מאלה המפורסמים על ידי בנק ישראל כשערי המרה יציגים.

המבקשים מבקשים לקבוע, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הנתבעים, או מי מהם, שקיבלו שירות בנקאי מהנתבעים, לרבות צדדים שלישיים, ונגבתה מהם, במישרין או בעקיפין, עמלה או הוצאה אשר פורסמה, הוצגה או נקבעה בתעריפון במטבע שאינו שקל (למעט לגבי שלושת השירותים שנקבעו בדולר בתעריפון המלא או לגבי לקוחות שמנהלים חשבון במטבע חוץ). המבקשים מציינים כי אין ביכולתם להעריך במדויק את היקף הנזק לחברי הקבוצה.

עוד טרם הגיע המועד להגשת תשובת הבנק, ביום 2 בינואר 2022 התקיים דיון בבקשת האישור דנו, שאוחדה לצרכי הדיון עם בקשה אחרת שעניינה בטענה ההפוכה לפיה, כאשר עמלה נקובה בתעריפון הבנק בדולר ארה"ב, על הבנק לגבותה בדולר ארה"ב ולא בשקל חדש. בסופו של הדיון, הוסכם כי המבקשים יודיעו על הסתלקותם מהבקשה דנו, תוך התחייבות מטעם המבקשים ומי מטעמם שלא להגישה שוב ותוך חיובם בהוצאות.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 10 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ-63 מיליוני שקלים חדשים.

(11) כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו תלויה בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהסכום הנתבע בה הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוטסת על חוות דעת יעוציה המשפטיות, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייה, ולפיכך לא בוצעה בגינה הפרשה. בחודש פברואר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים, נגד הבנק ו-9 בנקים נוספים ונגד 2 חברות פרטיות המפעילות בעמץן/או באמצעות זיכיון מכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים למשיכת מזומן ("הבקשה"). עניינה של הבקשה, בשירותי משיכת כסף מזומן מחשבונות לקוחות הבנקים הנתבעים, שבוצעו באמצעות מכשירים אוטומטיים (ATM) חוץ בנקאיים, המופעלים על-ידי חברות פרטיות.

בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים גובים מלקוחותיהם עמלה נוספת, וללא גילוי מלא וכביכול, בניגוד לדין, בגין משיכות מזומנים במכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים/ פרטיים וזאת בנוסף על העמלה המשולמת לחברות הפרטיות המפעילות את המכשירים.

עוד נטען, כי המדובר על פעולות הנוגדות את חובותיהם החוקיות של הבנקים לתת שירות ראוי לכלל לקוחותיהם, כולל אלו באזורים בהם נסגר סניף בנק (לגבי הבנק צוין, כי הבנק אינו פועל לסגירת סניפיו), היקף פריסת המכשירים האוטומטיים הבנקאיים למשיכת מזומן, איננו נותן מענה לכלל האוכלוסיה ולכלל לקוחות הבנקים.

הנזק לקבוצה על-פי הבקשה, הועמד על סך כולל של 458 מיליון שקלים חדשים נגד כל הנתבעים, תוך שהמבקשת מותירה לשיקול דעת בית המשפט את שאלת חלוקת האחריות בין כלל המשיבים.

(12) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות נגזרות וכן הליכים נגזרים, כמפורט להלן:

(א) בחודש אוקטובר 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי מסמכים מכוח הוראות סעיף 198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 עובר להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, נגד הבנק ונגד בנק אגוד לישראל בע"מ (באופן של "הליך נגזר כפול") (להלן: "המשיבים"). להורות למשיבים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים לפעולות של העברות כספים "חשודות" בין השנים 2017-1999, כפי שפורסם באתר תקשורת BuzzFeed ביחס למשיבים (העברות בסך של מעל 9 מיליון דולר ארה"ב מבנק אגוד, והעברות בסך של מעל 340 אלפי דולר ארה"ב אל הבנק), ולאפשר לו עיון במסמכים ופרוטוקולים של דירקטוריון המשיבים ו/או הנהלות הבנקים, הנוגעים לפרשה. לטענת המבקש, כל המסמכים המבוקשים הנם הכרחיים לבירור טענותיו בדבר כשלים שנפלו בממשל התאגידי של המשיבים, ובדבר פעילותם של נושאי משרה ובעלי תפקידים שונים במשיבים, וזאת לצורך הגשתה של בקשה לאישור תביעה נגזרת כלפי נושאי משרה וראי החשבון בקשר לנזק שנגרם לבנק מזרחי ו/או בנק אגוד כתוצאה ממעשי ומחדלי נושאי משרה שונים במשיבים. תשובת הבנק לבקשה לגילוי מסמכים הוגשה ביום 20 בינואר 2021 וביום 21 בפברואר 2021 הוגשה תגובת המבקש לתשובת הבנק. ביום 25 באפריל 2021 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת מחיקת תובענה וביום 26 באפריל 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המקבלת את הבקשה ומורה על מחיקת הבקשה.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ב) בחודש ספטמבר 2020 הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א, בקשה לאישור תובענה נגזרת, אשר הוגשה על ידי בעל מניות בשם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ ("החברה למפעלי כלכלה") ובשם בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("יהב"), וזאת כנגד יהב, הבנק, חברי הדיקטוריון של החברה למפעלי כלכלה ושל בנק יהב, ביניהם נושאי משרה של הבנק. לטענת המבקשת, נגרמו ליהב ולחברה למפעלי כלכלה נזקים, כתוצאה מהעמדת אשראי על ידי יהב לבנק, על דרך הפקדת פקדונות בבנק, וזאת, על פי הנטען, בניגוד לדין ותוך הפרת חובות אמון וזהירות של המשיבים כלפי יהב וכלפי החברה למפעלי כלכלה. סכום הנזק הנטען ליהב הינו למעלה ממיליארד שקלים חדשים. תשובת יהב לבקשה הוגשה ביום 29 באפריל 2021 ותשובת הבנק הוגשה ביום 3 במאי 2021. תגובת המבקשים לתשובות לבקשה לאישור הוגשה ביום 8 באוגוסט 2021. ביום 26 בדצמבר 2021 התקיים דיון קדם משפט. בתום הדיון נקבע, כי בטרם יקבע מועד לשמיעת הבקשה לגופה, יועבר התיק לתזכורת פנימית ליום-15 בפברואר 2022 וכי אם לא תהייה בקשות פתוחות במועד זה, יקבע מועד לשמיעת הראיות. טרם נקבע מועד לשמיעת הראיות.

(א) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תובענה כתובענה נגזרת ("הבקשה לאישור") בשם הבנק ובשם חברה בת שלו, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שוויץ") נגד נושאי משרה בהווה ובעבר בבנק ובמזרחי שוויץ, בסכום מינימאלי של 95 מיליון שקלים חדשים, בגין נזקים שנגרמו כביכול, לקבוצת מזרחי, כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם כביכול, של המשיבים, בקשר עם מתן סיוע ללקוחות אמריקאיים להתחמק מתשלומי מיסים בארצות הברית. המבקש טוען כי יש לחייב את המשיבים לשלם לבנק את שיעור הנזק אשר גרמו לקבוצת מזרחי בכלל ולבנק בפרט.

ביום 24 במרץ 2015 הגיש בעל מניות בבנק בקשה במסגרת הליך דנן להצטרפות כצד להליך דנן ולעיכוּב הדיון בו או לחילופין לסילוקו על הסף וזאת נוכח בקשה לגילוי מסמכים אשר הוגשה על ידי אותו בעל מניות בחודש דצמבר 2014 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כנגד הבנק וכנגד נושאי משרה בבנק, מכח הוראות סעיף 198א' בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("הבקשה לגילוי"). במסגרת הבקשה לגילוי עתר אותו מבקש לבית המשפט על מנת שזה יורה לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכים המתנהלים בארצות הברית על מנת שיהיה בידו "לבחון" אפשרות להגשת בקשה לאישור "הגנה נגזרת" (בשם הבנק מול הרשויות בארצות הברית) או הגשת בקשה לאישור תובענה נגזרת (כנגד "בכירים" ועובדים בבנק). לטענת המבקש בבקשה לגילוי, הליך הבקשה לגילוי הינו הליך תלוי ועומד הקודם להליך הבקשה לאישור ועל כן יש לעכב את הדיון בהליך הבקשה לאישור ואף לסלקו על הסף.

ביום 10 במאי 2015 אישר בית המשפט במסגרת הליך הבקשה לאישור, הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק בדבר מועדי הגשת כתבי טענות, לפיו, בין היתר, בשלב זה יושהו מועדי הגשת תגובות המשיבים לבקשה לאישור וכי בסמוך לאחר מתן ההחלטות, בין היתר, בנוגע לבקשת ההצטרפות האמורה לעיל ובכפוף להן, ייקבע המועד להגשתן, בשים לב, בין היתר, להתקדמות ההליכים מול משרד המשפטים בארצות הברית. יציין ביחס להליך הבקשה לגילוי, כי ביום 3 במאי 2015 התקיים דיון מקדמי בבית המשפט בבקשה לגילוי במסגרתו, בין היתר, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים כי הדיון לגוף הבקשה לגילוי יושהה בשלב זה עד לסיום איסוף המסמכים לשם מסירתם לרשויות בארצות הברית. בחודש דצמבר 2015 קבע בית המשפט, כי הליך הבקשה לאישור יחוק ואולם המחיקה תעוכב כך שהיה ותתקבל הבקשה לגילוי והמבקש בבקשת הגילוי יגיש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים במועד עליו יורה בית המשפט במסגרת ההחלטה, כי אז תמחק בקשת האישור. היה ותדחה בקשת הגילוי או אם לא תוגש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים - יראו בבקשת האישור כבקשה מוקדמת לכל בקשה אחרת - אם תוגש.

ביום 12 באפריל 2016, החליט בית המשפט, לעכב את הדיון בתיק הבקשה לגילוי עד לסיום הליכי החקירה ודיווח על תוצאותיה. ביום 12 באפריל 2017 בית המשפט הורה כי היועץ המשפטי לממשלה יודיע בתוך 45 יום אם בדעתו להצטרף להליך. ביום 3 באוגוסט 2017, הגיש היועץ המשפטי לממשלה, הודעה מטעמו על התייצבותו בהליך הגילוי ואליה צירף את עמדתו. ביום 10 בספטמבר 2017, הגיש הבנק והמשיבים האחרים תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 19 בספטמבר 2017 אושר על ידי בית המשפט הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק ועל פיו, הדיון בתיק זה יושהה בשלב זה בכפוף לכך שהמשיבים יידווחו לבית המשפט ולמבקש, החל מיום 31 בדצמבר 2017, מידי 90 ימים, אודות החקירה של משרד המשפטים בארצות הברית. הודעות עדכון בדבר הליך החקירה, כאמור, נמסרו ביום 29 במרץ 2018 וביום 27 ביוני 2018.

ביום 2 באוקטובר 2018 מסר הבנק הודעת עדכון לבית המשפט בדבר הליך החקירה, לו צירף את הדיווח שנמסר לציבור במסגרת הדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2018, על פיו, בין היתר, הבנק החל במשא ומתן עם משרד המשפטים בארה"ב, אולם טרם ניתן להעריך את תוצאותיו. בהתאם לכך בית המשפט קבע את התיק למעקב בעוד 90 יום.

ביום 31 בדצמבר מסר הבנק הודעת עדכון נוספת לבית המשפט בדבר הליך החקירה ומועד העדכון הבא יחול ביום 31 במרץ 2019. ביום 14 במרץ 2019 הגיש הבנק לבית המשפט, הודעת עדכון, כי ביום 12 במרץ 2019 התקשר הבנק עם משרד המשפטים האמריקאי בהסכם מסוג Deferred Prosecution Agreement לסיים החקירה. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 10 באוקטובר 2019, הגישו הצדדים הודעה על הסדר דיוני באשר להמשך ניהול הבקשה. ביום 18 בדצמבר 2019 ניתנה החלטת בית המשפט, לפיה, בין היתר, נקבע דיון קדם משפט ליום 22 באפריל 2020 וכי על הצדדים להודיע על הסכמתם להפנות המחלוקת לגישור. לאור הודעת הבנק מיום 1 בינואר 2020, כי הוא סבור שאין השעה יפה להליכי גישור בין הצדדים, עם זאת, כמצוות החלטת בית המשפט אם תהייה נסיבות או התפתחויות שלדעת הבנק יצדיקו זאת, הוא ישוב ויבחן אפשרות זו. מועד דיון קדם משפט נקבע ליום 24 ביוני 2020.

ביום 27 במרץ 2020 הגישה הוועדה הבלתי תלויה שמינה דירקטוריון הבנק, בין היתר כוועדת תביעות בלתי תלויה, את מסקנותיה והמלצותיה בקשר עם ההליכים המתוארים לעיל. דירקטוריון הבנק החליט ביום 31 במרץ 2020 לאמץ את מסקנות והמלצות הוועדה במלואן (שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד דירקטורים ונושאי משרה אחרים בגין הפרת חובת אמונים או הפרת חובת זהירות וכן שלא לדרוש מהם השבה של תגמולים שקיבלו, במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית ושלא לנקוט הליך משפטי בעניין זה) והנחה את הנהלת הבנק לפעול ליישומן של המלצות, לרבות לעניין הסכם פשרה בסכום של 23 מיליון דולר עם המבטחים של ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה. בהתאם, ביום 8 בספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה שנחתם בין המבקש, קבוצת הבנק, המשיבים והמבטחים, בהתבסס על המלצתה של הוועדה הבלתי תלויה, בצירוף בקשה ליתן צו המטיל חיסיון על דוח הוועדה הבלתי תלויה. ביום 8 בספטמבר 2020 ניתנה החלטת בית המשפט להטיל חיסיון ארעי על הדוח בעקבותיה הגיש הבנק בקשה להסדר דיוני בקשר עם החלטת החיסיון וביום 17 בספטמבר נתן בית המשפט תוקף להסדר הדיוני.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 9 בספטמבר 2020 הורה בית המשפט על פרסום מודעה בדבר הסכם הפשרה. בהתאם להחלטות בית המשפט על היועץ המשפטי לממשלה ליתן את עמדתו ביחס להסכם הפשרה עד ליום 15 באוקטובר 2020. ביום 18 באוקטובר 2020 הוגשה בקשה מטעם היועץ המשפטי להאריך את המועד להגשת עמדתו ב-30 יום נוספים ובית המשפט נעתר לבקשה.

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה הוגשה ביום 11 בנובמבר 2020 וביום 12 בנובמבר 2020 ניתנה החלטה, על פיה, על הצדדים להגיש תגובתם לעמדת היועץ המשפטי עד ליום 3 בדצמבר 2020 וכן לפעול אצל המבטחים לקבלת הבהרה מאובה בתצהיר או חוות דעת, באשר להערת היועץ המשפטי בדבר האפקט השלילי שיכול יוחל על שוק הביטוח בכלל ובפרט של נושאי משרה. בהתאם להחלטה, ביום 3 בדצמבר 2020 הוגשה תגובה מטעם הבנק וכן הבהרה מטעם מבטחי פוליסת הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק. ביום 20 בדצמבר הוגשה עמדה מטעם היועץ המשפטי, במענה לתגובות הצדדים בהמשכה, ניתנה החלטת בית המשפט המורה ליועץ המשפטי להודיע עד ליום 3 בפברואר 2021 מדוע לא צורפה חוות דעת או תצהיר מטעמו כבסיס להנחות שבועמדתו. בהתאם להחלטה, ביום 3 בפברואר 2021 הוגשה הודעה מטעם היועץ המשפטי לפיה, הדברים שהובאו בעמדתו אינם דורשים תמיכה עובדתית.

באותו יום ניתנה החלטת בית משפט הקובעת, כי ככל ולא תינתן הודעה של מי מהצדדים כי הוא מבקש לקיים דיון בבקשת אישור הסדר הפשרה וזאת עד ליום 7 בפברואר 2021, כי אז תועבר הבקשה להכרעה. בהתאם לכך, ביום 7 בפברואר 2021 הגיש הבנק (והמשיבים הנוספים), הודעה לבית המשפט לפיה, ככל שבית המשפט יאה סבור כי לעמדת היועץ המשפטי יש עשייה להיות השלכה בכל הקשור לאישור הסכם הפשרה בתיק זה, אזי קבוצת הבנק מבקשת כי יתקיים דיון בבקשה. ביום 9 בפברואר 2021 נתנה החלטת בית המשפט לפיה, לדעת בית משפט יש מקום לקיים דיון בעמדת היועץ המשפטי. דיון כאמור התקיים ביום 11 במרץ 2021. ביום 10 בפברואר 2021 הוגשה בקשה להתרת פרסום ולקבלת זכות עיון על ידי עיתון דה מרקר- הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר), במסגרתה ביקשו לעיין בדוח הוועדה הבלתי תלויה בגרסתו המלאה, ולסקר את המידע המצוי בו. תשובת הבנק לבקשת דה-מרקר הוגשה ביום 14 בפברואר ובאותו מועד ניתנה החלטת בית המשפט המתירה את מסירתו למבקשת (דה מרקר), תוך השחרת מידע מטעמים של חשש לפגיעה בהתנהלות השוטפת של הבנק, בפרטיותם של צדדים שלישיים, סודיות מסחרית וסודיות בנקאית.

ביום 6 באפריל 2021 הגיש עיתון כלכליסט מקבוצת ידיעות אחרונות בע"מ (כלכליסט) לבית המשפט, בקשה להורות לבנק להעביר לידי המבקש עותק מדו"ח הוועדה הבלתי תלויה כפי שנמסר לידי דה מרקר ולהצטרף להליך הבקשה להתרת פרסום הבנק הגיש תשובתו לבקשה. ביום 23 באפריל 2021 ניתנה החלטת בית משפט שקבעה כי אין בסיס לבקשת כלכליסט להצטרף להליך וכי יש בסיס לקבלת זכות עיון באותו התיק וצורה שניתנה זכות העיון לדה מרקר.

בהתאם להחלטה מיום 11 במרץ 2021 ובהמשך להחלטות בית המשפט בדבר הארכת מועדים, ביום 28 באפריל 2021 הוגשה הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה ביחס למעמדו של היועץ בהליכי תביעה נגזרת ולעניין אי קיומו של גילוי דעת בנוגע לסוגיית פיקוח על ציות לחוק בתאגיד, ביום 2 במאי 2021 הוגשה תגובה מטעם קבוצת הבנק להודעת היועץ לפיה, בשים לב לכך שבהודעת היועץ אין חידוש כלשהו לעניין אישור הסכם הפשרה, שהיועץ אינו מתנגד לו, מתבקש כי המשפט לאשר את הסכם הפשרה כאמור בבקשה שהוגשה ביום 8 בספטמבר 2020. ביום 11 במאי 2021, ניתן פסק דין אשר נתן להסכם הפשרה שנחתם בין הצדדים לבקשת הגילוי, תוקף של פסק דין. התשלומים השונים על פי הסכם הפשרה שולמו.

(ד) ביום 12 בדצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי ועיון מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "בקשה לגילוי"), להורות לבנק אגוד ("אגוד"), לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד הבנק ללקוח ולאחרים שלחובותיהם ערב הלקוח אישית ("האשראים"). בבקשה נטען, כי חברי דירקטוריון וועדת האשראי של אגוד אפשרו ללקוח לצבור חובות עתק של כ-270 מיליון שקלים חדשים, וללא שעש, לכאורה, את המוטל עליהם כדי לגבותם חזרה במועד. לאחר הליכים דינאמיים שונים, ביום 6 באוגוסט 2017, אישר בית המשפט הסדר דיוני, על פיו יעוכבו ההליכים בתיק על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, אשר על הקמתה החליט דירקטוריון אגוד, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון אגוד. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש. הצדדים קיימו הליך אישור, אשר לא צלח. לפיכך, ביום 25 בספטמבר 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה נגזרת ("הבקשה"), נגד 20 משיבים שונים, שלפי הנטען מכהנים או כיהנו כדירקטורים בבנק אגוד. עניינה של הבקשה, על-פי הנטען בה, הוא מתן הלוואות ללקוח בשנים 2004-2008, ללא בטחונות או כאשר קיימות בטחונות המכסות רק חלק מסך חובותיו, ותוך הפעלת שיקול דעת רשלני והפגנת אדישות, לכאורה, לתוצאות הדברים. כן נטען לגבי אי נקיטת פעולה על-ידי אגוד ונושאי המשרה להחזר כספי אגוד. המבקש עותר לחייב את המשיבים בנזק שגרמו, לטענתו, ברשלנותם, בסך של 125 מיליון שקלים חדשים, הלוך להערכתו בחשבון את התקבולים שיתקבלו בהליכי חדלות הפירעון של הלקוח. בד בבד הוגשה על ידי המבקש בקשה למחיקת הבקשה לגילוי ועיון מסמכים, וביום 28 באוקטובר 2019 בית המשפט הורה על מחיקתה. בהתאם לבקשה מוסכמת של הצדדים, הורה בית המשפט ביום 12 בדצמבר 2019 על צירוף בנק אגוד כמשיב נוסף לבקשה לאישור תביעה נגזרת וביום 24 במאי 2020 הגיש בנק אגוד את תשובתו לבקשה לאישור תביעה נגזרת. ביום 25 במאי 2020, נעתר בית המשפט לבקשת אגוד ונתן צו חיסיון ארעי, עד להחלטה אחרת, ביחס לחיסיון כלפי צדדים שלישיים על תשובת אגוד לבקשה.

ביום 29 ביולי 2020 הוגשה בקשה מטעם עיתון גלובס ואחרים לביטול צו החיסיון הארעי ובכך לאפשר עיון בלתי מוגבל וחשיפת מסמכים שצורפו לתשובת הבנק לבקשה לאישור נגזרת. ביום 10 באוגוסט 2020 התקיים דיון קדם משפט בהמשכו ניתנה על ידי בית המשפט החלטה הדוחה את בקשת החיסיון הן מדיוני בית המשפט והן ממסמכי בית המשפט ולאפשר לגלובס לעיין במסמכים אלה. ביום 21 בספטמבר הגיש אגוד בקשת רשות לערער על החלטה זו. ביום 19 בינואר 2021 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעור שהגיש אגוד, תוך שהוא מאמץ את ההסדר, לפיו יינתן לאגוד פרק זמן להודיע כי ישנם פרטי מידע מסוימים העולים כדי סודות מסחריים - כך שיתייחס גם לפרטי מידע הנוגעים לפרטיותו של הלקוח ולדו"ח הוועדה הבלתי תלויה, בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1 בפברואר 2021 הבנק הגיש הודעה כאמור ביום 16 בפברואר 2021.

בית המשפט אישר את הסכמת הצדדים לדחיית מועד הדיון אשר היה קבוע ליום 13 בינואר 2021 וזאת לצורך ניהול משא ומתן, בין הבנק למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים, בהתאם להחלטת דירקטוריון אגוד מיום 31 בדצמבר 2020. ביום 18 בפברואר 2021 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת עיתון דה מרקר- הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר) ואחרים בקשה למתן צו עיון במסמכים המצויים בתיק בית המשפט ולהצטרף להליך הנוגע לבקשת החיסיון, תוך אפשרות להעלות טענות בנוגע ל"אופן השחרת" המסמכים.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 8 באפריל 2021 התקיים דיון במסגרתו, מסר אגוד לבית המשפט, עדכון ביחס למשא ומתן בין הבנק למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים. בסופו, ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, עד ליום 19 במאי 2021 ימצו המשיבים את המשא ומתן ויודיעו את תוצאותיו לבית המשפט ולצד שכנגד. בנוסף, ישקלו המשיבים את האפשרות לשתף בשלב המשא ומתן את המבקש. בהתאם להחלטה, ביום 19 במאי 2021 הוגשה הודעה מטעם אגוד במסגרתה, הודיע אגוד כי שלבי המשא ומתן טרם מוצו וכי הוא זקוק לפרק זמן של 30 ימים נוספים. בית המשפט נעתר לבקשת אגוד וקבע כי עדכון כאמור יוגש עד ליום 20 ביוני 2021. ביום 22 ביוני 2021 נעתר בית המשפט לבקשת אגוד למתן ארכה דומה נוספת. ביום 21 ביולי 2021 הגיש אגוד בקשת עדכון מטעמו לפיה הוא סבור כי המשא ומתן בין הצדדים נכנס לישורת האחרונה ולשם כך מבוקש מתן ארכה נוספת, למיצוי המשא ומתן עד ליום 9 בספטמבר 2021 והמבקש הגיש תשובה מטעמו. ביום 23 ביולי 2021 נעתר בית המשפט באופן חלקי לבקשת הבנק וקבע כי עדכון נוסף בקשר עם הליך המשא ומתן יימסר עד ליום 1 בספטמבר 2021. בהתאם להחלטה, הגיש אגוד הודעות עדכון, כאמור, תוך שהוא מבקש מבית המשפט לאפשר לבנק להמשיך ולקדם את הפשרה ולמסור הודעת עדכון נוספת בקשר למגעי הצדדים עד ליום 3 בנובמבר 2021. ביום 4 באוקטובר 2021 בית המשפט נעתר לבקשת אגוד למתן ארכה לעדכון והורה לצדדים לתאם מועדי הוכחות. ביום 6 באוקטובר 2021 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה נקבע, כי דיון הוכחות יתקיים ביום 22 במרץ 2022. וככל שתהיה התפתחות במגעי הצדדים לפשרה - הצדדים יעדכנו אודותיה את בית המשפט.

13) בהמשך לחתימת הסכם ביום 12 במרץ 2019 (DPA) בין הבנק ובין משרד המשפטים בארצות הברית (DOJ) לסיום חקירת ה-DOJ בעניין עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, כמפורט בביאור 26 א. 11) א. 1) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020, ניתן ביום 22 במרץ 2021 על ידי בית המשפט בארצות הברית (לוס אנג'לס) צו המורה על ביטול כתב האישום הנדחה, אשר הוגש נגד חברות קבוצת הבנק, בהתאם להסכם (DPA) ה"ל. הצו האמור ניתן לבקשת ה-DOJ, אשר ציין, בין היתר, במסגרת בקשה שהגיש לבית המשפט הנכבד עם תום תקופת ההסכם (שנתיים) אשר נקבעה במסגרת ה-DPA, כי חברות קבוצת הבנק קיימו את התחייבויותיהן על פי ההסכם האמור. ביום 11 במאי 2021 ניתן פסק דין במסגרת הבקשה לגילוי, אשר נתן להסכם הפשרה עם המבטחים של ביטוח הדיירקטורים ועם נושאי המשרה, תוקף של פסק דין.

14) בחודש אוקטובר 2020 חתם עם הבנק עם חברת Apple על הסכם שבמסגרתו לקוחות הבנק בעלי מכשירים מבוססי מערכת הפעלה iOS יוכלו לשלם באמצעות כרטיסי האשראי הבנקאיים שהונפקו להם בבנק באמצעות אפליקציית Apple Pay. בחודש פברואר 2019 חתם הבנק עם חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") ועם חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ, חברה בשליטת כאל (להלן: "דיינרס") - (להלן ביחד: "קבוצת כאל"), על הארכת הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. הארכת הסכם זו עדכנה את התנאים המסחריים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים. בחודש פברואר 2019 חתם הבנק עם ישראלכרט בע"מ ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ - על הארכת הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. הארכת הסכם זו עדכנה את התנאים המסחריים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים. בנוסף, לבנק קיים הסכם עם חברת פועלים אקספרס בע"מ מקבוצת ישראלכרט להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ללקוחות הבנק. בחודש מרץ 2015 חתם הבנק עם לאומי קארד בע"מ על הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. ההסכמים עם חברות כרטיסי האשראי כפופים לכל הדרישות הרגולטוריות הנדרשות על פי כל דין, ככל שישנן.

15) חברה לנאמנות שהינה חברה מאוחדת של הבנק, עוסקת בעסקי נאמנות הכוללים, בעיקר, נאמנויות לקרנות נאמנות, למחזיקי איגרות חוב, לבעלי מניות חסומות ולהחזקת חשבונות בנק.

16) הבנק התחייב כלפי הנאמן לאיגרות החוב ולכתבי התחייבות הנדחים, שהונפקו על ידי מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ, למלא את תנאי התשלום כמצוין באיגרות החוב וכתבי ההתחייבויות הנדחים.

17) הבנק מתקשר עם מספר גופים מוסדיים בעסקאות סינדיקציות אשראי. חלק מהעסקאות מאורגן, מנוהל ומתופעל על ידי הבנק. לפרטים בדבר עסקאות סינדיקציה ראה ביאור 30 ד.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ד. ערבויות לפי מועד פירעון

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו, על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. עיקר הערבויות בבנק מדרגות בדירוג ביצוע אשראי:

להלן הערבויות שהוצאו על-ידי הבנק בפילוח מועד פירעון:

ליום 31 בדצמבר 2021					
פקיעה בעוד שנה פקיעה בין שנה או פחות	ועד 3 שנים	ועד 5 שנים	פקיעה מעל 3 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	סך הכל
2,177	527	111	506	3,321	ערבויות להבטחת אשראי
10,699	3,796	534	1,553	16,582	ערבויות לרוכשי דירות
4,137	1,278	435	4,721	10,571	ערבויות והתחייבויות אחרות
2,480	5,691	1,142	38	9,351	התחייבויות להוצאת ערבויות
19,493	11,292	2,222	6,818	39,825	סך הכל ערבויות
ליום 31 בדצמבר 2020					
פקיעה בעוד שנה פקיעה בין שנה או פחות	ועד 3 שנים	ועד 5 שנים	פקיעה מעל 3 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	סך הכל
1,828	490	52	510	2,880	ערבויות להבטחת אשראי
7,793	2,691	174	1,245	11,903	ערבויות לרוכשי דירות
4,563	872	167	3,658	9,260	ערבויות והתחייבויות אחרות
4,946	5,712	742	-	11,400	התחייבויות להוצאת ערבויות
19,130	9,765	1,135	5,413	35,443	סך הכל ערבויות

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 27 - שיעבודים

ביום 01 בינואר 2022 נכנסו לתוקף העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 336 בנושא שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. העדכונים הינם לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידים בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים. ההוראה כוללת דרישות לניהול נושא הנכסים המשועבדים והסיכונים הכרוכים בו. בבסיס ההוראה המעודכנת עומד המעבר מהוראה כמותית להוראה איכותית, והדרישה לניהול נאות וניטור של שעבוד נכסים. בהתאם לזאת, הבנק קבע מדיניות בנושא ובה הוסדרו, בין היתר, ניהול הפעילות תחת כללי ממשל תאגידי, ניהול סיכונים וכן בקרה וניטור בשים לב לחשיבות הנושא ולמהותיות הפעילות בתאגיד הבנקאי ברמה הקבוצתית.

להלן תיאור תמציתי של שעבודי נכסי הבנק ליום 31/12/21:

א. חברי הבורסה נדרשים להפקיד מערך בטוחות להבטחת קיום כל התחייבויות לקוחותיהם והתחייבות חברי בורסה נוספים שאינם חברי מסלקה ולקוחותיהם, כלפי מסלקת הבורסה, בגין עסקאות שבוצעו במסלקת הבורסה, ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים לגבי פעילות זו, (כמפורט להלן בביאור 1.ג.26).

במסגרת מערך הבטוחות, מפקיד הבנק בטוחות נזילים, כמפורט להלן:

1) בחשבון שפתחה מסלקת הבורסה על שמה, המנוהל במסלקה עבור הבנק ("חשבון בטוחות המסלקה"), הופקדו איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה, בשווי מלוא התחייבויות הלקוחות ובצירוף חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. ליום 31 בדצמבר 2021 הופקדו 124 מיליוני שקלים חדשים. (ליום 31 בדצמבר 2020 - 102 מיליוני שקלים חדשים).

2) בנוסף, החל מיום 19 ביוני 2017 בחשבון שפתחה מסלקת הבורסה על שמה בבנק ישראל עבור הבנק, מופקדים מזומנים שהבנק נתן כבטוחות, וכן מזומנים שישולמו כפירות על ניירות ערך שיופקדו בחשבון בטוחות המסלקה או מזומנים שמקורם בכל זכות כספית אחרת הנובעת מניירות הערך האמורים, לרבות תמורה כספית הנובעת ממכירתם. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 הופקדו בחשבון זה 41 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 36 מיליוני שקלים חדשים).

3) עד ליום 19 ביוני 2017 הוחזקו הכספים הניתנים על ידי חברי מסלקת הבורסה כבטוחות ואשר מופקדים כיום בבנק ישראל (כמפורט בסעיף 2 לעיל) בבנק אחר עבור הבנק.

4) החשבונות האמורים בסעיפים 1 ו-3 לעיל שועבדו בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה לטובת מסלקת הבורסה. החשבון האמור בסעיף 2 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ובהמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת מסלקת הבורסה.

כמו כן, חברי הבורסה נדרשים להפקיד מערך בטוחות, כערוכה לקיום חיוביהם בקשר לביצוע עסקאות מעו"ף שנעשו על ידם או על ידי לקוחותיהם או על ידי חברי בורסה שאינם חברי מסלקת המעו"ף, ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים לגבי פעילות זו, (כמפורט להלן בביאור 2.ג.26).

בהתאם לכך, נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילים בלבד עבור מלוא החשיפה בגין הפעילות בנגזרים ועבור חלקו בקרן הסיכונים כמפורט להלן:

1) בחשבון שנפתח במסלקת הבורסה על שם מסלקת המעו"ף ("חשבון ראשי של בטוחות מעו"ף") הופקדו איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות לטובת מסלקת מעו"ף, בשווי מלוא דרישת הבטוחות מהלקוחות ובצירוף חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. שווי איגרות החוב שהופקדו מסתכם ליום 31 בדצמבר 2021 ב-511 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 415 מיליוני שקלים חדשים).

2) בנוסף, החל מיום 19 ביוני 2017 בחשבון שפתחה מסלקת המעו"ף על שמה עבור הבנק בבנק ישראל, מופקדים מזומנים שהבנק נתן כבטוחות, וכן מזומנים שישולמו כפירות על ניירות ערך שיופקדו בחשבון ראשי של בטוחות מעו"ף או מזומנים שמקורם בכל זכות כספית אחרת הנובעת מניירות הערך האמורים, לרבות תמורה כספית הנובעת ממכירתם. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 מופקדים בחשבון זה 22 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 22 מיליוני שקלים חדשים).

3) עד ליום 19 ביוני 2017 הוחזקו הכספים הניתנים על ידי חברי מסלקת המעו"ף כבטוחות ואשר מופקדים כיום בבנק ישראל (כמפורט בסעיף 2 לעיל) בבנק אחר עבור הבנק.

4) החשבונות האמורים בסעיפים 1 ו-3 לעיל משועבדים בשעבוד צף וקבוע לטובת מסלקת מעו"ף. החשבון האמור בסעיף 2 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ובהמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת מסלקת המעו"ף.

בנוסף, שווי הבטוחות שהופקדו על ידי בנק אגוד לטובת המסלקות, נכון ליום 31 בדצמבר 2021, הינו 260 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 316 מיליוני שקלים חדשים)

ב. בנק ישראל מפעיל את מסגרת התשלומים בזמן אמת - Real Time Gross Settlement (להלן: RTGS) - מערכת המאפשרת ללקוחות להעביר סכומי כסף בשקלים מחשבון בנק אחד לחשבון אחר באותו בנק או בבנק אחר בזמן אמת.

בנק ישראל מעניק אשראי יומי ותוך יומי למשתתפי מערכת RTGS כנגד שיעבוד ספציפי של איגרת חוב של הבנק בחשבון בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך. נכון ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 31 בדצמבר 2020 לא הופקדו איגרות חוב בחשבון זה.

ג. הבנק פועל בניירות ערך באמצעות מסלקת ירוקליר, שהינה מערכת לסליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים בינלאומיים. לטובת הפעילות שועבדו ניירות ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2021 הינה 16 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2020 - 16 מיליוני דולר של ארצות הברית).

לצורך הבטחת פעילות לקוחות הבנק באופציות בחוץ לארץ הבנק מעמיד בטוחות איגרות חוב של ממשלות זרות. לטובת הפעילות שועבדו ניירות ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2021 הינה 47 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2019 - 47 מיליוני דולר של ארצות הברית). בנוסף, נכון ליום 31/12/21 שווי הבטוחות והכספים אשר שועבדו על ידי בנק אגוד למסלקת ירוקליר נאמדת בכ-48 מיליוני דולרים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 27 - שיעבודים - המשך

ד. הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם צדדים נגדיים בהסכמים מסוג CSA (CREDIT SUPPORT ANNEX) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים במסחר בנגזרים. על פי ההסכמים, מבוצעת מדידה תקופתית של השווי ההוגן של ההתחייבויות וזכויות הצדדים בנוגע לעסקאות בנגזרים, ואם החשיפה של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש, אזי אותו צד יעביר לצד השני העברה לתיחום החשיפה עד למועד המדידה הבא.

ליום 31 בדצמבר 2021 העמידה קבוצת הבנק לטובת צדדים נגדיים פיקדונות בשווי של 600 מיליוני שקלים חדשים (31 בדצמבר 2020 - 836 מיליוני שקלים חדשים).

במסגרת רגולציית EMIR, החלה על חלק מהצדדים הנגדיים שהבנק סוחר מולם בנגזרי OTC, הבנק נדרש לסלוק מרכזית חלק מעסקאותיו מול אותם צדדים שניים באמצעות LCH. כחלק מדרישות הסליקה המרכזית ב-LCH, הבנק נדרש לתחום את חשיפת השווי ההוגן (Variation Margin) ואת החשיפה העתידית (Initial Margin) באמצעות העברות לתיחום חשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2021 העמידה קבוצת הבנק לטובת תיחום חשיפת שווי הוגן (Variation Margin) סך של 60 מיליוני שקלים חדשים ולתיחום חשיפה עתידית (Initial Margin) סך של 46 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 60 מיליוני שקלים חדשים ו-43 מיליוני שקלים בהתאמה).

שווי הבטוחות לתיחום חשיפת שווי הוגן (Variation Margin) בבנק אגוד עומד סך של 14 מיליוני שקלים חדשים ולתיחום חשיפה עתידית (Initial Margin) סך של 64 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 106 מיליוני שקלים חדשים ו-85 מיליוני שקלים בהתאמה).

ה. בהתאם לדרישת רשויות פיקוח בארה"ב, שיעבד סניף הבנק ניירות ערך בסכום של כ-31 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2020 - 34 מיליוני דולר של ארצות הברית) המשמשים להבטחת פיקדונות הציבור או לקיום הוראות שלטוניות אחרות.

ו. כנגד קווי אשראי שהועמדו לבנק על ידי בנק ישראל, משעבד הבנק חשבון ניירות ערך זרים. נכון לימים 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020 הבנק לא שיעבד ניירות ערך זרים.

ז. הבנק שיעבד תיק משכנתאות בסך של 6.5 מיליארדי שקלים חדשים (מזה: סכום משועבד בפועל של 3.65 מיליארדי שקלים חדשים) וכן פיקדונות מוניטריים בסך 1.2 מיליארדי שקלים חדשים להבטחת הלוואות מוניטריות לטווח ארוך שהתקבלו ויתקבלו בהמשך מבנק ישראל, לצורך מימון אשראי לעסקים קטנים וזעירים. הבנק ישמש כנאמן עבור בנק ישראל בכל הנוגע לתפעול הלוואות ושמירה על תיק הלוואות משועבד בהיקף מספק. במקרה בו, הלוואה מסוימת אינה תואמת עוד את המאפיינים הנדרשים על ידי בנק ישראל, הלוואה זו אינה יכולה לשמש עוד כבטוחה להלוואות המוניטריות שיקבל הבנק, ועל כן, ככל ששווי התיק המשועבד יפחת מעבר לסף המינימלי הנדרש, יהיה על הבנק לשעבד תיקי הלוואות נוספים או להעמיד בטוחות אחרות.

ח.

31 בדצמבר	
2020	2021
המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:	
200	1,332

ט. הבנק חתם ביום 30.12.2020 על הסכם משכון ואגרת חוב מובטחת להבטחת אשראי המתקבל מעת לעת מבנק ישראל, במסגרתו שעבד הבנק, בשעבוד בדרגה ראשונה ללא הגבלה בסכום וכן בהמחאה על דרך השעבוד את כל הנכסים והזכויות בחשבונות ספציפיים המתנהלים ע"ש בנק ישראל, במסלוקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב וב-Euroclear וכן את כל נכסיו וזכויותיו בהלוואות לדיור מסוימות והבטוחות המבטיחות הלוואות אלה, המהווה חלק מתיק הלוואות לדיור שבוצע על ידי הבנק (ראה פירוט בביאור 27 סעיף ז).

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) תאור המכשירים הנגזרים והסיכונים הגלומים בפעילות זו:

(1) כללי

פעילותו של הבנק במכשירים נגזרים, כגון חוזים עתידיים ועסקאות אקדמה, אופציות והחלפות פיננסיות, מתבצעת הן כמתווך עבור לקוחותיו והן כחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות שלו ובין השאר למזעור חשיפות הבנק לסיכוני שוק. הבנק מייעד מכשירים נגזרים מסוימים כמגדרי שווי הוגן או כמגדרי תזרים מזומנים. לפרטים ראה ביאור 1 ה.16. לדוחות הכספיים.

(2) סוגי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים ותיאורם

העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כוללות חוזי מטבע, חוזי ריבית וחוזים אחרים וכן חוזים עבור לקוחות בשוק המעו"ף, על מדדים ונכסים שונים, כמפורט להלן:

- עסקאות אקדמה (Forward) וחוזים עתידיים (Futures): חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: "נכסי בסיס"), שיבוצעו בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
- עסקאות החלפה (Swap): חוזים להחלפת כמות מוגדרת של נכסי בסיס במועד העסקה, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.
- אופציות (Options): חוזים המקנים, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
- עסקאות למסירה מיידית (Spot): עסקאות חליפין בין שני מטבעות, על פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך שני ימי עסקים.
- נגזרי אשראי: חוזים המקנים, תמורת תשלום פרמיה חד פעמית או תקופתית, את הזכות לקבלת תשלום במקרה של שינוי בדירוג אשראי, אי יכולת לעמוד בהתחייבויות או כל אירוע אשראי אחר, המתייחס למדינה או לחברה, כפי שנקבע בחוזה.
- גידורי שווי הוגן: הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.
- גידורי תזרים מזומנים: הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי תזרים מזומנים. הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור.
- החלק האפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים מדווח תחילה בהון העצמי (מחוץ לדוח רווח והפסד) כמרכיב של רווח כולל אחר, ואחר כך, כאשר העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד.
- החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד כנ"ל מוכר מיידית בדוח רווח והפסד.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2020			31 בדצמבר 2021		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
1,439	-	1,439	929	-	929
33	33	-	-	-	-
74	74	-	-	-	-
56,480	35,492	20,988	50,993	22,422	28,571
58,026	35,599	22,427	51,922	22,422	29,500
3,962	-	3,962	3,921	-	3,921
חוזי מטבע חוץ					
132,370	80,362	52,008	157,092	99,090	58,002
20,293	15,628	4,665	14,938	14,748	190
19,723	15,038	4,685	14,566	14,349	217
3,150	1,456	1,694	2,543	1,191	1,352
175,536	112,484	63,052	189,139	129,378	59,761
-	-	-	-	-	-
חוזים בגין מניות					
27,948	27,666	282	32,562	32,089	473
27,628	27,620	8	31,926	31,908	18
2,657	2,657	-	791	791	-
58,233	57,943	290	65,279	64,788	491
חוזי סחורות ואחרים					
96	14	82	1	1	-
425	425	-	28	28	-
409	409	-	28	28	-
930	848	82	57	57	-
חוזי אשראי					
257	-	257	249	-	249
118	-	118	81	-	81
375	-	375	330	-	330
293,100	206,874	86,226	306,727	216,645	90,082

- (1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 31,953 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 34,819 מיליוני שקלים חדשים).
- (2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 7,086 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 7,708 מיליוני שקלים חדשים).
- (3) הבנק מבצע גידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.
- (4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 5,799 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 4,854 מיליוני שקלים חדשים).
- (5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 63,320 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 27,590 מיליוני שקלים חדשים).
- (6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2021					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
797	299	498	601	266	335
149	-	149	34	-	34
2,692	2,478	214	2,343	2,183	160
-	-	-	-	-	-
259	259	-	713	713	-
-	-	-	-	-	-
5	-	5	2	-	2
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497
-	-	-	-	-	-
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזי מטבע חוץ ⁽¹⁾					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזים בגין מניות					
חוזי סחורות ואחרים					
חוזי אשראי					
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾					
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
1,089	1,032	57	922	834	88

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
1,465	666	799	1,112	575	537
170	-	170	60	-	60
3,573	3,115	458	2,891	2,487	404
-	-	-	-	-	-
464	458	6	541	541	-
2	2	-	2	2	-
8	-	8	6	-	6
5,512	4,241	1,271	4,552	3,605	947
-	-	-	-	-	-
5,512	4,241	1,271	4,552	3,605	947
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
חוזי ריבית					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזי מטבע חוץ ⁽¹⁾					
מזה: נגזרים מגדרים					
חוזים בגין מניות					
חוזי סחורות ואחרים					
חוזי אשראי					
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽²⁾					
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
5,512	4,241	1,271	4,552	3,605	947
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
962	808	154	808	686	122

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.
 (2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 7 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 9 מיליוני שקלים חדשים). שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים ליום 31 בדצמבר 2020 6 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) גידור חשבונאי

1. גידור שווי הוגן⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
הכנסות (הוצאות) ריבית		
		חוזי ריבית
	(94)	פריטים מגודרים
	82	נגזרים מגזרים

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		
התאמות שווי הוגן	הערך בספרים	
מצטבר שהגדילו	את הערך בספרים	
	81	1,841

ניירות ערך זמינים למכירה

2. גידור תזרים מזומנים⁽²⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
סכומים שהוכרו	הכנסות (הוצאות) ריבית	
ברווח (הפסד) כולל	אחר מנגזרים	
	(37)	(22)

(1) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(2) משקף סכומים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור שעבורם ההפרש בין השינוי בשווי הוגן וההפחתה התקופתית מוכרים ברווח (הפסד) כולל אחר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ד) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2021						
בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל	
73	1,905	77	42	1,562	3,659	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(1,132)	-	-	(791)	(1,923) ⁽¹⁾	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
-	(773)	-	(42)	(195)	(1,010)	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
73	-	77	-	576	726	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
312	968	142	-	1,175	2,597	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
-	(661)	-	-	(372)	(1,033)	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
312	307	142	-	803	1,564	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
385	307	219	-	1,379	2,290	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
74	1,150	77	-	2,452	3,753	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(1,132)	-	-	(791)	(1,923)	מכשירים פיננסיים
-	(18)	-	-	(329)	(346)	בטחון במזומן ששועבד
74	-	77	-	1,332	1,483	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2020						
בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל	
119	2,384	61	31	1,957	4,552	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(1,725)	-	-	(814)	(2,539) ⁽¹⁾	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
-	(635)	-	(29)	(420)	(1,084)	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
119	24	61	2	723	929	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
217	1,085	176	-	1,087	2,565	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
-	(679)	-	-	(397)	(1,076)	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
217	406	176	-	690	1,489	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
336	430	237	2	1,413	2,418	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
87	2,436	87	-	2,902	5,512	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(1,725)	-	-	(814)	(2,539)	מכשירים פיננסיים
-	(340)	-	-	(323)	(663)	בטחון במזומן ששועבד
87	371	87	-	1,765	2,310	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בשנת 2021 הוכרו הכנסות הנובעות מקיטון בהפסדי אשראי בסך מיליון שקלים חדשים (בשנת 2020 הוכרו הוצאות הנובעות מגידול בהפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 6 מיליוני שקלים חדשים, בשנת 2019 הוכרו הכנסות הנובעות מקיטון בהפסדי אשראי בסך 6 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ה) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2021					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
7,086	713	3,484	1,908	981	חוזי ריבית:
44,836	12,051	21,644	9,497	1,644	שקל - מדד
189,139	161	4,662	76,491	107,825	אחר
65,279	-	276	1,864	63,139	חוזי מטבע חוץ
387	-	330	1	56	חוזים בגין מניות
306,727	12,925	30,396	89,761	173,645	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל
31 בדצמבר 2020					
293,100	14,552	37,163	72,278	169,107	סך הכל

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח. המידע הכספי בדוח הדיקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור זה, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה".

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
 - קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.
- בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים וניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים - הלוואות לדויר ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגזרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות ומממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. בהתאם, כוללים דוח רווח והפסד, לשנת 2021 ולרבעון הרביעי של שנת 2020, והמאזנים המאוחדים של הבנק, לימים 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020, את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית-אחרים	מסקי בית-הלואאות לדיור	מזה: דיור פרטית	מסקי עסקי	מסקים קטנים וזעירים	מסקים בינוניים	
1,184	6,456	150	2	1,415	382	הכנסות ריבית מחיצוניים
696	1	-	192	153	58	הוצאות ריבית מחיצוניים
488	6,455	150	(190)	1,262	324	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
948	(4,192)	(87)	271	101	13	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,436	2,263	63	81	1,363	337	סך הכנסות ריבית, נטו
1	-	-	-	1	(2)	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
699	143	19	23	543	114	סך עמלות והכנסות אחרות
700	143	19	23	544	112	סך הכנסות שאינן מריבית
2,136	2,406	82	104	1,907	449	סך הכנסות
(55)	(133)	82	(1)	(71)	22	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,247	835	83	26	1,164	220	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(42)	-	-	2	(24)	19	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
2,205	835	83	28	1,140	239	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(14)	1,704	(83)	77	838	188	רווח (הפסד) לפני מיסים
(5)	586	(29)	26	288	65	הפרשה למיסים על הרווח
(9)	1,118	(54)	51	550	123	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
(9)	1,118	(54)	51	550	123	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(52)	-	-	-	(6)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(61)	1,118	(54)	51	544	123	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
24,262	165,384	221,820	203	30,459	8,958	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
24,262	165,384	221,820	203	30,459	8,958	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
26,184 ⁽³⁾	175,626	18,126	141	30,744	10,066	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
84	36	-	4	704	187	יתרת חובות פגומים
25	1,264	376	-	26	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
120,539	-	-	20,947	47,118	15,525	יתרה ממוצעת של התחייבויות
117,274	-	-	20,947	47,118	15,525	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
118,051	-	-	21,664	50,247	15,742	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
22,835	96,065	15,635	98	27,504	11,927	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
23,394	101,946	16,825	75	27,368	12,936	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
54,158	8,486	8,364	6,718	38,589	6,410	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
						פיצול הכנסות ריבית, נטו:
958	2,152	61	1	1,182	285	מרווח מפעילות מתן אשראי
450	-	-	72	124	42	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
28	111	1	8	57	10	אחר
1,436	2,263	62	81	1,363	337	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) מזה: יתרת הלואה לדיור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים בסך 16,052 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
10,557	220	208	12	10,337	248	39	611
2,872	7	7	-	2,865	1,238	340	187
7,685	213	201	12	7,472	(990)	(301)	424
-	(5)	(5)	-	5	2,293	410	161
7,685	208	196	12	7,477	1,303	109	585
401	8	8	-	393	385	3	5
2,234	34	12	22	2,200	467	51	160
2,635	42	20	22	2,593	852	54	165
10,320	250	216	34	10,070	2,155	163	750
(278)	-	-	-	(278)	(1)	(32)	(7)
5,568	69	55	14	5,499	503	152	352
-	-	-	-	-	2	16	27
5,568	69	55	14	5,499	505	168	379
5,030	181	161	20	4,849	1,651	27	378
1,730	62	55	7	1,668	569	9	130
3,300	119	106	13	3,181	1,082	18	248
(10)	-	-	-	(10)	(10)	-	-
3,290	119	106	13	3,171	1,072	18	248
(102)	-	-	-	(102)	(44)	-	-
3,188	119	106	13	3,069	1,028	18	248
371,523	15,974	15,319	655	355,549	103,668	1,777	20,838
22	-	-	-	22	22	-	-
255,433	3,552	3,198	354	251,881	-	1,777	20,838
273,531	4,236	4,102	134	269,295	-	2,960	23,574
1,352	-	-	-	1,352	1	-	336
1,316	-	-	-	1,316	1	-	-
350,493	15,090	14,551	539	335,403	41,790	53,355	36,129
294,415	4,067	3,636	431	290,348	-	53,355	36,129
307,924	4,186	3,886	300	303,738	-	61,365	36,669
208,323	5,010	4,573	437	203,313	11,971	2,295	30,618
218,710	5,640	5,137	503	213,070	12,316	1,429	33,606
514,182	-	-	-	514,182	3,380	368,943	27,498
5,474	121	114	7	5,353	-	26	490
791	8	8	-	783	-	62	53
1,648	79	74	5	1,569	1,303	21	42
7,685	208	196	12	7,477	1,303	109	585

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית-אחרים	מסקי בית-הלוואות לדיור	מזה: דיור עסקי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	
990	3,913	466	2	1,202	330	הכנסות ריבית מחיצוניים
501	-	-	161	106	53	הוצאות ריבית מחיצוניים
489	3,913	466	(159)	1,096	277	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
840	(1,984)	(237)	238	92	32	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,329	1,929	229	79	1,188	309	סך הכנסות ריבית, נטו
8	(6)	-	-	-	1	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
574	146	19	99	440	96	סך עמלות והכנסות אחרות
582	140	19	99	440	97	סך הכנסות שאינן מריבית
1,911	2,069	248	178	1,628	406	סך הכנסות
130	279	82	6	321	136	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,864	678	83	64	880	74	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(140)	-	-	8	(77)	62	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
1,724	678	83	72	803	136	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
57	1,112	83	100	504	134	רווח (הפסד) לפני מיסים
20	386	29	35	175	46	הפרשה למיסים על הרווח
37	726	54	65	329	88	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
37	726	54	65	329	88	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(47)	-	-	-	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(10)	726	54	65	324	88	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
21,398	142,921	18,706	178	23,880	8,108	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
21,398	142,921	18,706	178	23,880	8,108	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
25,643	156,364	18,878	370	29,514	9,660	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
96	97	-	-	810	239	יתרת חובות פגומים
24	1,176	376	-	27	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
103,115	-	-	17,072	34,255	10,570	יתרה ממוצעת של התחייבויות
99,635	-	-	17,072	34,255	10,570	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
114,987	-	-	20,178	44,382	14,406	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
20,182	82,671	15,635	70	22,792	9,192	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
22,432	90,918	16,825	240	27,800	11,882	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
41,321	9,294	712	3,825	29,986	3,744	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
861	1,831	227	1	1,026	260	מרווח מפעילות מתן אשראי
458	-	-	76	122	36	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
10	98	2	2	40	13	אחר
1,329	1,929	229	79	1,188	309	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
7,528	249	230	19	7,279	235	32	575
1,708	37	37	-	1,671	424	240	186
5,820	212	193	19	5,608	(189)	(208)	389
-	(18)	(18)	-	18	322	306	172
5,820	194	175	19	5,626	133	98	561
221	10	10	-	211	208	1	(1)
1,892	31	10	21	1,861	316	56	134
2,113	41	20	21	2,072	524	57	133
7,933	235	195	40	7,698	657	155	694
1,050	16	16	-	1,034	1	23	138
4,279	89	58	31	4,190	416	63	151
-	-	-	-	-	5	54	88
4,279	89	58	31	4,190	421	117	239
2,604	130	121	9	2,474	235	15	317
903	45	42	3	858	81	5	110
1,701	85	79	6	1,616	154	10	207
1	-	-	-	1	1	-	-
1,702	85	79	6	1,617	155	10	207
(92)	-	-	-	(92)	(40)	-	-
1,610	85	79	6	1,525	115	10	207
301,780	15,631	14,782	849	286,149	69,431	1,108	19,125
31	-	-	-	31	31	-	-
220,018	3,300	2,842	458	216,718	-	1,108	19,125
247,958	3,804	3,481	323	244,154	-	2,434	20,169
1,700	-	-	-	1,700	-	118	340
1,228	-	-	-	1,228	-	-	1
284,001	14,784	13,937	847	269,217	31,298	41,903	31,004
239,181	4,742	4,058	684	234,439	-	41,903	31,004
284,224	4,611	3,892	719	279,613	-	47,566	38,094
175,645	4,544	4,141	403	171,101	8,010	2,455	25,729
200,484	4,773	4,364	409	195,711	11,291	2,367	28,781
467,587	-	-	-	467,587	2,663	357,700	19,054
4,587	107	97	10	4,480	-	26	475
827	10	8	2	817	-	66	59
406	77	70	7	329	133	6	27
5,820	194	175	19	5,626	133	98	561

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית-אחרים	מסקי בית-הלוואות לדיור	מסקי קטנים וזעירים	מסקי בינוניים	מסקי בית-אחרים	מסקי בינוניים	מסקי קטנים וזעירים	מסקי בינוניים	מסקי בינוניים	מסקי בינוניים
961	4,014	2	1,157	297	961	4,014	2	1,157	297
576	-	176	118	65	576	-	176	118	65
385	4,014	(174)	1,039	232	385	4,014	(174)	1,039	232
964	(2,319)	260	111	63	964	(2,319)	260	111	63
1,349	1,695	86	1,150	295	1,349	1,695	86	1,150	295
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
526	160	11	387	90	526	160	11	387	90
526	160	11	387	90	526	160	11	387	90
1,875	1,855	97	1,537	385	1,875	1,855	97	1,537	385
99	44	2	166	42	99	44	2	166	42
1,762	651	85	809	62	1,762	651	85	809	62
(134)	-	7	(75)	60	(134)	-	7	(75)	60
1,628	651	92	734	122	1,628	651	92	734	122
148	1,160	3	637	221	148	1,160	3	637	221
52	404	1	222	77	52	404	1	222	77
96	756	2	415	144	96	756	2	415	144
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
96	756	2	415	144	96	756	2	415	144
(44)	-	-	(5)	-	(44)	-	-	(5)	-
52	756	2	410	144	52	756	2	410	144
20,708	130,749	112	20,412	7,104	20,708	130,749	112	20,412	7,104
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20,708	130,749	112	20,412	7,104	20,708	130,749	112	20,412	7,104
21,893	135,311	227	21,241	7,196	21,893	135,311	227	21,241	7,196
86	56	-	622	145	86	56	-	622	145
24	1,476	-	37	-	24	1,476	-	37	-
87,897	-	13,938	25,283	8,388	87,897	-	13,938	25,283	8,388
84,672	-	13,938	25,283	8,388	84,672	-	13,938	25,283	8,388
86,076	-	14,839	26,725	8,935	86,076	-	14,839	26,725	8,935
19,016	74,823	26	19,517	8,157	19,016	74,823	26	19,517	8,157
19,749	78,190	25	20,250	8,389	19,749	78,190	25	20,250	8,389
42,576	9,945	2,687	29,648	6,123	42,576	9,945	2,687	29,648	6,123
831	1,622	-	984	240	831	1,622	-	984	240
516	-	86	142	46	516	-	86	142	46
2	73	-	24	9	2	73	-	24	9
1,349	1,695	86	1,150	295	1,349	1,695	86	1,150	295

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).
 (2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
7,711	408	384	24	7,303	266	30	576
2,371	101	100	1	2,270	615	446	274
5,340	307	284	23	5,033	(349)	(416)	302
-	(93)	(93)	-	93	256	534	224
5,340	214	191	23	5,126	(93)	118	526
357	8	8	-	349	349	-	-
1,609	30	6	24	1,579	223	39	143
1,966	38	14	24	1,928	572	39	143
7,306	252	205	47	7,054	479	157	669
364	(4)	(4)	-	368	(3)	(6)	24
3,988	79	51	28	3,909	366	69	105
-	-	-	-	-	5	52	85
3,988	79	51	28	3,909	371	121	190
2,954	177	158	19	2,777	111	42	455
1,029	62	55	7	967	38	15	158
1,925	115	103	12	1,810	73	27	297
-	-	-	-	-	-	-	-
1,925	115	103	12	1,810	73	27	297
(83)	-	-	-	(83)	(34)	-	-
1,842	115	103	12	1,727	39	27	297
260,685	10,079	9,169	910	250,606	53,589	1,051	16,881
32	-	-	-	32	32	-	-
200,245	3,228	2,637	591	197,017	-	1,051	16,881
206,401	3,607	3,231	376	202,794	-	1,569	15,357
1,274	-	-	-	1,274	-	124	241
1,537	-	-	-	1,537	-	-	-
244,392	10,826	10,127	699	233,566	32,083	39,992	25,985
203,531	5,273	4,648	625	198,258	-	39,992	25,985
210,984	3,924	3,319	605	207,060	-	45,330	25,155
157,548	4,179	3,743	436	153,369	6,694	2,029	23,107
162,858	4,227	3,803	424	158,631	6,385	1,810	23,833
458,316	-	-	-	458,316	10,324	329,318	27,695
4,238	108	96	12	4,130	-	19	434
964	11	9	2	953	-	93	70
138	95	86	9	43	(93)	6	22
5,340	214	191	23	5,126	(93)	118	526

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
		אחר	כרטיסי אשראי	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור		
7,642	2	2	-	7,640	1,148	36	6,456	הכנסות ריבית מחיצוניים
889	192	192	-	697	696	-	1	הוצאות ריבית מחיצוניים
6,753	(190)	(190)	-	6,943	452	36	6,455	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(2,973)	271	271	-	(3,244)	953	(5)	(4,192)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
3,780	81	81	-	3,699	1,405	31	2,263	סך הכנסות ריבית, נטו
1	-	-	-	1	1	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
865	23	22	1	842	520	179	143	סך עמלות והכנסות אחרות
866	23	22	1	843	521	179	143	סך הכנסות שאינן מריבית
4,646	104	103	1	4,542	1,926	210	2,406	סך הכנסות
(189)	(1)	(1)	-	(188)	(55)	-	(133)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,108	26	25	1	3,082	2,177	70	835	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(40)	2	2	-	(42)	(38)	(4)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
3,068	28	27	1	3,040	2,139	66	835	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,767	77	77	-	1,690	(158)	144	1,704	רווח (הפסד) לפני מיסים
607	26	26	-	581	(55)	50	586	הפרשה למיסים על הרווח
1,160	51	51	-	1,109	(103)	94	1,118	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
1,160	51	51	-	1,109	(103)	94	1,118	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(52)	-	-	-	(52)	(47)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,108	51	51	-	1,057	(150)	89	1,118	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
189,849	203	188	15	189,646	20,997	3,265	165,384	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
189,849	203	188	15	189,646	20,997	3,265	165,384	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
201,951	141	119	22	201,810	21,553	4,631	175,626	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
124	4	4	-	120	84	-	36	יתרת חובות פגומים
1,290	1	1	-	1,289	25	-	1,264	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
141,486	20,947	20,947	-	120,539	117,274	3,265	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
138,221	20,947	20,947	-	117,274	117,274	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
139,715	21,664	21,664	-	118,051	118,051	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
118,998	98	91	7	118,900	18,702	4,133	96,065	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
125,415	75	68	7	125,340	19,309	4,085	101,946	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
69,362	6,718	6,718	-	62,644	54,158	-	8,486	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות ריבית נטו:
3,111	1	1	-	3,110	928	30	2,152	מרווח מפעילות מתן אשראי
522	72	72	-	450	450	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
147	8	8	-	139	27	1	111	אחר
3,780	81	81	-	3,699	1,405	31	2,263	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	
4,905	2	2	-	4,903	953	37	3,913	הכנסות ריבית מחיצוניים
662	161	161	-	501	501	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
4,243	(159)	(159)	-	4,402	452	37	3,913	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(906)	238	238	-	(1,144)	846	(6)	(1,984)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
3,337	79	79	-	3,258	1,298	31	1,929	סך הכנסות ריבית, נטו
2	-	-	-	2	8	-	(6)	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
819	99	98	1	720	430	144	146	סך עמלות והכנסות אחרות
821	99	98	1	722	438	144	140	סך הכנסות שאינן מריבית
4,158	178	177	1	3,980	1,736	175	2,069	סך הכנסות
415	6	6	-	409	130	-	279	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,606	64	62	2	2,542	1,799	65	678	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(132)	8	8	-	(140)	(127)	(13)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
2,474	72	70	2	2,402	1,672	52	678	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,269	100	101	(1)	1,169	(66)	123	1,112	רווח (הפסד) לפני מיסים
441	35	35	-	406	(23)	43	386	הפרשה למיסים על הרווח
828	65	66	(1)	763	(43)	80	726	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
828	65	66	(1)	763	(43)	80	726	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(47)	-	-	-	(47)	(44)	(3)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
781	65	66	(1)	716	(87)	77	726	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
164,497	178	166	12	164,319	17,918	3,480	142,921	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
164,497	178	166	12	164,319	17,918	3,480	142,921	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
182,377	370	352	18	182,007	21,399	4,244	156,364	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
193	-	-	-	193	96	-	97	יתרת חובות פגומים
1,200	-	-	-	1,200	24	-	1,176	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
120,187	17,072	17,072	-	103,115	99,635	3,480	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
116,707	17,072	17,072	-	99,635	99,635	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
135,165	20,178	20,178	-	114,987	114,987	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
102,923	70	63	7	102,853	16,774	3,408	82,671	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
113,590	240	233	7	113,350	18,512	3,920	90,918	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
54,440	3,825	3,825	-	50,615	41,321	-	9,294	יתרה ממוצעת של נכסים בנייהול
2,693	1	1	-	2,692	831	30	1,831	פיצול הכנסות ריבית נטו: מרווח מפעילות מתן אשראי
534	76	76	-	458	458	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
110	2	2	-	108	9	1	98	אחר
3,337	79	79	-	3,258	1,298	31	1,929	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הנקאות פרטית	סך הכל	כרטיסי אשראי	סך הכל	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור		
4,977	2	2	-	4,975	925	36	4,014	הכנסות ריבית מחיצוניים
752	176	176	-	576	576	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
4,225	(174)	(174)	-	4,399	349	36	4,014	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(1,095)	260	260	-	(1,355)	970	(6)	(2,319)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
3,130	86	86	-	3,044	1,319	30	1,695	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
697	11	10	1	686	377	149	160	סך עמלות והכנסות אחרות
697	11	10	1	686	377	149	160	סך הכנסות שאינן מריבית
3,827	97	96	1	3,730	1,696	179	1,855	סך הכנסות
145	2	2	-	143	99	-	44	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,498	85	84	1	2,413	1,700	62	651	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(127)	7	7	-	(134)	(122)	(12)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
2,371	92	91	1	2,279	1,578	50	651	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,311	3	3	-	1,308	19	129	1,160	רווח לפני מיסים
457	1	1	-	456	7	45	404	הפרשה למיסים על הרווח
854	2	2	-	852	12	84	756	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
854	2	2	-	852	12	84	756	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(44)	-	-	-	(44)	(39)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
810	2	2	-	808	(27)	79	756	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
151,569	112	100	12	151,457	17,483	3,225	130,749	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
151,569	112	100	12	151,457	17,483	3,225	130,749	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
157,431	227	215	12	157,204	17,932	3,961	135,311	יתרת האשראי לציבור לטוף תקופת הדיווח
142	-	-	-	142	86	-	56	יתרת חובות פגומים
1,500	-	-	-	1,500	24	-	1,476	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
101,835	13,938	13,938	-	87,897	84,672	3,225	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
98,610	13,938	13,938	-	84,672	84,672	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
100,915	14,839	14,839	-	86,076	86,076	-	-	יתרת פקדונות הציבור לטוף תקופת הדיווח
93,865	26	19	7	93,839	15,669	3,347	74,823	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
97,964	25	18	7	97,939	16,284	3,465	78,190	יתרת נכסי סיכון לטוף תקופת הדיווח
55,208	2,687	2,687	-	52,521	42,576	-	9,945	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
2,453	-	-	-	2,453	801	30	1,622	פיצול הכנסות ריבית נטו:
602	86	86	-	516	516	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
75	-	-	-	75	2	-	73	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
3,130	86	86	-	3,044	1,319	30	1,695	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	
611	243	368	382	301	81	1,415	1,000	415	הכנסות ריבית מחיצוניים
187	177	10	58	52	6	153	131	22	הוצאות ריבית מחיצוניים
424	66	358	324	249	75	1,262	869	393	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
161	201	(40)	13	18	(5)	101	132	(31)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
585	267	318	337	267	70	1,363	1,001	362	סך הכנסות ריבית, נטו
5	5	-	(2)	(2)	-	1	1	-	סך הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
160	66	94	114	88	26	543	467	76	סך עמלות והכנסות אחרות
165	71	94	112	86	26	544	468	76	סך הכנסות שאינן מריבית
750	338	412	449	353	96	1,907	1,469	438	סך הכנסות
(7)	(39)	32	22	23	(1)	(71)	(80)	9	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
352	262	90	220	193	27	1,164	1,040	124	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
27	22	5	19	17	2	(24)	(22)	(2)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
379	284	95	239	210	29	1,140	1,018	122	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
378	93	285	188	120	68	838	531	307	רווח לפני מיסים
130	32	98	65	41	24	288	182	106	הפרשה למיסים על הרווח
248	61	187	123	79	44	550	349	201	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
248	61	187	123	79	44	550	349	201	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(6)	(6)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
248	61	187	123	79	44	544	343	201	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
20,838	11,083	9,755	8,958	6,185	2,773	30,459	21,130	9,329	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
20,838	11,083	9,755	8,958	6,185	2,773	30,459	21,130	9,329	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
23,574	11,109	12,465	10,066	6,959	3,107	30,744	21,343	9,401	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
336	280	56	187	174	13	704	502	202	יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	26	16	10	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
36,129	28,399	7,730	15,525	12,408	3,117	47,118	38,454	8,664	יתרה ממוצעת של התחייבויות
36,129	28,399	7,730	15,525	12,408	3,117	47,118	38,454	8,664	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
36,669	27,836	8,833	15,742	12,671	3,071	50,247	40,602	9,645	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
30,618	12,345	18,273	11,927	8,049	3,878	27,504	17,779	9,725	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
33,606	11,989	21,617	12,936	8,773	4,163	27,368	17,297	10,071	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
27,498	21,971	5,527	6,410	5,411	999	38,589	34,556	4,033	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
490	185	305	285	230	55	1,182	849	333	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
53	53	-	42	28	14	124	107	17	מרווח מפעילות מתן אשראי
42	29	13	10	9	1	57	45	12	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
585	267	318	337	267	70	1,363	1,001	362	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים		מגזר עסקים בינוניים		מגזר עסקים קטנים וזעירים		מגזר עסקים קטנים וזעירים		מגזר עסקים קטנים וזעירים		
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	
575	239	336	330	229	101	1,202	848	354	848	הכנסות ריבית מחיצוניים
186	173	13	53	46	7	106	89	17	89	הוצאות ריבית מחיצוניים
389	66	323	277	183	94	1,096	759	337	759	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
172	205	(33)	32	38	(6)	92	109	(17)	109	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
561	271	290	309	221	88	1,188	868	320	868	סך הכנסות ריבית, נטו
(1)	(1)	-	1	1	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
134	58	76	96	67	29	440	380	60	380	סך עמלות והכנסות אחרות
133	57	76	97	68	29	440	380	60	380	סך הכנסות שאינן מריבית
694	328	366	406	289	117	1,628	1,248	380	1,248	סך הכנסות
138	141	(3)	136	130	6	321	275	46	275	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
151	107	44	74	63	11	880	808	72	808	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
88	72	16	62	57	5	(77)	(71)	(6)	(71)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
239	179	60	136	120	16	803	737	66	737	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
317	8	309	134	39	95	504	236	268	236	רווח לפני מיסים
110	3	107	46	13	33	175	82	93	82	הפרשה למיסים על הרווח
207	5	202	88	26	62	329	154	175	154	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
207	5	202	88	26	62	329	154	175	154	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	-	(5)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
207	5	202	88	26	62	324	149	175	149	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
19,125	10,881	8,244	8,108	5,360	2,748	23,880	17,122	6,758	17,122	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
19,125	10,881	8,244	8,108	5,360	2,748	23,880	17,122	6,758	17,122	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
20,169	11,936	8,233	9,660	6,297	3,363	29,514	20,722	8,792	20,722	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
340	332	8	239	203	36	810	622	188	622	יתרת חובות פגומים
1	1	-	-	-	-	27	23	4	23	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
31,004	25,167	5,837	10,570	7,940	2,630	34,255	28,116	6,139	28,116	יתרה ממוצעת של התחייבויות
31,004	25,167	5,837	10,570	7,940	2,630	34,255	28,116	6,139	28,116	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
38,094	30,825	7,269	14,406	11,119	3,287	44,382	36,508	7,874	36,508	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
25,729	10,343	15,386	9,192	5,752	3,440	22,792	14,741	8,051	14,741	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
28,781	13,052	15,729	11,882	7,538	4,344	27,800	18,578	9,222	18,578	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
19,054	14,398	4,656	3,744	2,873	871	29,986	26,261	3,725	26,261	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
475	208	267	260	184	76	1,026	737	289	737	פיצול הכנסות ריבית נטו:
59	50	9	36	28	8	122	102	20	102	מרווח מפעילות מתן אשראי
27	13	14	13	9	4	40	29	11	29	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
27	13	14	13	9	4	40	29	11	29	אחר
561	271	290	309	221	88	1,188	868	320	868	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	
576	245	331	297	204	93	1,157	831	326	הכנסות ריבית מחיצוניים
274	262	12	65	57	8	118	100	18	הוצאות ריבית מחיצוניים
302	(17)	319	232	147	85	1,039	731	308	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
224	266	(42)	63	63	-	111	126	(15)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
526	249	277	295	210	85	1,150	857	293	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
143	60	83	90	45	45	387	336	51	סך עמלות והכנסות אחרות
143	60	83	90	45	45	387	336	51	סך הכנסות שאינן מריבית
669	309	360	385	255	130	1,537	1,193	344	סך הכנסות
24	33	(9)	42	47	(5)	166	166	-	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי -
105	72	33	62	52	10	809	767	42	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
85	70	15	60	55	5	(75)	(70)	(5)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
190	142	48	122	107	15	734	697	37	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
455	134	321	221	101	120	637	330	307	רווח לפני מיסים
158	47	111	77	35	42	222	115	107	הפרשה למיסים על הרווח
297	87	210	144	66	78	415	215	200	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
297	87	210	144	66	78	415	215	200	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
297	87	210	144	66	78	410	210	200	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
16,881	8,925	7,956	7,104	4,698	2,406	20,412	14,910	5,502	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
16,881	8,925	7,956	7,104	4,698	2,406	20,412	14,910	5,502	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
15,357	7,286	8,071	7,196	4,849	2,347	21,241	15,446	5,795	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
241	235	6	145	118	27	622	476	146	יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	37	28	9	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
25,985	21,687	4,298	8,388	6,212	2,176	25,283	20,833	4,450	יתרה ממוצעת של התחייבויות
25,985	21,687	4,298	8,388	6,212	2,176	25,283	20,833	4,450	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
25,155	20,426	4,729	8,935	6,568	2,367	26,725	21,988	4,737	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
23,107	9,231	13,876	8,157	5,044	3,113	19,517	12,896	6,621	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
23,833	8,730	15,103	8,389	5,177	3,212	20,250	13,127	7,123	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
27,695	22,516	5,179	6,123	5,412	711	29,648	25,780	3,868	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
434	177	257	240	169	71	984	719	265	פיצול הכנסות ריבית נטו: מרווח מפעילות מתן אשראי
70	61	9	46	37	9	142	121	21	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
22	11	11	9	4	5	24	17	7	אחר
526	249	277	295	210	85	1,150	857	293	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
14	234	-	-	248
-	1,238	-	-	1,238
14	(1,004)	-	-	(990)
6	2,287	-	-	2,293
20	1,283	-	-	1,303
סך הכנסות ריבית,נטו				
90	238	57	-	385
108	-	-	359	467
-	-	-	-	-
198	238	57	359	852
218	1,521	57	359	2,155
סך הכנסות				
-	-	-	(1)	(1)
124	67	-	312	503
-	-	-	2	2
124	67	-	314	505
סך הוצאות תפעוליות ואחרות				
94	1,454	57	46	1,651
32	501	20	16	569
62	953	37	30	1,082
רווח לאחר מיסים				
-	-	-	(10)	(10)
62	953	37	20	1,072
-	-	-	(44)	(44)
62	953	37	(24)	1,028
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי				
126	103,342	200	-	103,668
-	-	22	-	22
-	41,790	-	-	41,790
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,551	2,095	795	6,530	11,971
2,440	2,121	884	6,871	12,316
-	-	-	3,380	3,380
מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:				
15	(7)	-	-	-
(1)	441	-	-	-
33	830	-	-	-
5	-	-	-	-
-	22	-	-	-
52	1,286	-	-	-
-	51	-	-	-
-	100	-	-	-
166	84	-	-	-
218	1,521	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
10	225	-	-	235
-	424	-	-	424
10	(199)	-	-	(189)
(2)	324	-	-	322
8	125	-	-	133
הכנסות ריבית מחיצוניים	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים-מימוני	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים-תפעולי	הכנסות שאינן מריבית בינמגזרי	סך הכנסות שאינן מריבית
121	62	25	208	208
113	-	-	203	316
-	-	-	-	-
234	62	25	203	524
242	187	25	203	657
הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי		
-	134	-	1	1
-	72	-	210	416
-	-	-	5	5
134	72	-	215	421
רווח (הפסד) לפני מיסים	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח			
108	37	25	(13)	235
37	40	9	(5)	81
71	75	16	(8)	154
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		
-	71	-	1	1
-	75	16	(7)	155
-	-	-	(40)	(40)
71	75	16	(47)	115
יתרה ממוצעת של נכסים	מזה:השקעות בחברות כלולות	יתרה ממוצעת של התחייבויות		
76	-	-	-	69,431
-	-	31	-	31
-	31,298	-	-	31,298
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,973	962	285	4,790	8,010
2,389	1,883	576	6,443	11,291
-	-	-	2,663	2,663
9	(29)	-	-	-
5	(110)	-	-	-
58	70	-	-	-
1	-	-	-	-
-	57	-	-	-
73	(12)	-	-	-
-	124	-	-	-
-	49	-	-	-
169	26	-	-	-
242	187	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
1	265	-	-	266
-	615	-	-	615
1	(350)	-	-	(349)
(48)	304	-	-	256
(47)	(46)	-	-	(93)
141	150	58	-	349
81	-	-	142	223
-	-	-	-	-
222	150	58	142	572
175	104	58	142	479
-	-	-	(3)	(3)
129	70	-	167	366
-	-	-	5	5
129	70	-	172	371
46	34	58	(27)	111
16	12	20	(10)	38
30	22	38	(17)	73
-	-	-	-	-
30	22	38	(17)	73
-	-	-	(34)	(34)
30	22	38	(51)	39
74	53,377	138	-	53,589
-	-	32	-	32
-	32,083	-	-	32,083
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1,922	684	193	3,895	6,694
1,917	531	224	3,713	6,385
-	-	-	10,324	10,324
29	(1)	-	-	-
-	64	-	-	-
26	43	-	-	-
(3)	-	-	-	-
-	51	-	-	-
52	157	-	-	-
-	35	-	-	-
-	(88)	-	-	-
123	-	-	-	-
175	104	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. מידע על הפעילות לפי אזורים גאוגרפיים

רווח הנקי המיוחס לבעלי מניות		התאגיד הבנקאי		הכנסות ⁽⁴⁾				
סך נכסים								
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
344,158	379,955	1,727	1,525	3,069	6,961	7,680	10,065	ישראל
785	372	6	-	14	30	24	16	שוויץ
15,197	11,944	109	85	105	315	229	239	אחר מחוץ לישראל
15,982	12,316	115	85	119	345	253	255	סה"כ מחוץ לישראל
360,140	392,271	1,842	1,610	3,188	7,306	7,933	10,320	סך הכל מאוחד

(1) הכנסות- הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית.

ג. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר הפיקוח על הבנקים, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים זעירים (עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליוני שקלים חדשים) ועסקים קטנים (עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים). לעתים, במסגרת צמיחת פעילות של לקוח המנוהל בחטיבה הקמעונאית, יכול הלקוח לעבור את הקריטריון האמור לעיל. ללקוחות המגזר ניתנים שרותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שרותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית⁽⁴⁾. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. החל משנת 2019 לקוחות עסקיים חדשים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליון שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליון שקלים חדשים משייכים לסקטור עסקים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מתרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. החל משנת 2019 עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליון שקלים חדשים משייכים לסקטור תאגידיים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנדל"ן ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים והחון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. בהתאם, כוללים דוח רווח והפסד, לשנת 2021 ולרבעון הרביעי של שנת 2020, והמאזנים המאוחדים של הבנק, לימים 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020, את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	בנקאות עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:							
747	5,952	(30)	923	273	990	(1,170)	7,685
1,078	(4,029)	74	202	15	114	2,546	-
1,825	1,923	44	1,125	288	1,104	1,376	7,685
סך הכל הכנסות ריבית נטו							
79	1	1	3	(1)	57	261	401
723	147	23	454	86	318	483	2,234
2,627	2,071	68	1,582	373	1,479	2,120	10,320
סך הכנסות							
(76)	(130)	(5)	(93)	24	11	(9)	(278)
2,283	801	37	988	283	652	524	5,568
420	1,400	36	687	66	816	1,605	5,030
144	482	12	236	23	281	552	1,730
276	918	24	451	43	535	1,053	3,300
רווח לאחר מיסים							
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס							
-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
רווח נקי:							
276	918	24	451	43	535	1,043	3,290
(52)	-	-	(6)	-	-	(44)	(102)
224	918	24	445	43	535	999	3,188
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק							
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾							
9.4%	10.0%	-	23.3%	4.8%	11.0%	15.8%	
31,808	157,145	421	22,668	7,631	33,509	-	253,182
135,541	-	7,645	42,268	13,515	79,845	15,601	294,415
32,038	156,125	505	22,771	7,652	45,748	106,684	371,523
28,278	90,985	238	19,220	8,896	48,462	12,244	208,323

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	מסקי בית משכנתאות	סך הכל מאוחד
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:							
661	3,582	(25)	806	227	879	(310)	5,820
990	(1,916)	96	149	31	130	520	-
1,651	1,666	71	955	258	1,009	210	5,820
סך הכל הכנסות ריבית נטו							
7	-	2	2	1	54	155	221
577	156	135	353	65	284	322	1,892
2,235	1,822	208	1,310	324	1,347	687	7,933
סך הכנסות							
144	264	5	260	75	299	3	1,050
1,792	647	100	685	177	469	409	4,279
299	911	103	365	72	579	275	2,604
104	316	36	127	25	201	94	903
195	595	67	238	47	378	181	1,701
רווח לאחר מיסים							
-	-	-	-	-	-	1	1
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס רווח נקי:							
195	595	67	238	47	378	182	1,702
(47)	-	-	(5)	-	-	(40)	(92)
148	595	67	233	47	378	142	1,610
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק							
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾							
7.5%	7.5%		15.8%	6.6%	9.1%	19.9%	9.5%
27,237	136,308	1,000	16,922	6,493	30,123	-	218,083
110,221	-	11,467	30,259	10,358	63,129	13,747	239,181
27,886	136,978	1,469	17,164	6,595	41,287	70,401	301,780
24,034	79,074	596	14,932	7,086	41,399	8,524	175,645
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון⁽²⁾							

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:								
5,340	(510)	674	199	746	(36)	3,693	574	מחיצוניים
-	532	304	39	167	131	(2,231)	1,058	בימגזרי
5,340	22	978	238	913	95	1,462	1,632	סך הכל הכנסות ריבית נטו
357	322	26	1	1	2	-	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,609	216	235	59	334	60	159	546	עמלות והכנסות אחרות
7,306	560	1,239	298	1,248	157	1,621	2,183	סך הכנסות
364	(4)	44	39	148	(1)	42	96	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,988	390	387	152	620	128	619	1,692	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,954	174	808	107	480	30	960	395	רווח (הפסד) לפני מס
1,029	62	281	37	167	10	334	138	הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על הרווח
1,925	112	527	70	313	20	626	257	רווח לאחר מיסים
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס								
-	-	-	-	-	-	-	-	רווח נקי:
1,925	112	527	70	313	20	626	257	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(83)	(34)	-	-	(5)	-	-	(44)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,842	78	527	70	308	20	626	213	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾								
11.9%	11.9%	14.2%	10.3%	25.1%	0	8.6%	11.5%	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
198,652	-	26,538	6,005	13,931	1,036	124,979	26,163	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
203,531	15,373	54,435	7,898	23,584	8,663	-	93,578	יתרה ממוצעת של נכסים
260,685	54,280	32,624	6,067	14,059	1,558	125,498	26,599	יתרה ממוצעת של נכסי סיוע ⁽²⁾
157,548	6,958	36,689	6,698	12,332	534	71,771	22,566	

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיר	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021						
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(88)	(133)	(56)	(277)	(1)	(278)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(241)	(10)	(143)	(394)	-	(394)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
165	3	98	266	-	266	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(76)	(7)	(45)	(128)	-	(128)	מחיקות חשבונאיות, נטו
37	2	15	54	-	54	אחר ⁽³⁾
1,256	804	254	2,314	1	2,315	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
195	-	16	211	-	211	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
634	279	136	1,049	1	1,050	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(304)	(12)	(153)	(469)	-	(469)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
119	1	76	196	-	196	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(185)	(11)	(77)	(273)	-	(273)	מחיקות חשבונאיות, נטו
69	-	8	77	-	77	רכישת בנק אגוד
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
208	-	24	232	-	232	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019						
766	644	263	1,673	4	1,677	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
222	44	101	367	(3)	364	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(237)	(15)	(155)	(407)	-	(407)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
114	1	64	179	-	179	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(123)	(14)	(91)	(228)	-	(228)	מחיקות חשבונאיות, נטו
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
110	-	9	119	-	119	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".
- (3) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה

אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	מסחרי	לדיר	סך הכל	בנקים וממשלות
מסחרי	לדיר						
31 בדצמבר 2021							
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾							
63,761	36	564	64,361	10,070	74,431	שנבדקו על בסיס פרטי	
9,162	175,722	24,286	209,170	-	209,170	שנבדקו על בסיס קבוצתי	
1,476	175,722	-	177,198	-	177,198	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור	
72,923	175,758⁽²⁾	24,850	273,531	10,070	283,601	סך הכל חובות	
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾							
959	1	21	981	1	982	שנבדקו על בסיס פרטי	
102	803	217	1,122	-	1,122	שנבדקו על בסיס קבוצתי	
5	803	-	808	-	808	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾	
1,061	804	238	2,103	1	2,104	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	
31 בדצמבר 2020							
יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾							
56,478	97	948	57,523	12,880	70,403	שנבדקו על בסיס פרטי	
10,731	156,484	23,220	190,435	-	190,435	שנבדקו על בסיס קבוצתי	
1,951	156,484	-	158,435	-	158,435	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור	
67,209	156,581⁽²⁾	24,168	247,958	12,880	260,838	סך הכל חובות	
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾							
1,001	1	37	1,039	2	1,041	שנבדקו על בסיס פרטי	
174	941	279	1,394	-	1,394	שנבדקו על בסיס קבוצתי	
10	941	-	951	-	951	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾	
1,175	942	316	2,433	2	2,435	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 11,145 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 9,690 מיליוני שקלים חדשים).

(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך 11 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 10 מיליוני שקלים חדשים) והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 609 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 732 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים ראה ביאור 6.1.1.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

א.1 איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 בדצמבר 2021						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾		לא	לא
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	פגומים	בעייתיים
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
23	9	19,881	183	118	19,580	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
9	1	6,228	88	24	6,116	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	8,143	23	19	8,101	שרותים פיננסיים
107	16	35,533	927	505	34,101	מסחרי - אחר
140	26	69,785	1,221	666	67,898	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 519	⁽⁷⁾ 1,264	175,599	36	⁽⁷⁾ 1,264	174,299	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
79	26	24,842	88	105	24,649	אנשים פרטיים - אחר
738	1,316	270,226	1,345	2,035	266,846	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	2,333	-	-	2,333	בנקים בישראל
-	-	74	-	-	74	ממשלת ישראל
738	1,316	272,633	1,345	2,035	269,253	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	2,197	-	1	2,196	בינוי ונדל"ן
-	-	941	6	33	902	מסחרי אחר
-	-	3,138	6	34	3,098	סך הכל מסחרי
-	-	167	-	-	167	אנשים פרטיים
-	-	3,305	6	34	3,265	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	7,260	-	-	7,260	בנקים בחוץ לארץ
-	-	403	1	-	402	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	10,968	7	34	10,927	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
738	1,316	273,531	1,351	2,069	270,111	סך הכל ציבור
-	-	9,593	-	-	9,593	סך הכל בנקים
-	-	477	1	-	476	סך הכל ממשלות
738	1,316	283,601	1,352	2,069	280,180	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 30 ב.ג.2. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 66 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 59 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 1,699 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

א.1. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾		לא	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
8	4	16,451	147	81	16,223	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
7	-	5,737	85	11	5,641	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ⁽⁹⁾
3	-	7,812	150	34	7,628	שרותים פיננסיים
66	24	34,384	1,065	607	32,712	מסחרי - אחר
84	28	64,384	1,447	733	62,204	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 434	⁽⁷⁾ 1,176	156,324	97	⁽⁷⁾ 1,188	155,039	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁹⁾
61	24	24,033	96	105	23,832	אנשים פרטיים - אחר
579	1,228	244,741	1,640	2,026	241,075	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	512	-	-	512	בנקים בישראל
-	-	60	-	-	60	ממשלת ישראל
579	1,228	245,313	1,640	2,026	241,647	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
						ציבור - מסחרי
-	-	1,906	-	-	1,906	בינוי ונדל"ן ⁽⁹⁾
-	-	919	60	-	859	מסחרי אחר ⁽⁹⁾
-	-	2,825	60	-	2,765	סך הכל מסחרי
-	-	392	-	-	392	אנשים פרטיים
-	-	3,217	60	-	3,157	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	11,755	-	-	11,755	בנקים בחוץ לארץ
-	-	553	-	-	553	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	15,525	60	-	15,465	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
579	1,228	247,958	1,700	2,026	244,232	סך הכל ציבור
-	-	12,267	-	-	12,267	סך הכל בנקים
-	-	613	-	-	613	סך הכל ממשלות
579	1,228	260,838	1,700	2,026	257,112	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 30 ב.2.g. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 49 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 73 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 2,068 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב.1. איכות האשראי

מצב פיגור החובות מנוטר באופן ממוכן ברמה יומית ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור וכפועל יוצא קביעת סיווג החוב מבוצעים, בין היתר, לפי מניין ימי הפיגור בפועל של כל חוב.

חובות לא מבצעים

חוב הנמדד על בסיס פרטני, מוגדר כלא מבצע (אינו צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. גם חוב שאורגן מחדש בעבר כחוב בעייתי וחזר לפגר בשנית ביחס לתנאיו החדשים, יוגדר כלא מבצע. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי החוב יוגדר כלא מבצע (נחות) לאחר 150 ימי פיגור. במועד זה מבוצעת גם מחיקה חשבונאית של החוב.

חובות נחותים

חוב במסלול פרטני מסווג כחוב נחות צובר הכנסה לאחר 60 ימי פיגור. חוב במסלול קבוצתי מסווג כנחות לאחר 90 ימי פיגור.

הלוואות לדיור

מצב הפיגור של הלוואות לדיור מנוטר על פי עומק הפיגור של ההלוואה, למעט בהלוואות ללא תשלום חודשי או רבעוני. מאפייני סיכון האשראי, לרבות סיכון ספציפי בהלוואות לדיור נכללים בדוח דירקטוריון וההנהלה במסגרת פרק סקירת הסיכונים. להלן יתרת החוב הרשומה לפי איכות האשראי ובחלוקה למגזרי האשראי של הבנק:

איכות החובות	מגזר האשראי				
	מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים
	31 בדצמבר 2021				
חובות תקינים בדירוג ביצוע אשראי	68,556	173,576	24,376	476	9,593
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾	2,440	882	281	-	-
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽²⁾	700	1,264	105	-	-
חובות פגומים	1,227	36	88	1	-
סך הכל	72,923	175,758	24,850	477	9,593
	31 בדצמבר 2020				
חובות תקינים בדירוג ביצוע אשראי	61,272	154,564	23,675	613	12,267
חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾	3,697	732	292	-	-
חובות בעייתיים שאינם פגומים ⁽²⁾	733	1,188	105	-	-
חובות פגומים	1,507	97	96	-	-
סך הכל	67,209	156,581	24,168	613	12,267

(1) סיכון אשראי מאזני אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(2) סיכון אשראי מאזני נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

31 בדצמבר 2021					
יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
	240	183	37	15	בינוי ונדל"ן - בינוי
	127	88	15	4	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
	26	23	20	5	שרותים פיננסיים
	1,119	927	148	272	מסחרי - אחר
	1,512	1,221	220	296	סך הכל מסחרי
	37	36	34	1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
	105	88	55	15	אנשים פרטיים - אחר
	1,654	1,345	309	312	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
	-	-	-	-	בנקים בישראל
	-	-	-	-	ממשלת ישראל
	1,654	1,345	309	312	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחוץ לארץ
					ציבור - מסחרי
	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
	-	6	-	1	מסחרי אחר
	-	6	-	1	סך הכל מסחרי
	1	-	-	-	אנשים פרטיים
	1	6	-	1	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
	-	1	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
	1	7	-	1	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
	1,655	1,351	309	313	סך הכל ציבור
	-	-	-	-	סך הכל בנקים
	-	1	-	-	סך הכל ממשלות
	1,655	1,352	309	313	סך הכל
					מזה:
	1,184	254	312	930	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	476	192	49	284	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים
- א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 בדצמבר 2020					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
225	147	25	18	122	בינוי ונדל"ן - בינוי
94	85	28	4	57	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
170	150	30	27	120	שרותים פיננסיים
1,273	1,065	279	224	786	מסחרי - אחר
1,762	1,447	362	273	1,085	סך הכל מסחרי
98	97	95	1	2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
114	96	59	22	37	אנשים פרטיים - אחר
1,974	1,640	516	296	1,124	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,974	1,640	516	296	1,124	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
62	60	-	43	60	מסחרי אחר
62	60	-	43	60	סך הכל מסחרי
2	-	-	-	-	אנשים פרטיים
64	60	-	43	60	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
64	60	-	43	60	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
2,038	1,700	516	339	1,184	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
2,038	1,700	516	339	1,184	סך הכל
מזה:					
	1,569	470	336	1,099	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	589	197	66	392	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית⁽⁴⁾

31 בדצמבר 2019			31 בדצמבר 2020			31 בדצמבר 2021			
יתרה	ממוצעת של חובות ריבית	הכנסות שגרשמו ⁽³⁾	יתרה	ממוצעת של חובות ריבית	הכנסות שגרשמו ⁽³⁾	יתרה	ממוצעת של חובות ריבית	הכנסות שגרשמו ⁽³⁾	
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
6	6	145	2	2	123	1	2	166	פעילות לווים בישראל
1	1	33	2	2	67	1	1	92	ציבור - מסחרי
3	3	155	1	1	140	1	1	85	בינוי ונדל"ן - בינוי
12	13	668	11	12	918	10	11	993	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
22	23	1,001	16	17	1,248	13	15	1,336	שרותים פיננסיים
-	-	54	-	-	76	-	-	63	מסחרי - אחר
7	8	83	7	8	91	3	18	89	אנשים פרטיים - הלואות לדיוור
29	31	1,138	23	25	1,415	16	33	1,488	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - פעילות
29	31	1,138	23	25	1,415	16	33	1,488	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
29	31	1,138	23	25	1,415	16	33	1,488	סך הכל פעילות בישראל
-	-	6	-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	8	-	-	54	-	-	39	ציבור - מסחרי
-	-	14	-	-	54	-	-	39	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	14	-	-	54	-	-	39	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	1	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	14	-	-	54	-	-	40	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
29	31	1,152	23	25	1,469	16	33	1,527	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	1	סך הכל ממשלות
29	31	1,152	23	25	1,469	16	33	1,528	סך הכל ⁽⁴⁾

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שגרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיקדונות, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 117 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 98 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2019 - 64 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 בדצמבר 2021				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
32	7	-	-	25
32	5	-	-	27
16	16	-	-	-
330	100	-	-	230
410	128	-	-	282
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
66	34	1	-	31
476	162	1	-	313
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
476	162	1	-	313
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ				
476	162	1	-	313
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
476	162	1	-	313
סך הכל				

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 בדצמבר 2021, קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף בסך של 9 מיליוני שקלים לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽⁴⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2020					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
31	6	-	-	25	בינוי ונדל"ן - בינוי
26	5	-	-	21	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
143	21	-	-	122	שרותים פיננסיים
314	64	-	-	250	מסחרי - אחר
514	96	-	-	418	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
75	34	1	-	40	אנשים פרטיים - אחר
589	130	1	-	458	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
589	130	1	-	458	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
589	130	1	-	458	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
589	130	1	-	458	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.
 (4) חובות

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾**
2. מידע נוסף על חובות פגומים
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2019			31 בדצמבר 2020			31 בדצמבר 2021			
ארגונים חדשים שבוצעו ⁽²⁾									
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	
5	5	45	15	15	63	8	8	46	פעילות לווים בישראל
-	-	-	10	10	17	17	17	9	ציבור - מסחרי
3	3	5	2	2	9	-	-	5	בינוי ונדל"ן - בינוי
69	70	361	172	186	493	133	133	262	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
77	78	411	199	213	582	158	158	322	שרותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי - אחר
45	45	947	38	39	1,027	27	27	934	סך הכל מסחרי
122	123	1,358	237	252	1,609	185	185	1,256	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
122	123	1,358	237	252	1,609	185	185	1,256	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
122	123	1,358	237	252	1,609	185	185	1,256	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
122	123	1,358	237	252	1,609	185	185	1,256	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מנע חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽¹⁾

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2019		31 בדצמבר 2020		31 בדצמבר 2021		
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾						
יתרת חוב		יתרת חוב		יתרת חוב		
מס' חוזים	רשומה	מס' חוזים	רשומה	מס' חוזים	רשומה	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
-	6	-	4	2	15	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	2	-	-	8	4	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	11	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
9	49	5	70	3	75	מסחרי - אחר
9	68	5	74	13	96	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
2	104	4	203	2	298	אנשים פרטיים - אחר
11	172	9	277	15	394	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
11	172	9	277	15	394	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
11	172	9	277	15	394	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
11	172	9	277	15	394	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות

3. מידע נוסף על הלוואות לדירור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽⁴⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

31 בדצמבר 2021 (מבוקר)					
סיכון אשראי חוץ מאזני		יתרת הלוואות לדירור			
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל		
3,798	71,720	3,315	112,939	60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,859	39,313	767	62,491	60%	מעל 60%
12,112	232	2	328		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
19,769	111,265	4,084	175,758		סך הכל
31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל		
3,507	66,449	3,175	104,667	60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,472	32,650	699	51,630	60%	מעל 60%
9,573	208	2	284		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
16,552	99,307	3,876	156,581		סך הכל

(4) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים לפי גודל סיכון האשראי של הלווה

סיכון אשראי חוץ מאזניים ⁽³⁾	אשראי ⁽²⁾	מספר לווים ⁽¹⁾	תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
31 בדצמבר 2021				
524	393	282,689	עד 10	
1,094	792	124,338	עד 20	מעל 10
2,594	2,458	169,577	עד 40	מעל 20
4,309	6,364	184,135	עד 80	מעל 40
3,654	11,200	133,830	עד 150	מעל 80
3,268	21,828	116,153	עד 300	מעל 150
4,255	41,667	104,313	עד 600	מעל 300
11,618	77,777	104,776	עד 1,200	מעל 600
7,895	35,293	29,133	עד 2,000	מעל 1,200
4,625	19,056	8,977	עד 4,000	מעל 2,000
2,425	8,398	2,022	עד 8,000	מעל 4,000
3,156	8,587	961	עד 20,000	מעל 8,000
3,742	6,815	371	עד 40,000	מעל 20,000
13,995	16,254	369	עד 200,000	מעל 40,000
8,900	8,995	65	עד 400,000	מעל 200,000
7,158	3,835	20	עד 800,000	מעל 400,000
1,262	2,406	4	עד 1,200,000	מעל 800,000
1,239	1,413	2	עד 1,441,000	מעל 1,200,000
85,713	273,531	1,261,735	סך הכל	
31 בדצמבר 2020				
498	413	282,738	עד 10	
1,028	793	126,835	עד 20	מעל 10
2,458	2,454	173,737	עד 40	מעל 20
4,024	6,354	188,442	עד 80	מעל 40
3,442	11,235	136,018	עד 150	מעל 80
3,170	21,079	112,916	עד 300	מעל 150
4,255	40,564	102,199	עד 600	מעל 300
10,698	70,906	97,171	עד 1,200	מעל 600
6,146	28,210	23,238	עד 2,000	מעל 1,200
3,501	14,953	6,959	עד 4,000	מעל 2,000
2,286	7,211	1,770	עד 8,000	מעל 4,000
3,531	8,453	966	עד 20,000	מעל 8,000
3,302	5,671	327	עד 40,000	מעל 20,000
14,326	18,691	396	עד 200,000	מעל 40,000
7,008	5,641	56	עד 400,000	מעל 200,000
5,861	3,779	24	עד 800,000	מעל 400,000
4,593	1,332	6	עד 1,200,000	מעל 800,000
1,099	219	1	עד 1,318,000	מעל 1,200,000
81,226	247,958	1,253,799	סך הכל	

(1) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.

(2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בסחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לוויים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של הלווה. הנתונים הינם לפי הגדרת חבות בהוראה 313.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

31 בדצמבר 2021							
סיכון אשראי לציבור שנרכש (1)				סיכון אשראי לציבור שנמכר			
מזה:	סיכון אשראי חוץ מאזני מזה:	אשראי לציבור שנרכש השנה (2)	יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עבורו שירות	סך הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	מזה:	סיכון אשראי חוץ מאזני מזה:	אשראי לציבור שנמכר השנה
-	-	-	-	-	-	-	234
-	-	-	4,998	-	-	-	-
-	-	1,778	-	-	-	-	-
-	-	1,778	4,998	-	-	-	234

מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל סיכון אשראי לציבור

31 בדצמבר 2020							
סיכון אשראי לציבור שנרכש (1)				סיכון אשראי לציבור שנמכר			
מזה:	סיכון אשראי חוץ מאזני מזה:	אשראי לציבור שנרכש השנה (2)	יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עבורו שירות	סך הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	מזה:	סיכון אשראי חוץ מאזני מזה:	אשראי לציבור שנמכר השנה
-	-	157	-	-	16	451	233
-	-	-	5,131	-	-	-	-
-	-	576	-	-	-	-	-
-	-	733	5,131	-	16	451	233

מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

אנשים פרטיים - אחר

סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) לא כולל עסקאות פקטורינג לטווח קצר.

(2) מזה: הלוואות באחריות (בסיכון אשראי) המוכר - 165 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2021 (2020 - 58 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה - המשך

2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

31 בדצמבר 2021						
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם				
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק		
סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור	
-	-	29	726	2	342	בינוי ונדל"ן
466	824	1,190	5,767	935	2,103	מסחרי - אחר
466	824	1,219	6,493	937	2,445	סך הכל סיכון אשראי לציבור
31 בדצמבר 2020						
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים		עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם				
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק		
סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	אשראי לציבור	
-	344	-	142	-	7	בינוי ונדל"ן
285	1,354	192	4,791	232	2,060	מסחרי - אחר
285	1,698	192	4,933	232	2,067	סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) לא כולל עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים להענקת אשראי לממשלות זרות בהיקף של 308 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2021 (בשנת 2020 - 464 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף השנה

ליום 31 בדצמבר			
2020	2021	2020	2021
הפרשה להפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי	יתרה ⁽¹⁾	יתרה ⁽¹⁾
			עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות
47	39	20,964	לפי דרישה שלא נוצלו
8	8	11,903	ערביות לרוכשי דירות
54	46	31,334	התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
13	9	10,191	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
5	3	11,400	התחייבויות להוצאת ערביות
60	65	9,260	ערביות והתחייבויות אחרות ⁽²⁾
43	38	2,880	ערביות להבטחת אשראי
2	3	311	אשראי תעודות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 85 מיליוני שקלים חדשים. (ב-31 בדצמבר 2020 סך של 71 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים נוספים ראה ביאור 2.א.26 וביאור 2.א.27. לדוחות הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽⁴⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים							
95,267	-	187	518	7,471	-	87,091	מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,033	726	-	434	5,676	1,469	6,728	ניירות ערך
1,332	-	-	-	-	222	1,110	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
271,428	-	1,921	3,123	6,395	69,534	190,455	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
477	-	-	130	273	-	74	אשראי לממשלות
69	34	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,734	1,734	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
208	208	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,652	3	28	111	549	51	2,910	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,071	656	21	1	172	523	1,698	נכסים אחרים
392,271	3,361	2,157	4,317	20,536	71,799	290,101	סך כל הנכסים
התחייבויות							
307,924	-	2,737	5,574	44,961	21,503	233,149	פיקדונות הציבור
6,992	-	23	224	1,629	-	5,116	פיקדונות מבנקים
81	-	-	-	58	2	21	פיקדונות הממשלה
38,046	-	-	-	1,880	29,177	6,989	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	3	24	104	534	111	2,977	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,746	1,342	38	6	212	3,268	8,880	התחייבויות אחרות
370,542	1,345	2,822	5,908	49,274	54,061	257,132	סך כל ההתחייבויות
21,729	2,016	(665)	(1,591)	(28,738)	17,738	32,969	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(2,294)	2,294	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	611	1,533	29,070	(732)	(30,482)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(26)	39	(271)	-	258	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(7)	27	104	-	(124)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
21,729	2,016	(87)	8	165	14,712	4,915	סך הכל כללי
-	-	(1)	150	132	-	(281)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(8)	(109)	(403)	-	520	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיס ההצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
86,570	-	265	576	11,753	1	73,975	נכסים
17,290	446	-	548	3,685	1,674	10,937	מזומנים ופיקדונות בבנקים
200	-	-	-	-	19	181	ניירות ערך
245,525	98	1,759	3,987	6,370	64,524	168,787	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
613	-	-	181	372	-	60	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
31	(5)	-	-	-	-	36	אשראי לממשלות
1,743	1,743	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
239	239	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
4,543	113	127	327	518	127	3,331	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,386	677	23	6	172	554	1,954	נכסים בגין מכשירים נגזרים
360,140	3,311	2,174	5,625	22,870	66,899	259,261	נכסים אחרים
סך כל הנכסים							
התחייבויות							
284,224	98	2,673	5,729	41,259	16,457	218,008	פיקדונות הציבור
3,779	-	18	60	1,055	-	2,646	פיקדונות מבנקים
70	-	-	-	46	2	22	פיקדונות הממשלה
33,446	-	-	-	-	26,297	7,149	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	113	112	528	803	22	3,928	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,446	1,680	52	7	115	2,718	8,874	התחייבויות אחרות
340,471	1,891	2,855	6,324	43,278	45,496	240,627	סך כל ההתחייבויות
19,669	1,420	(681)	(699)	(20,408)	21,403	18,634	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(2,441)	2,441	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	442	508	21,385	(397)	(21,938)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(24)	267	(639)	-	396	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(2)	(72)	277	-	(203)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
19,669	1,420	(265)	4	615	18,565	(670)	סך הכל כללי
-	-	35	455	472	-	(962)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	95	(1,055)	144	-	816	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד ארבע שנים	מעל שלוש ועד ארבע שנים
ליום 31 בדצמבר 2021					
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)					
נכסים	12,691	35,731	32,243	25,939	19,027
התחייבויות	48,061	42,784	8,514	10,932	7,097
הפרש	(92,469)	(35,370)	(7,053)	15,007	11,930
עסקאות עתידיות	(6,870)	529	(1,473)	158	(25)
אופציות	25	42	20	21	18
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(114,681)	(42,215)	(6,482)	15,186	11,923
מטבע חוץ					
נכסים	1,013	2,420	2,313	2,065	792
התחייבויות	8,073	12,784	1,067	157	124
הפרש	(7,060)	(10,364)	1,246	1,908	668
מזה: הפרש בדולר	(5,178)	(9,563)	(681)	27	173
מזה: הפרש בגין פעילות חוץ	(971)	(315)	623	304	392
עסקאות עתידיות	6,870	(529)	1,473	(158)	25
אופציות	(53)	(42)	(20)	(21)	(18)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	20,360	(243)	2,699	1,729	675
סך הכל					
נכסים	13,704	38,151	34,556	28,004	19,819
התחייבויות	56,134	55,568	9,581	11,089	7,221
הפרש	(42,430)	(17,417)	24,975	16,915	12,598
מזה: אשראי לציבור	11,503	34,090	31,862	23,038	18,934
מזה: פיקדונות הציבור	53,061	40,294	5,067	2,988	3,709
ליום 31 בדצמבר 2020					
נכסים	12,800	39,422	28,653	25,485	18,183
התחייבויות	45,305	44,273	21,745	6,923	5,728
הפרש	(82,801)	(32,505)	(4,851)	18,562	12,455

- (1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרימ. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.
- (2) כולל נכסים בסך 1,001 ו-988 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021 ו-2020 בהתאמה, שזמן פרעונם עבר.
- (3) כולל אשראי בתנאי חח"ד בסך 4,169 ו-3,401 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021 ו-2020 בהתאמה, וסכומי חריגה ממסגרות חח"ד בסך 230 ו-91 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2021 ו-2020 בהתאמה.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריס כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

יתרה מאזנית							
שיעור תשואה חודי ⁽⁴⁾	סך הכל	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר ועד עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים
2.56%	365,443	⁽²⁾ 2,665	419,483	29,942	80,841	64,005	17,946
1.40%	333,357	229	337,256	559	3,311	17,109	5,302
	32,086	2,436	82,227	29,383	77,530	46,896	12,644
	(30,997)	-	(30,606)	-	(36)	51	(628)
	266	-	234	-	-	-	8
	1,355	2,436	51,855	29,383	77,494	46,947	12,024
1.99%	23,467	⁽²⁾ 75	24,725	70	3,484	1,950	276
1.89%	35,840	10	36,589	55	72	100	1,935
	(12,373)	65	(11,864)	15	3,412	1,850	(1,659)
	(28,738)	18	(27,715)	19	778	308	(1,751)
	6,322	-	6,321	-	376	713	66
	30,998	-	30,606	-	36	(51)	628
	(266)	-	(234)	-	-	-	(8)
	18,359	65	18,508	15	3,448	1,799	(1,039)
2.53%	388,910	2,740	444,208	30,012	84,325	65,955	18,222
1.43%	369,197	239	373,845	614	3,383	17,209	7,237
	19,713	2,501	70,363	29,398	80,942	48,746	10,985
2.57%	271,428	1,847	326,075	29,452	80,097	63,130	15,557
1.34%	307,924	70	310,357	-	1,717	4,207	984
2.84%	356,829	⁽²⁾ 2,831	419,886	25,620	74,541	67,243	16,539
1.66%	338,580	79	346,222	647	4,741	16,347	6,312
	18,249	2,752	73,664	24,973	69,800	50,896	10,227

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(1) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי, מהוון בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ליום המאזן. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים ליום המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה, או שאינם נושאים ריבית, או מכשירים צמודים למדד המחירים לצרכן לטווחים הקצרים מאלו שבהם מתבצעות עסקאות דומות בפועל. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או שישולמו אגב הפעילות העסקית, וכמו כן הם אינם כוללים את השפעת המס. יתר על כן, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן שלא ימומש, מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

(2) השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

א. חישוב השווי הוגן נערך בהתחשב באומדן ביחס לאפשרות של פירעון מוקדם, המבוססות על ניתוח אמפירי.

הנחות הפירעון המוקדם במשכנתאות מבוססות על בדיקות אמפיריות ועל מודל התנהגות של לווים בקשר עם שיעור הסילוקים המוקדמים מתוך סך המשכנתאות. ההנחות נבדקות מעת לעת מול הסילוקים המוקדמים בפועל, בכל מגזר הצמדה ובכל סוג ריבית, בנפרד תוך הבחנה בין תקופות ההלוואה המקוריות (תקופות קצרות ותקופות ארוכות).

הנחות הפירעון המוקדם בפיקדונות וחשכונות עם תחנות יציאה (בריבית קבועה או משתנה, צמודי מדדי ולא צמודים), בהם תנאי הריבית ידועים מראש, מבוססות על ניתוח אמפירי, והן נבדקות ומתעדכנות מעת לעת.

הנחות הפירעון המוקדם הביאו לירידה של 2,542 מיליון שקלים חדשים בסך השווי הוגן של הנכסים, ולירידה של 491 מיליון שקלים חדשים בסך השווי הוגן של ההתחייבויות.

ב. פיקדונות הציבור, פיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - שיטת הערך הנוכחי של תזרים מזומנים עתידי לפי שיעורי ריבית שבהם, להערכת הבנק, ניתן היה לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן. בעסקאות הנושאות ריבית משתנה מופרד הפער בין המרווח על בסיס הריבית המשתנה בעסקה לבין המרווח בעסקאות דומות בתאריך המאזן. בחישוב השווי הוגן מטופל פער זה כרכיב בריבית קבועה. לגבי איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הנסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת בשוק פעיל.

ג. ניירות ערך סחירים, ראה ביאור 1.16 בדוחות הכספיים.

ד. השקעות בתאגידים אשר לא ניתן לצטט להן מחיר שוק, וכן אופציות שמניות של תאגידים כאמור מהוות את נכס הבסיס שלהן, אינן נכללות בביאור זה לפי שוויון הוגן, אלא לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. העלות, לפי הערכת ההנהלה, אינה נמוכה משווי הוגן של ההשקעה.

ה. אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים, מנוכים בשיעור נכיון מתאים. בהלוואות ריבית משתנה מופרד הפער בין המרווח על בסיס הריבית המשתנה בעסקה לבין המרווח בהלוואות דומות במועד הדיווח. בחישוב השווי הוגן מטופל פער זה כרכיב בריבית קבועה. יתרת האשראי פולחה לפי רמות הסיכון של הלקוחות לתאריך המאזן, לגביהן חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית).

תקבולים אלה הונו בשיעורי ריבית שבהם להערכת הבנק ניתן היה לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן ואשר משקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי ללקוח דומה (באשראי לדיור - שיעור המשקף את רמת הסיכון בקטגוריה).

ו. חובות פגומים - השווי הוגן חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את חברות קבוצת הבנק, בהעמדת אשראים ביום המאזן. תזרימי המזומן העתידיים של חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי ולאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות.

ירידה בשיעורי הנכיון ב-1% משפיעה על עלייה בשווי הוגן של החובות הבעייתיים בקבוצה בכ-12 מיליון שקלים חדשים.

ז. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה בדוחות הכספיים ליום המאזן מהווה קירוב לשווי הוגן.

ח. מכשירים נגזרים - ראה ביאור 1.16 בדוחות הכספיים.

ט. מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים (למעט מכשירים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) - היתרה בדוחות הכספיים ליום המאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

3) להלן מידע בדבר הערכת שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

31 בדצמבר 2021					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
נכסים פיננסיים					
95,269	7,093	71,514	16,662	95,269	מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,094	424	4,117	10,553	15,033	ניירות ערך ⁽³⁾
1,332	-	-	1,332	1,332	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
274,156	263,092 ⁽⁵⁾	9,423	1,641	271,428	אשראי לציבור, נטו
477	477	-	-	477	אשראי לממשלות
69	69	-	-	69	השקעות בחברות כלולות
3,652	1,260 ⁽²⁾	2,072	320	3,652	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,130	1,123	-	7	1,130	נכסים פיננסיים אחרים
391,179	273,538	87,126	30,515	388,388⁽⁴⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
310,010	200,501	107,921	1,588	307,924	פיקדונות הציבור
6,992	6,549	443	-	6,992	פיקדונות מבנקים
81	81	-	-	82	פיקדונות הממשלה
39,620	3,661	3	35,956	38,046	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	840 ⁽²⁾	2,593	320	3,753	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,193	5,905	1,844	2,444	10,193	התחייבויות פיננסיות אחרות
370,649	217,537	112,804	40,308	366,990⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 12 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 102,052 מיליון שקלים חדשים ו- 118,615 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 7 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 בדצמבר 2020					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
86,570	11,546	53,736	21,288	86,570	נכסים פיננסיים
17,359	260	3,865	13,234	17,290	מזומנים ופיקדונות בבנקים
200	-	-	200	200	ניירות ערך ⁽³⁾
246,287	235,639 ⁽⁵⁾	8,076	2,572	245,525	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
613	613	-	-	613	אשראי לציבור, נטו
31	31	-	-	31	אשראי לממשלות
4,543	4,755 ⁽²⁾	2,417	371	4,543	השקעות בחברות כלולות
1,377	1,364	-	13	1,377	נכסים בגין מכשירים נגזרים
356,980	251,208	68,094	37,678	356,149⁽⁴⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
286,505	197,746	86,305	2,454	284,224	פיקדונות הציבור
3,779	3,565	214	-	3,779	פיקדונות מבנקים
74	74	-	-	70	פיקדונות הממשלה
34,436	1,752	6	32,678	33,446	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	1,652 ⁽²⁾	3,479	375	5,506	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,174	3,749	4,842	1,583	10,162	התחייבויות פיננסיות אחרות
340,474	208,538	94,846	37,090	337,187⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל; רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים; רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 108,334 מיליון שקלים חדשים ו-122,620 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאים חוזר ונשנה ראה ב-ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 9 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2021				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
נכסים				
איגרות חוב זמינות למכירה				
איגרות חוב:				
3,638	3,676	-	7,314	של ממשלת ישראל
2,035	-	-	2,035	של ממשלות זרות
292	34	-	326	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
9	142	26	177	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
-	6	-	6	מגובי נכסים (ABS)
518	175	19	712	של אחרים בישראל
221	20	12	253	של אחרים זרים
277	64	15	356	מניות שאינן למסחר
ניירות ערך למסחר:				
473	-	-	473	איגרות חוב של ממשלת ישראל
4	-	-	4	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
24	-	-	24	איגרות חוב של אחרים בישראל
49	-	-	49	איגרות חוב של אחרים זרים
20	-	-	20	מניות למסחר
1,332	-	-	1,332	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
1,641	-	-	1,641	אשראי בגין השאלות ללקוחות
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾				
חוזי ריבית:				
-	-	-	-	שקל מדד
-	-	-	-	אחר
-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	חוזים בגין מניות
-	-	-	-	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	נכסים פיננסיים אחרים
-	-	-	-	אחר
10,860	6,189	1,339	18,388	סך כל הנכסים
התחייבויות				
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾				
חוזי ריבית:				
-	-	-	-	שקל מדד
-	-	-	-	אחר
-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ
-	-	-	-	חוזים בגין מניות
-	-	-	-	חוזי סחורות ואחרים
2,444	-	-	2,444	התחייבויות פיננסיות אחרות
-	-	-	-	אחר
4,352	2,593	840	7,785	סך כל ההתחייבויות

(4) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2020				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
				איגרות חוב זמינות למכירה
				איגרות חוב:
9,798	-	3,292	6,506	של ממשלת ישראל
451	-	-	451	של ממשלות זרות
252	-	78	174	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
227	5	213	9	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
33	-	29	4	מגובי נכסים (ABS)
683	19	226	438	של אחרים בישראל
294	-	27	267	של אחרים זרים
210	16	-	194	מניות שאינן למסחר
-	-	-	-	ניירות ערך למסחר:
1,342	-	-	1,342	איגרות חוב של ממשלת ישראל
2	-	-	2	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
20	3	-	17	איגרות חוב של אחרים בישראל
27	-	-	27	איגרות חוב של אחרים זרים
20	-	-	20	מניות למסחר
				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
200	-	-	200	הסכמי מכר חוזר
2,572	-	-	2,572	אשראי בגין השאלות ללקוחות
-				נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
-				חוזי ריבית:
148	59	89	-	שקל מדד
964	162	802	-	אחר
2,891	1,337	1,483	71	חוזי מטבע חוץ
532	189	43	300	חוזים בגין מניות
8	8	-	-	חוזי סחורות ואחרים
13	-	-	13	נכסים פיננסיים אחרים
9	9	-	-	אחר
20,696	1,807	6,282	12,607	סך כל הנכסים
				התחייבויות
2,454	-	-	2,454	פיקדונות בגין שאילות מלקוחות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
				חוזי ריבית:
108	48	60	-	שקל מדד
1,357	215	1,142	-	אחר
3,573	1,287	2,212	74	חוזי מטבע חוץ
458	93	64	301	חוזים בגין מניות
10	9	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,583	-	-	1,583	התחייבויות פיננסיות אחרות
6	6	-	-	אחר
9,549	1,658	3,479	4,412	סך כל ההתחייבויות

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		31 בדצמבר 2021 (מבוקר)			שווי הוגן	
רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
29	167	161	6	-		אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
42	350	350	-	-		השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			שווי הוגן	
רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
(6)	128	122	6	-		אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
28	216	216	-	-		השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾									
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021			העברות אל רמה 3 ⁽³⁾			ברוח כולל אחר בהון		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
(1)	26	-	24	(2)	-	-	-	(1)	5	של מוסדות פיננסיים זרים
(2)	19	-	11	(10)	-	-	(1)	-	19	של אחרים בישראל
-	12	-	11	-	-	-	1	-	-	של אחרים זרים
										ניירות ערך למסחר
-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3	של אחרים בישראל
(1)	15	-	-	-	-	-	-	(1)	16	מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
21	39	-	43	(46)	-	10	-	(27)	59	שקל מדד
74	78	-	-	(6)	-	8	-	(86)	162	אחר
549	718	-	-	(2,073)	-	1,431	-	23	1,337	חוזי מטבע חוץ
-	423	-	-	(365)	-	107	-	492	189	חוזים בגין מניות
-	2	-	-	(9)	-	-	-	3	8	חוזי סחורות ואחרים
-	7	-	-	-	-	-	-	(2)	9	אחר
640	1,339	-	89	(2,514)	-	1,556	-	401	1,807	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
-	46	-	39	(41)	-	10	-	(10)	48	שקל מדד
(64)	117	-	-	(49)	-	4	-	(53)	215	אחר
(315)	665	-	-	(1,844)	-	1,123	-	99	1,287	חוזי מטבע חוץ
-	12	-	-	(121)	-	32	-	8	93	חוזים בגין מניות
-	-	-	-	(1)	-	-	-	(8)	9	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6	אחר
(379)	840	-	39	(2,056)	-	1,169	-	30	1,658	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות מסצב הפוך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020		העברות אל רמה 3 ⁽³⁾		מכירות	רכישות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽⁴⁾		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים			ברוח כולל אחר בהון	בדוח רווח והפסד		
נכסים										
ניירות ערך זמינים למכירה										
איגרות חוב:										
-	5	-	-	-	-	5	1	(1)	-	של מוסדות פיננסיים זרים -
1	19	(3)	13	-	(5)	11	-	3	-	של אחרים בישראל
ניירות ערך למסחר										
-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
(1)	16	-	-	-	-	-	-	(1)	17	מניות שאינן למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾										
חוזי ריבית:										
5	59	-	87	(145)	-	13	-	(22)	126	שקל מדד
165	162	-	-	(58)	-	29	-	167	24	אחר
769	1,337	-	-	(1,953)	-	2,329	-	476	485	חוזי מטבע חוץ
-	189	-	-	(201)	-	279	-	48	63	חוזים בגין מניות
(11)	8	-	-	(1)	-	18	-	(12)	3	חוזי סחורות ואחרים
-	9	-	-	-	-	-	-	1	8	אחר
928	1,807	(3)	103	(2,358)	(5)	2,684	1	659	726	סך כל הנכסים
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾										
חוזי ריבית:										
(55)	48	-	62	(15)	-	9	-	(22)	14	שקל מדד
186	215	-	-	(89)	-	77	-	187	40	אחר
737	1,287	-	-	(1,663)	-	2,102	-	77	771	חוזי מטבע חוץ
-	93	-	-	(240)	-	248	-	(50)	135	חוזים בגין מניות
1	9	-	-	(1)	-	2	-	4	4	חוזי סחורות ואחרים
-	6	-	-	-	-	-	-	6	-	אחר
869	1,658	-	62	(2,008)	-	2,438	-	202	964	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מיומן שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	15	מניות שאינן למסחר
					ניירות ערך זמינים למכירה
8.43	5.60-56.33	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	1	איגרות חוב של אחרים בישראל
47.81	47.81	מחיר	מודל NAV - שיטת השווי הנכסי הנקי	8	
61.57	19.00-96.00	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	12	איגרות חוב של אחרים זרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
2.30%	2.20%-5.20%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	21	שקל מדד
0.57%	0.13%-16.87%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	30	מטבע חוץ
40.31%	34.26% - 42.41%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	31	חוזים בגין מניות
1.77%	0.30%-3.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,185	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
2.25%	1.56%-2.31%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	36	חוזי ריבית - שקל מדד
1.67%	0.30%-2.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	691	אחר

ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	16	מניות שאינן למסחר
					ניירות ערך זמינים למכירה
59.42	5.60 - 101.08	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	14	איגרות חוב של אחרים בישראל
33.87	33.87	מחיר	מודל NAV - שיטת השווי הנכסי הנקי	5	
88.36	39.37 - 101.08	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	3	איגרות חוב של אחרים זרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.28%	0.12% - 0.30%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	53	שקל מדד
0.35%	0.13% - 16.87%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	55	מטבע חוץ
37.41%	29.94% - 47.13%	סטיית תקן למניה	מודל תמחור אופציות	383	חוזים בגין מניות
0.16%	0.13% - 0.17%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1	חוזי סחורות ואחרים
1.74%	0.30% - 3.30%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,330	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
0.28%	0.20% - 0.55%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	39	חוזי ריבית - שקל מדד
1.80%	0.30% - 2.85%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,628	אחר

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. מידע בדבר אי וודאות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים

טכניקת ההערכה העיקרית של הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשה במדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים משקף את ההנחות של הבנק. הנתון הלא נצפה העיקרי ששימש במדידת השווי ההוגן של איגרות החוב הינו מחיר איגרות החוב.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כאשר הבנק בוחר בחלופת השווי ההוגן, השינויים בשווי ההוגן של השקעות באיגרות חוב מסוימות נזקפים לרווח והפסד, ואיגרות החוב מסווגות לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

ליום 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.
לפרטים נוספים ראה ביאור 2, 2.א3, 3.ב. ו-12(4).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2021										
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי					בעלי עניין					
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	
-	-	-	-	140	58	-	-	-	-	ניירות ערך
35	23	-	-	372	242	21	20	69	38	אשראי לציבור
-	-	-	-	4	1	-	-	1	1	הפרשה להפסדי אשראי
35	23	-	-	368	241	21	20	68	37	אשראי לציבור, נטו
69	69	-	-	-	-	-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
התחייבויות										
118	75	-	-	2,150	943	77	52	618	587	פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	8,687	8,659	מניות (כלול בהון עצמי) ⁽²⁾
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים⁽³⁾										
232	171	-	-	448	198	13	10	2	2	

(1) על בסיס יתרות לסוף כל חודש.

(2) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון העצמי של הבנק.

(3) סיכונים אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה בודד.

(4) נושאי משרה בבנק (לרבות המנהל הכללי) ולרבות דירקטורים ביחד עם בני משפחה קרובים שלהם.

(5) תאגיד שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם או מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון המניות המונפק שלהם או מכוח ההצבעה בהם או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ליום 31 בדצמבר 2020									
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי					בעלי עניין				
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן
-	-	-	-	77	66	-	-	-	-
1	-	-	-	453	448	20	19	153	67
-	-	-	-	4	4	-	-	1	1
1	-	-	-	449	444	20	19	152	66
31	31	-	-	-	-	-	-	-	-
56	41	-	-	2,860	1,942	95	82	81	53
-	-	-	-	-	-	-	-	7,883	7,883
5	5	-	-	154	139	9	8	3	2

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2021				
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי	בעלי עניין			
	מחזיקי מניות בעלי שליטה			
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾		
-	16	1	1	הכנסות ריבית מאשראי לציבור, נטו
-	(1)	(1)	(1)	הוצאות ריבית על פיקדונות הציבור
-	15	-	-	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	38	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית, נטו
-	-	(43)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	53	(43)	-	סך הכל

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2021					
מספר	אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾		
	מספר	סך הטבות	מספר	סך הטבות	
-	-	-	14	37	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	-	11	6	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	-	-	-	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

(1) נושאי משרה בבנק (לרבות המנהל הכללי) ולרבות דירקטורים ביחד עם בני משפחה קרובים שלהם.

(2) תאגיד שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם או מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון המניות המונפק שלהם או מכוח ההצבעה בהם או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2019					2020			
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי			צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי			בעלי עניין		
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת			חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת			מחזיקי מניות בעלי שליטה		
מוחזקות בשליטה משותפת	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾	מחזיקי מניות בעלי שליטה	מוחזקות בשליטה משותפת	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾	מחזיקי מניות בעלי שליטה	
-	2	-	2	-	6	-	-	-
-	-	(1)	(1)	-	(8)	-	-	-
-	2	(1)	1	-	(2)	-	-	-
-	4	-	-	-	16	-	-	-
-	(2)	(44)	-	-	-	(43)	-	-
-	4	(45)	1	-	14	(43)	-	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2019				2020			
אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾		אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾	
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות
-	-	14	38	-	-	16	37
-	-	16	6	-	-	10	6
1	2	-	-	-	-	-	-

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף

רכישת בנק אגוד

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. בהתאם, כולל המאזן המאוחד של הבנק את מאזן בנק אגוד. לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד וקביעת שווי הנכסים וההתחייבויות, ראה ביאור 35 בדוח הכספי לשנת 2020.

להלן תוצאות הדוחות המאוחדים אילו הבנק היה רוכש את בנק אגוד ביום 1 בינואר 2018:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2019	2020	2021	
5,697	5,807	7,302	ללא בנק אגוד:
1,842	1,544	2,804	הכנסות מדווחות הבנק ⁽¹⁾
			רווח נקי מדווח הבנק
872	729	953	בנק אגוד:
162	(60)	90	הכנסות מדווחות בנק אגוד ⁽¹⁾
			רווח (הפסד) נקי מדווח בנק אגוד
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2019	2020		
6,775	6,860		הכנסות פרפורמה ⁽¹⁾
2,218	1,777		רווח נקי פרפורמה
8.71	6.95		רווח למניה פרפורמה:
8.68	6.94		בסיסי
			מדולל

(1) הכנסות כוללות הכנסות ריבית נטו וכן הכנסות מימון שאינן מריבית.

להלן ההנחות בבסיס עריכת נתוני הפרפורמה:

- עסקת הרכישה בוצעה ביום 1 בינואר 2018.
- במועד הרכישה נוצרה יתרת זכות נדחית בהיקף דומה לזו שנוצרה ברכישה בפועל, ביום 30 בספטמבר 2020. יתרת הזכות הנדחית, נפרסה בדוח רווח והפסד על פני 5 שנים, החל מיום 1 בינואר 2018.
- הפחתת ההתאמות לשווי הוגן של הנכסים הבלתי מוחשיים ושל ההתחייבויות בגין עלות הרכישה, נפרסה בדוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2018.
- פעילות היהלומים של בנק אגוד נמכרה במועד העסקה, ביום 1 בינואר 2018, והשפעתה על רווחי בנק אגוד זהה לזו שנכללה ברבעון השלישי 2020 בספרי בנק אגוד.
- מכירת פעילות היהלומים גרעה מהכנסות בנק אגוד בהתאם לשיעור הפעילות שנמכרה, והוצאות בנק אגוד צומצמו בשיעור דומה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- ביום 28 בפברואר 2022, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 271.6 מיליוני שקלים חדשים, המהווים 40% מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2021, זאת, בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק, וכן לאור הודעת הפיקוח על הבנקים, מיום 27 בדצמבר 2021 כי החל מיום 1 בינואר 2022 פג תוקף הוראת השעה (ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) למעט הוראות ספציפיות להם נקבע בהוראת השעה תוקף מאוחר יותר. בדברי ההסבר ציין הפיקוח כי בהקשר של החלטה על חלוקת דיבידנדים התאגידים הבנקאיים צריכים לנהוג בזהירות, ולהביא בחשבון רמה מסוימת של אי וודאות שקיימת עדיין בשווקים.
סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 1058.9% מההון המונפק, דהיינו 105.89 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 8 במרץ 2022 ויום התשלום הינו 15 במרץ 2022. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק.
- מכירת נכסי מקרקעין של קבוצת הבנק
ביום 30 בינואר 2022, לאחר תאריך המאזן, התקשרו הבנק וחברות בנות של הבנק (להלן: "המוכרות") בהסכמים למכירת מלוא הזכויות ב-24 נכסי מקרקעין מניבים ברחבי ישראל בעלי יעודים שונים (להלן: "הנכסים"), משרדים ומסחר, וביניהם: בניין ההנהלה של בנק אגוד ברחוב אחוזת בית בתל אביב-יפו, בניין משרדים ברחוב לינקולן בתל אביב-יפו, סניף תל אביב ראשי של בנק אגוד ברחוב אחד העם בתל אביב-יפו ומספר נכסים ב"מתחם הבורסה" ברמת גן. התמורה עבור מכירת הזכויות בנכסים מסתכמת לסך של 531.6 מיליוני שקלים חדשים בתוספת מע"מ (להלן: "התמורה"), ו-"העסקה", בהתאמה).
ביום 9 בפברואר 2022 התקבל אישור הממונה על התחרות, בכך התקיים התנאי המתלה בעסקה, ולפיכך העסקה הושלמה.
עיקר הנכסים יושכרו למוכרות לתקופות משתנות החל מחודש פברואר 2022, בהתאם להוראות הסכמי שכירות שנחתמו, בין המוכרות לחברה הרוכשת.
בגין מכירת הנכסים ירשום הבנק רווח נקי בסך של כ-179 מיליוני שקלים חדשים.
- ביום 26 בינואר 2022, לאחר תאריך המאזן, נחתם על ידי בנק אגוד הסכם למכירת מלוא החזקותיו (14.66%) בחברה לפיתוח חוף התכלת בע"מ (להלן: "חוף התכלת"), וכן למכירת הלוואות בעלים שהועמדו לחוף התכלת על ידי בנק אגוד, תמורת 190 מיליוני שקלים חדשים בצירוף מע"מ. בגין המכירה צפוי הבנק לרשום ברבעון הראשון של שנת 2022, רווח נקי בסך של כ-100 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק⁽¹⁾

א. דוח רווח והפסד
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
7,196	6,803	9,216	הכנסות ריבית
2,633	1,936	3,014	הוצאות ריבית
4,563	4,867	6,202	הכנסות ריבית, נטו
338	1,038	(207)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,225	3,829	6,409	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
370	169	184	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,258	1,334	1,437	עמלות
59	208	284	הכנסות אחרות
1,687	1,711	1,905	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
2,242	2,203	2,748	משכורות והוצאות נלוות
642	704	738	אחזקה ופחת בניינים וציוד
451	432	449	הוצאות אחרות
3,335	3,339	3,935	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,577	2,201	4,379	רווח לפני מיסים
910	775	1,517	הפרשה למיסים על הרווח
1,667	1,426	2,862	רווח לאחר מיסים
175	184	326	חלק ברווחים של חברות מוחזקות לאחר השפעת מס
1,842	1,610	3,188	רווח נקי

(1) נתונים מלאים על בסיס הבנק בלבד נכללים באתר האינטרנט של הבנק:
www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ב. מאזן

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	
		נכסים
69,174	85,590	מזומנים ופיקדונות בבנקים
5,068	8,091	ניירות ערך ⁽¹⁾
194	412	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
212,421	243,670	אשראי לציבור
(2,337)	(2,000)	הפרשה להפסדי אשראי
210,084	241,670	אשראי לציבור, נטו
613	477	אשראי לממשלות
5,952	6,214	השקעות בחברות מוחזקות
1,218	1,265	בניינים וציוד
3,688	3,312	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,401	2,172	נכסים אחרים
298,392	349,203	סך כל הנכסים
		התחייבויות והון
243,134	285,659	פיקדונות הציבור
19,235	24,773	פיקדונות מבנקים
67	72	פיקדונות הממשלה
3,355	5,329	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,319	3,247	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9,478	9,353	התחייבויות אחרות ⁽²⁾
279,588	328,433	סך כל ההתחייבויות
18,804	20,770	הון
298,392	349,203	סך כל ההתחייבויות והון

(1) מזה: 6,868 מיליוני שקלים חדשים הרשומים בדוחות הכספיים על פי השווי ההוגן (ביום 31 בדצמבר 2020 - 4,626 מיליוני שקלים חדשים).
(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 181 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 בדצמבר 2020 - 183 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ג. דוח על תזרימי המזומנים
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,842	1,610	3,188	רווח נקי
			התאמות
(175)	(362)	(326)	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
185	206	220	הוצאות בגין הפסדי אשראי
338	1,038	(207)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
(35)	(94)	(27)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(14)	(34)	17	הפסד (רווח) שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(2)	-	(38)	רווח ממימוש בניינים וציוד
(26)	(41)	(18)	ירידת ערך של מניות שאינן למסחר
6	-	9	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
57	23	41	מיסים נדחים, נטו
189	(182)	58	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
12	(12)	30	התאמות בגין הפרשי שער
234	296	32	רווח ממכירת תיקי אשראי
-	-	-	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
577	7	285	
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
669	(1,108)	343	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(469)	456	80	ניירות ערך למסחר
(135)	(692)	197	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
(976)	1,634	(1,072)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
243	1,636	(202)	התחייבויות אחרות
2,523	4,381	2,610	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ג. דוח על תזרימי המזומנים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2019	2020	2021	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
46	12	2	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
(9,854)	(16,944)	(31,613)	שינוי נטו באשראי לציבור
12	43	136	שינוי נטו באשראי לממשלות
(94)	(74)	(218)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(158)	-	(634)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,422	649	-	תמורה מפדיון ניירות ערך מוחזקות לפדיון
(5,491)	(3,406)	(8,531)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
3,509	3,495	2,873	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
3,265	944	3,106	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
577	40	234	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(782)	(576)	-	רכישת תיקי אשראי - ציבור
(38)	-	-	רכישת תיקי אשראי - ממשלה
(266)	(251)	(285)	רכישת בניינים וציוד
58	73	35	תמורה ממימוש בניינים וציוד
-	(516)	(49)	תמורה מפדיון ניירות ערך - חברות כלולות
33	31	-	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(7,761)	(16,480)	(34,944)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
12,060	25,936	42,525	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
644	6,453	5,538	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
(2)	44	5	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
(4)	-	1,955	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
-	(3)	(3)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(561)	(176)	(1,236)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
12,137	32,254	48,784	מזומנים נטו מפעילות מימון
6,899	20,155	16,450	גידול (קטיון) במזומנים
42,644	49,309	69,168	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(234)	(296)	(32)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
49,309	69,168	85,586	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
5,997	6,810	9,822	ריבית שהתקבלה
2,162	2,145	2,244	ריבית ששולמה
17	3	5	דיבידנדים שהתקבלו
177	52	-	מסים על הכנסה שהתקבלו
1,007	994	1,445	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן
-	-	-	רכישות בניינים וציוד
-	-	1	מכירות בניינים וציוד
-	(1,207)	-	הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד